

308925

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.
సంపుటము. 8.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 26 వ తేది గురువారము
శింశ నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుక్ల సప్తమి 2.

No. 98
సంచిక 30

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచక్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులజేశ పటములును మహాజనుల పట్టుములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి కుందికాకతములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలవనం తేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మూడిమీ సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయవారు	తల రు 2-0-0
పంటనే వ్రాసికొను టుచితము:	
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర	" " 0-12-0
ఆంధ్రవాపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హోస్టలవాక్కు నెం 212 రు, మదరాసు.

ఇంగ్లీషు

మోటరు యంత్రవిద్యాశాల

3-24 పాటర్నురోడ్డు, హాంటురోడ్డు.

ఆంధ్రులచే ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు కలుగ జేయబడును. 820

వై నారికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు. ఫిలములు. డేరాల్స్. గ్యాసులీజ్ మోటర్. బొమ్మలకాట్టలు. గాలిడి పుస్తకములు & క్రియింగ్ కము. క్యాటలాగు కావలెనా? (588)

లి. ఈస్టర్నప్ప్ అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

అమ్మబడును

ఒక సెకండు హ్యాండు చెయిక్. డ్రైవ్. ఫియట్ మోటార్ బండి 18-20 హార్సు పవర్ గలది. అమ్మకమునకు గలదు. 10-8-1917-న తేది లోపట కావలసినవారు మొదలగు వంపుకొన వచ్చును. ఈలోపట అది అమ్మకము కాకపోయినచో ఆగస్టు 11, 12 తేదీలయందు బెజవాడలో ఏలాము వేయబడును. కావలసినవారు ఈ దిగున చిరునామా గల నారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

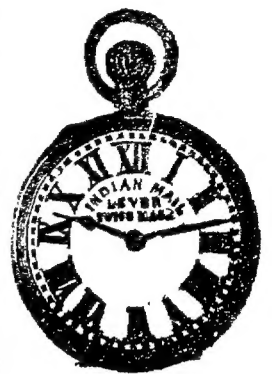
ఏ. కాశ్యప్ నాథు

ఎక్స్ క్యూటరు ఆండు బ్రస్టీ, బెజవాడ.

ఇండియన్ మెయిల్ పీవరు వాచ్.

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మారకే సిద్ధముపబడినది. కావున సెలవివర్తన ఉండదు. వెల స్వల్పమైనను ఫల సాధిక మని యనభవమున తెలియునా దృఢమైన సామాను. చేత చేయబడి ఉత్పత్తిలో ఆమ గ్లాసు దూము కలిగియుండునుచే చాల కాలము నిలువక తృప్తికరముగ పనిచేయును. గడియారము వెట్టివై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టిలోపల గ్యారంటీ (586)

పుత్ర మరీకించి యుండును. ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల రు 2-8-0 చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ, హోస్టలవాక్కు నెం 167 మదరాసు.

126 చిన్న పురుగులు 100

పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును

చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలు, పుర్రెపై నెల, అన్నియు చుండుపురుగుల వెల గలుగును.

పాతకులారా! ఈ పురుగులచే కేయింబకట్టె

విధి విధానములేక మీరు పనిచేసిపో మీ మీ స్వహామలలోని నెల కొట్టెల బంగారుతో నింపబడియుండును.

తీరికలేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగులకు, అతివ్యాధికియి కేరొనింగ్ తేనెటీగ నహకారిగ నుండవలసిన బంబు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నీలో ధక్ నిష్పాదద్రవ్యముల నుపయోగించి ఉపశమించిన ఆచార్యకాలముననే బట్టలల వారిలో నహధ్యాయి గావలసినవగును.

కావున నిట్టి హామలెరువును కామినియా నూనె

సహాయమున సంహరింపడు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెయిండును బోగొట్టును. తిలకట్టుకు మరీచక్కు నుగంపద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నెలలు నూనెలను తయారుచేయువారి మోసమున పడకుడు.

తల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0	లి. పి. రు. 0-4-0
" 8-కి రు. 2-1-0	లి. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము. ఈ సుగుణముల నుజువుపరచుటకయి, అర్థశాస్త్రీ పంపుకొన వారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల నీసా ఉచితముగా బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:— మెహతాపురహత్తంమూర్తి,

29, వై నా. నామోడ్, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL. SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage & charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients. Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man. Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

ఈ విధముగ విద్య నేర్చిన ప్రతి విద్యార్థియు ఆధ్యాత్మిక విషయమున నేమి, నైతికవిషయమున నేమి, శారీరక విషయమున నేమి, విజ్ఞాన విషయమున నేమి, అతి సులభముగ నభివృద్ధి గాంచి, నేతముయొక్కయు, మానవజాతియొక్కయు, పునఃసృష్టికి మాగదర్శకుడుగ నుండుననుటకు సందియములేదు.

దేశీయ మహాజన సభావిధానము.

౨. రంగస్వామి అయ్యంగారి యువస్వాసము.

“దేశీయ సభావిధానము మింటో మోర్లే సంస్కరణ పరిసమాప్తి” యను విషయమును గూర్చి గోఖలేహాలులో ౨. రంగస్వామి అయ్యంగారు నాలుగు ఉపస్వాసముల నీయదలచి, అందు మొదటివానిని, పి. కె. తెలంగాణా ఆధ్యక్షుల కింద జరిగి సభలో సెలంగిరి:—

అధ్యక్షులు, మింటో మోర్లే సంస్కరణముల తరువాత కాంగ్రెసు సభవారు కోరు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట దేశ జేమకరమని నుడిచి ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. తరువాత రంగస్వామి అయ్యంగారి విధానము నుపన్యసింపిరి:—

మన స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమగు విషయములు జరుగుచున్న నిట్టి యవసరమున, దేశీయసభవారును, మస్తిము సమితివారును పరిపాలనావిధానముల విషయమున జేసిన సలహాలను గూర్చి విపులముగ జెప్పట నాకు పాడిగాదు. కాని యిట్టి విషయములను కారకములైన యీసలహాలను పరిక్షించి, యివి న్యాయసమృత్తమగునో కావో యను విషయమును మనము నిర్ధారణము గావించుట మంచిది. ఈ విషయములను గూర్చి మీరు దీర్ఘాలోచనము సలిపినయెడల, దేశీయసభవారు కోరు సంస్కరణముల సాధారణముగ లేవనియు, దూరదర్శియుగు ప్రతి రాజనీతిజ్ఞుడును యీ సంస్కరణముల నిదివరకే చేసియుండ వలసినదనియు నేను నొప్పు చెప్పగలను. నిష్కర సద్భక్తులగు యెట్టి సంస్కరణములును హిందూదేశ పరిపాలనా విధానములలో జేయబడునని నమ్మకూడదని డక్టర్ నగరమునలో రాజప్రతినిధిగారు నుడిచి యున్నారు. ఇటీవల, కాంగ్రెసు సభా తీర్మానములలో నతివాదముగల వానిని వదలి, తక్కిన విషయములలో సంస్కరణములుచేయుట మంచిదని వీరు చెప్పి యున్నారు. కాని యట్లుచేసినయెడల, దేశీయసభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరికరిక లేవనియు సిద్ధింపవు. కొన్ని స్వల్ప విషయములలో మాత్రము సంస్కరణములు జరుగును. దేశీయసభా విధానములకు క్రమముగచర్చించి, అవియన్నియు 1909వ సంవత్సరమునజరిగిన సంస్కరణములకు ఫలితములనియు, యెనిమిదివత్సరములకుఁ బూర్వము ప్రభుత్వము వారే యనుగమించిన మార్గము నిష్పాదుతిప్పట న్యాయము గాదనియు నేనునిరూపింప యత్నించెదను.

దేశీయసభవారుకోరిన పరిపాలనా విధానములను మూడు భాగములుగ జేయవచ్చును:—(1) పరిపాలన పద్ధతులను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట; (2) పరిపాలనా విధానములలో కొన్ని మార్పులను జేయుట; (3) యుద్ధానంతరమున సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణములో హిందూదేశమున కెట్టి స్థాన మొసంగవలయును.

మొదట ప్రభుత్వమువారు రనుసరింపజోవు పాలనా పద్ధతుల నిష్పాదు ప్రకటింప వలయునను విషయమును గూర్చి యోచించును.

హిందూదేశమునకు త్వరలో స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదింపవలెనని బ్రిటిషువారి ఆశయము. ఈ విషయమునే దేశీయ సభవారు వాంఛింపుచున్నారు. రిపబ్లికన్ములకు బూర్వమే యీవిషయ మొగ్గరాజనీతిజ్ఞులకు దృష్టోచరమై, 1883వ సంవత్సరపు చార్టరు ఆక్టులో వ్యక్తీకరింపబడింది. జాతిమత వర్ణభేదములేక చక్రవర్తి యొక్క ప్రజలందఱును హిందూదేశమున నెచ్చట నైనను అధికారమునందనచ్చునని అందు చెప్పబడియున్నది. హిందూదేశజులనైతిక, విజ్ఞానసంపన్నులను జేయుట మన ధర్మమనియు, అందుచే వారి పురోవృద్ధియు, ఆర్థికాభివృద్ధియు సత్వోముగ మారుననియు, లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి సందర్శమున వక్కాణించి యున్నారు. మొట్టమొదట యీ శాసనము ఉద్దేశ్యములకే అనువర్తించునని యెల్లరకునుతోచవచ్చును. కాని, ఆసమయముననే ఎల్లెంబకో ప్రభువుగారు చెప్పిన మాటలను గమనింపుడు! “మనము హిందూదేశమును కత్తిగట్టిపోరి జయించితిమి. కాన కత్తితోడనే దానిని నిలుపుకొనవలయును. అట్లు చేయునప్పుడు మన స్వావ్యయమునకు భంగకరము గాకుండవట్లు మనము వర్తింపవలయును” ఈ ఆభిప్రాయములే హోమరులు ఉద్ద్యనుకథలు నమ్మి తదనుగుణముగ వర్తింపని తరులను ప్రోత్సహ పరచుచున్నారు. ఈవాక్యములను మెకాలే మిగుల తీవ్రముగ ఖండించెను. “హిందూదేశ మెప్పటికిని డొన్నత్యమునకు రాదని మనలో నశేషము నుడువుచున్నాడు. కాని యామాటలయందు నాకు నమ్మకము లేదు. మనము స్వాతంత్ర్యమును ననుభవించుచున్నాము; నాగరికత మొందినారము. మనము ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్యమును, నాగరికమును వ్యాపింపజేయుట పరమధర్మము... హిందూదేశమువారు స్వాతంత్ర్యమును గోరు దినము సంప్రాప్తమగునెడల అదియే బ్రిటిషుసామ్రాజ్య చరిత్రమున నుదినము. ఆసమయ మానస్సు మగుటకు నే నెట్టి నిరోధకములను చేయ” నని మెకాలే గంభీరముగ నుడిచియున్నాడు. ఈ మాటలనే జస్టిసు ప్రతికాధిపతులగు డాక్టరు నాయరుగారు కూడ యిదివరలో మోర్లేని మెకాలేగారికి దృష్టోచరమైన సుదినము సంప్రాప్తమయ్యెననివాక్రుచ్చి యున్నారు.

“మేము మా సామ్రాజ్యములోని యితర ప్రజలవలెనే, హిందూదేశజులను. గూడ తిలకింపుట విధ్య క్షధర్మమని” బిక్టోరియా రాణిగారు 1883వ సంవత్సరమున ప్రకటించిరి. వలస రాజ్యములపద్ధతి ననుసరించిన స్వపరిపాలనము వలయునని యోహానురూలు వారులు కోరుచున్నారు. 1909వ సంవత్సరపు మింటో మోర్లే సంస్కరణముల నాచరణములోనికి దేవలయును. ప్రస్తుత పరిపాలనము నశేకలోపములన్నివిశాసనసభలలో యెన్నిక సభ్యులసంఖ్య వృద్ధిగాంచవలెను. శాసనసభవారికి కార్యనిర్వాహక సభవారిపై ఆర్థికపరిపాలనా విషయములలో నధికారము నొసంగవలెను.

బహిరంగ వార్తలు.

బహిరంగ, జూలై 24:— ప్లేగు ప్రాంతిగా మాయారిని విడిచిపోలేదు. మొత్తమువైన దినమునకోక కేసువంతున గల్గుచున్నది. మలేయాకూడ కలనూపు నూచన లగుపడుచున్నది. ఆరోగ్య శాఖాధికారులు తగినజాగ్రత్త పుచ్చుకొనుట ఆవశ్యకమై యున్నది.

డబ్లియు, డబ్లియు ఫిలిప్పువారవారు హైకోర్టున్యాయమూర్తిపదవికి నియమించినందున హెచ్ ఆర్ బోర్డువేర్వారవారు జిల్లాజడ్జిగాను, ఇ. పి. వాల్ష్ వారవారు అడిమనల్ జడ్జిగాను నేమించబడినారు.

మునిసిపలు హైస్కూలుల నికమిద కోలాచలం వెంకటరావు గారి పురమందిరమున నుంచెదరటం. అందుకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. భవనము చాలనంగున పూరి గుడిసెలు వేయుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. వైస్రూలు విద్యార్థులకు గుడిసెలు తప్పనట్లులేదు.

బ్రహ్మ పురవార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖరునియొద్దనుండి)

ఎండ లతి తీక్షణముగా నున్నది. ఇంకను వ్యవసాయమున కుపయోగమగు వర్షములు గురియు చుండుట లేదు. పగలు ఈగలచేతను, రాత్రులు దోమలవల్లను మిక్కిలి బాధగా నున్నది.

మా జిల్లా సర్దునుగానున్న, యస్, రంగాచారి, యస్. బి. సి, యమ్ గారు, మదరాసు మెటర్నిటీ వైద్యశాలకు అసిష్టెంటు సూపరెండెంటుగా నియమింపబడిరి. మా మండలమున సమర్థతాసమర్థతలను జూపి స్వలాభముకన్న ప్రజలలాభమే హెచ్చుగా జూచుటవలన వీరు విశేషముగ గౌరవింపబడిరి. వీరు చాలా స్వతంత్ర బుద్ధియు, ఆత్మనారాధనమును గలవారగుటచే, నిచ్చటికి వచ్చినది మొదలు, శ్రద్ధతోడను, పట్టుదలతోడను, శస్త్ర చికిత్సలను గావించి రోగులను కుఖజీవములుగా జేసిరి. వీరికి బదులుగా పుణ్యకోటి మొదలియారు యల్. యమ్. యస్ గారు వచ్చెదరని వినుచున్నారము. మొదలియారుగారు, అచారిగారివలె దయాద్రౌ హృదయులై ప్రజాసర్గామును సంపాదించెదరు గాక!

పురపాలక సంఘము

మునిసిపాలిటీ పరిపాలనము గురించి యిదివరలో వార్తాపత్రికలలో వ్రాయబడునను ఇప్పుడు కొన్ని వింత వింత విషయములు వినవచ్చుటచే వివరింపవలసి వచ్చుచున్నది. మునిసిపల్ బండ్లను లాగు పశువులకు సుముగా తిండిపెట్టుట లేదని పురమున మెక గొప్ప వదంతిగా నున్నది. ఎద్దు ఒకటికి, శేరు ఉలవలు ఇచ్చుచున్నను, పశువుల కాలాధికారి నోలడు ఉలవలు కూడ నిచ్చుట లేదట. పురపాలక సంఘమువారు నోరులేని యీ జంతువులను రక్షించెదరు గాక.

సంచార కార్యదర్శి.

ఆంధ్రమహాజన స్థాపితోప సంఘ సంచారకార్యదర్శిలగు బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లిస్వామి శాస్త్రి బి.పి.గా 3 నెల/22వ తేదీని మాయూరు విచ్చేసిరి. వీరిచ్చట రాజోవు సంఘసభవరకు నుండి ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికై బనిచేయుదురు. వీరికి మాపుర ప్రముఖులు తగు ప్రోత్సాహముచ్చేదరు గాక.

కాకినాడ వార్తలు

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)

రివిన్యూ

కాకినాడ, జూలై, 23:— శ్రీపుండరగి నాగభూషణం గారు (బి.యే మొదటికరగతి తహసీలుదారు) ఉపకారవేతనము బొందినందున నీక్రింది నియామకములు గావించబడెను. శ్రీమద్ది కెట్టి సీతయ్యనాయడుగారికి 250 లు; తాయి నుబ్బారావు నాయుడు గారు 225, ఆరుర్తి సత్యన్నపంతులుగారు 200 లు, మంత్రిప్రగడ నృసింహంగారు 175 లు, రాళ్లపల్లి వెంకటేశ్వరులు గారు 150 లు, తహసీలుదారు; చేలియ్యం వేంకట్రామయ్యగారు 150 తహసీలుదారు, గణపతిరావు నాయుడుగారు 150 ఇంగ్లీషు పౌణ్డుకుక్కు; వైద్యనాథ అయ్యరుగారు 125 ల దిచ్చ్యుటి తహసీలుదారు.

లోకలుభంధు

ఈనెల 21 వ తేదీని జరిగిన కాకినాడ తాలూకాబోరు మీటింగులో బుర్రా మార్యప్రకాశరావు గారు ప్రెసిడెంటుగ ప్రధమపర్యాయము స్థానము నధిష్టించిరి. దుర్గిరాల మార్యప్రకాశరావుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఆ తాలూకాబోర్డు నుండియే దుర్గిరాల మార్యప్రకాశరావు గారు, గంటి వెంకట్రావుపంతులుగారు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లుగ నెన్నుకొనబడిరి. చతురంగపట్నం వేలుమొదల్యారు గారు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటుగను, డిప్టీబోర్డు మెంబరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కల్లు దుకాణములు.

యల్లవరము డివిజన్లో నాలుగు స్థలములందు క్రొత్తగా కల్లుదుకాణములను పెట్టుటకు నిర్ణయింపబడినది జిల్లా గెజటువలన దెలియుటకు విచారము కల్లుచున్నది. మన్యప్రదేశముల వారికి నాగరికత నేర్పుట కిట్టి యంగములు ప్రధానములు కావు.

మల్లాది సత్యలింగ నాయకరుగారి ధర్మములు.

మల్లాది సత్యలింగం నాయకరుగారి ధర్మావాయవ్యయ నిరూపణమును గురించి కాకినాడ, సబుజడ్జిగారి వద్ద నీనెల 20 తేదీని కొంత విచారణ జరిగెను. వారుల పక్షమున బ్రిటీషి వివాక్ బహద్దరు దురిశేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు చెన్నపురి కర్మపాఠశాల పరిషాధికారి యగు మే॥ వైపుగారిని మెకానికలు పాఠశాలా స్థాపనమును గురించి పరిక్షించిరి. ప్రతివాదుల పక్షమున వల్లూరి మార్యనారాయణరావుగారు లక్కరాజు కుబ్బరావుగారు వక్తుగా నుండిరి. వైపు దొరగారి క్రాసు యజ్ఞామి నేమను ఆ దినముననే ముగించిరి. తిరిగి 30 ఆగష్టుతేదికి హిరింగు వేయబడెను.

రవిప్రతిక

రవి ప్రతికాధిపతులగు రివరెండు క్రాసు దొరగారు వైద్యమున కొలువునకు బోవు కాలమున రివరెండు వాకరు రవి ప్రతికాధిపతులుగ నుందురు. మెల్లారిను హయస్కూలు ప్రిన్సిపలుగ క్రాసుగారి స్థానమున రివరెండు డిక్సను స్మిత్తు గారు వత్తురు.

చేశరక్షక వైద్యము.

ఈనెల 19 తేదీని మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులో జరిగిన సభలో ననుద్యోగియులైన మ్యూనిసిపలు కవున్నిల్లరులు నెలాఖిరువరకు పట్టణములోని చేర్యేరు వార్డులలో రక్షకవైద్యము నందు ప్రజలు చేరుడని ప్రోత్సాహ పరచుచు బోధించుటకు నిర్ణయించ బడెను. ఆగష్టునెల మొదటి వారమున పౌరుల బహిరంగ సభ జరుగునని తెలియుచున్నది.

ఎలుకల నాశముజేయుట:— ఇప్పుడాచరణములో

నున్నప్రకారము ఎలుకల నాశము నిధివృద్ధిజేయు నిమిత్తము బ్రతికి యుండినఎలుకలను బట్టికొనినవారి కెల్లఆర్థికా చొప్పున బహుమతి నచ్చ విధానము నికను ఆచరింపుచు నేయుండవలయునా అను సంగతిని కలకత్తా నగర పారిశుధ్యసంఘము వారియొక్క ప్రత్యేక ఆరోగ్యసంఘము వారాలోచించిరి. ఈ కార్యక్రమ మనేక హాస్యములనుండియు ప్లేగుశాఖవారారంభించిరి. అప్పటినుండియు ఆలోగొనసాగింపబడుచున్నది గాని ఫలితములు మాత్రము తృప్తివంతములుగలేవు. క్రిందటి సంవత్సరము వీధులలో చచ్చిపడి యుండిన 40,213 ఎలుకలు గాక 1,38,886 ఎలుకలు చంపబడెను. ఇందులకు పురపాలక సంఘమువారి కాసంవత్సరము యీ. 3,714 లు వ్యయమయ్యెను. బొంబాయి నగరమున కిందు నిమిత్తమైన వ్యయము రూ 35, 590 లు. పట్టుకొనబడిన ఎలుకలసంఖ్య 9,43,846. చెన్నపురి కిందు నిమిత్తమైన వ్యయము రూ 6,709 లు చంపబడిన ఎలుకలసంఖ్య 1,38,601.

భూమిని నిర్ణయము.

కావ్యవేదిక ప్రతికరము మా॥ రావుబహద్రుల వి. కె. రామానుజాచార్యులు గారి రిట్లు వ్రాయుచున్నారు :—

భూమిని నిర్ణయము చేయుట సంగీతములలో దొరతనము వారు చెందుచున్న లాభములను తగ్గించుట భూస్వాముల నిర్ణయము లధికారమునందును, నిర్ణయము వెల్లడించుచుండును. సర్వమునా రీ విషయమున మరియొక మార్పును గూడ ప్రభుత్వమునె యొనర్చుచున్నాడు. భూముల నన్నిటిని గొలిపించిరి. భూముల కొలతలను గూడ భూస్వాముల కష్ట పరంపర యధికారమొప్పును. సర్వేయైన పిమ్మట లెక్కల నమూనాకుండు ననేకభూము లధికారి స్త్రీయు గలిగి యుండవలసి తేలి నది. కొలతల ప్రకారము పన్ను గట్టగ భూస్వాములు చెల్లింపవలసిన వైక యధికారమొప్పును, గాని లెక్కల ప్రకార మధిక విస్తీర్ణము గలిగి, సర్వేలో నంత విస్తీర్ణము లేదని ద్రవపడిన భూములన్ని వి గాన సర్వేచేసినందువలన లాభనష్టములు చెందును గూడ నన్న నను వాదము రాగలదు. చెందవలసిన భూస్వాములు తమ యనుభవమున నన్న భూమి స్వల్పమని యు, హెచ్చుక. వహులగుచున్న వైకము కొట్టివేయవలసిన దనియు దొరతనమువారి కర్మలపైకొనగల రని గమనింపవలయును. కాన భూస్వాముల పన్నులధికారమొప్పును. తత్కారణమున కొన్ని మండలముల యందు తాత్కాలికముగ గాక చిరముగ రివిషయను నియమని యుండెను.

“వైమాన్” అని వ్యవహరింపబడెడి సర్వే ప్రకార మాదిని భూపరిమాణము నిర్ణయింపబడుచుండెడిది. ముప్పది మూడుగుల పాదపు క్రొత్త భూమి కొలవబడుచుండెను. ముప్పది మూడుగుల పాదపును, అంతయు నెడలైన గల చదరపు భూములు 40 దిని చేర్చినయెడల మొక యకర మగును. భూములన్నియు సమచతుర్భుజము లని భావించి పాదపును వెడలచే హెచ్చింపగ వచ్చిన లబ్ధియు భూమిపరిమాణముగ నెన్నబడుచుండెడిది. భూమి నెచ్చటనుండి, ఎచ్చటివరకు గొలిపిరి, స్థానము మున్నగు వివరము లెవ్వియు గ్రంథస్థ మొనర్పబడి యుండలేదు. రాష్ట్ర మున్నగు వాటిచే నొక భూమినుండి వేరొక భూమిని కేటించి యుండలేదు. రాష్ట్రము మొదలగు చిట్లు సరిహద్దులగ పరిగణింపబడినవి. కాలక్రమమున నివి నశించుచు గాన హద్దులను గురుతించుట కెట్టి యవకాశమును లేకపోయెడిది. ఇట్టి సందర్భమున కరణమెట్లు పాడిన నాపాటను విశ్వసించుట తప్ప వేరొక యాధారము లేకపోయెను.

వైని వివరింప బడిన యిట్లుంటున్న చందము వారు “వైమాన్” విధానమును త్రోసి వచ్చి క్రాస్త్రీయమగు నూతన పద్ధతి మొక దానిని నెలకొల్పిరి. సరిహద్దుల యందు రాష్ట్రను పొలిచి 66 అడుగుల పాదపుగల గొలుసులతో భూములకొత్త చేయునట్లేర్పరచిరి. భూమిసంతయు త్రికోణములగుల భూములక్రింద విభజించి, భూపరిమాణమును నిర్ధారణచేయుదురు. క్రొత్తసర్వేలో దొరతనమువారు కొన్ని మార్పులనుసర్పిరి. “వైమాన్” పద్ధతి ప్రకారము నీటికాలువలు, రస్తాలు, కంచెలు మున్నగువి భూపరిమాణమున చేరకుండెను. కాని నీటి నిపుడాపరిమాణమున చేర్పిరి. ఇట్లు చేర్చుటయందు పొరపాటులేమైన నుండవచ్చునని భూపరిమాణమున కొంత విస్తీర్ణమును తగ్గించువని చెప్పుచున్నారు. ఈ విషయమును గూర్చి మున్నగు చర్చించుచు గాని వర్తమానమున మరియొక యంశము నిట వివరింపవలయును. అనేకమంది పాలముల నొక పాలముక్రింద సర్వేచేసి, పెద్ద పాలముననుండు హక్కుదార్లు వాటాలను సబుడివిజనుల క్రింద విభజించియున్నారు. హక్కుదార్లు తమ భూముల హద్దులయందు సర్వేరాష్ట్రను పొతుకొనవలయును. చెండు సబుడివిజనుల హక్కుదార్లు హద్దులగూర్చి తగాయిదాపడినగాని, గబుడివిజనులను రాష్ట్రతో కేటించినగాని, యీరెండు సబుడివిజనుల భూములను ఈ యిరువురుకును ఉమ్మడిభూములని నిర్ణయింపబడును. ఇట్టి ఉమ్మడి భూములు భూస్వాములకు చిట్కాలు గలిగించుచున్నవి. ఉమ్మడిభూములు గాన సిద్ధువైకమంతయు హక్కుదార్లలో నెవరియొద్దనుండెయైన వహులచేయవచ్చును. కనుక కరణము తన యిచ్చవచ్చినట్లు వర్ధింపవచ్చును. సిద్ధునంతయు మొకని యొద్దనుండి వహులచేసి ముజరా రావలసినవైకమున కీతనిని కొద్దనకు పొమ్మనును. గనుక క్రొత్త సర్వేభూస్వాములకు బాధ కరముగ నున్నది. దొరతనము వారి కీ సర్వేవిధానమువలన ప్రయోజనమేమైన నున్నదా, యనునంశము సందేహస్పదము.

క్రొత్త పద్ధతిని నెలకొల్పిన కొంతకాలమున కది శీఘ్ర గమనము గలిగియుండలేదని స్పష్టమయ్యెను. కరణములకు సర్వేచేర్చి భూముల కొలతలను వారికి ఒప్పుగించిన యెడల లాభకరమని యోచింపబడెను. ఈ విధానము లాభకరముగ నుండె నని ప్రభుత్వమున వెలువరింపబడెను. కాని భూముల స్థానుల తయారుచేయ సన్నద్ధమగు సరికి కొలతలలో చాల వరకు పొరపాటులు యుండవలసి తేలివది. కనుక కరణములు భూములు కొలచిన ప్రదేశములయందు తిరిగి సర్వేచేయవలసిన దని ఆజ్ఞ చేయబడెను.

ఎన్ని యత్నములనో యొనర్చి అనేకసార్లు పొరపాడి దొరతనమువారు కొంతజ్ఞాన ముచ్చించి, యిచ్చును నూతనవిధానమున సర్వేచేయవచ్చుననియు, తరువాత సర్వేడిపాట్లు మెంతును తీసివేయవచ్చుననియు దొరతనమువారు యోచించి యుండిరి. గాని యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారి కాకాభంగము కలిగినది. ప్రభుత్వమున సర్వేచేయించిన మండలముల నెట్టి లెక్కలునుగూర్చి కొన్ని సంవత్సరము లైనవెనుక పనిపట్టగ సరిహద్దుల కేటించుటపై పొలిచిన సర్వేరాష్ట్రచాలవరకద్విత్యమైనవి. సరిహద్దు కేటించుచు గాన సమము ప్రకారమిరాష్ట్రను పదిలపరచు బాధ్యత భూస్వాములదైనను, బాధ్యతను మైచు రచు భూస్వాములను కీషించియుండక పొవుటచే నిట్లు జరిగినది. రాష్ట్రను సంగ్రహించు పూచీకరణముల వశ మొనర్చి యుండకపోవుటచే, వెనుకటి సర్వే వ్యర్థమై క్రొత్త సర్వేచే యించుకొనవలసి వచ్చెను. ఒకటి రెండు రాష్ట్ర పోయినవో, లెక్కలను బట్టి వాటిని తిరుగ పాలింపవచ్చును గాని అన్ని రాష్ట్రము మాయమైనవో నిట్లు జరుపుట కవకాశము లేదు.

కీ సర్వేవిషయ ములోచించుచువును వెనుకటి సర్వే యందలి లోపములు బయటపడినవి. సరిహద్దు రాష్ట్రముకాపాడిన నీ సర్వే ప్రయోజనకారి యనియు లేకున్న వ్యర్థమనియు వ్యక్తమైనది. సర్వేరాష్ట్ర గమ్యార్థము లాగిండు రికార్డుశాఖ యనుపేర నొక క్రొత్తశాఖను దొరతనమువారు నెలకొల్పిరి. రాష్ట్రను పరిశీలించి, రాష్ట్రపోయినవో క్రొత్తవాని నాస్థానములచేయించుట గ్రామకరణమునకు విధియైయుండెను. కరణములపై ప్రతి తాలూకాయందును క్రొత్త రివిన్యూ ఇనస్పెక్టర్ ఒక డు నెమింపబడెను. మండలాధిపత్యము తహసీల్దారుని వశమై యుండెను. ఈ నూతన శాఖ కొన్ని సంవత్సరములనుండియు పనిచేయుచుండినను, దొరతనమువారి యుద్దేశములు నెరవేరినవి కావు. ఏల యనగా కరణమున కుండుకొన్న విధులు విస్తారమగుటచే నతడి రాష్ట్రవిషయమున శ్రద్ధువచ్చుకొనుట కవకాశము లేకుండెను. వైగా విద్యుక్తమున క్రమముగ నిర్వహించుకరణములు చాల నరుదు. క్రొత్తవరకట్టు, జలాధారములు మున్నగు వాటిమీద సప్రమత్తుడైచరించిన కరణమునకు భూస్వాములు లోబడవై స్వలాభముండునుగాని రాష్ట్రనుకోరించి క్రొత్తరాష్ట్రను వేసికొనుట లోనతనికెట్టి లాభమునుకూర్చును. కనుక తనదగునీవై విధిని కరణము క్రమమగు నిర్వహింపవలెనన్న వైయుద్ధోగిగులసంఖ్య విశేషముగ నుండవలెను. ఒకరివెన్న ఇనస్పెక్టరు, ఒకతహసీల్దారుడు తన్ను తర్కించు నుద్ధోగిగులగుటచే కరణము తన యిచ్చవచ్చిన తీరునచరింప వచ్చును. గనుకనీ యుద్ధోగి వ్యయనధికము చేసినయెడల ప్రయోజనముండును. ఈ విషయమున నూతనమగు మొకనూతన విచారణ యందున్నది. ప్రతి రివెన్యూ ఇనస్పెక్టరును కరణము తన పని పాటులు క్రమముగ నిర్వహించు నదియు లేనిదియు విచారించునట్లు చేయ నూచింపబడెను. కాని యీ నూతనము ననుసరించినను గూడ విశేషమగు ప్రయోజన ముండనేరదు. ఇనస్పెక్టర్లు విధులిప్పటికే కడుభారమై యున్నవి. కనుక సర్వే రాష్ట్రయోజనామార్గమున వీరలపై పెట్టిన లాభములేదు. గ్రామములు పంచాయితీలమాలమున వీటిని పరి రక్షించుకొను నట్లేర్పాటుచేయుట యుక్తము. భూముల నొకసారి సర్వేచేయించి, ఆసర్వేచిర మొనర్ప దొరతనమువారు తలంచుట లోకవ్యర్థమునకు వ్యతిరెక్తమై, అసాధ్యములను సాధింప వారు యత్నించుచుండి రని యూహింపజేయును.

యజుర్వేదుల ఉపాకర్మ:— కుంభకోణము మతము నందలి పంచాంగము సర్వజనాంగీ కృతము. దీని ననుసరించి ఆగష్టు నెల 2వ తేదీ గురువారమునాడు యజుర్వేదులు ఉపాకర్మను జరుపవలెనని టి. ఎన్. విశ్వనాథ శ్రాతిగారు వైదాతేటనుండి వ్రాసిరి.

యజుర్వేదుల ఉపాకర్మ:— కుంభకోణము మతము నందలి పంచాంగము సర్వజనాంగీ కృతము. దీని ననుసరించి ఆగష్టు నెల 2వ తేదీ గురువారమునాడు యజుర్వేదులు ఉపాకర్మను జరుపవలెనని టి. ఎన్. విశ్వనాథ శ్రాతిగారు వైదాతేటనుండి వ్రాసిరి.

యజుర్వేదుల ఉపాకర్మ:— కుంభకోణము మతము నందలి పంచాంగము సర్వజనాంగీ కృతము. దీని ననుసరించి ఆగష్టు నెల 2వ తేదీ గురువారమునాడు యజుర్వేదులు ఉపాకర్మను జరుపవలెనని టి. ఎన్. విశ్వనాథ శ్రాతిగారు వైదాతేటనుండి వ్రాసిరి.

సి. విజయరాఘవాచారి గారు.

నీలము పురప్రముఖులు కొందరు సందర్శింపగా ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితినిగూర్చి సి. విజయరాఘవాచారి గారి రిట్లు నుడి విరచి కే. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు బి. పి. బి. ఎల్. గారు నీలమునుండి వ్రాసిరి. “దొరతనమువారు మన కిప్పుడియ్యవలసిన దేమియును లేదు, వారు మన హక్కులను పరిగణించి నిరంకుశాధికారులు కలుగ చేసిన అధ్యంతరముల నన్నిటిని తొలగింపవలెను. కాంగ్రెసు మోస్త్రములీగులచే నేర్పరపబడిన విధానము ననుసరించి స్వరాజ్యాంగోళనము మొనరించుట నాకు పరమస్మృత్యము. కాని వారి విధానచతురగా లాభకరముగ కనబడుటలేదు. కాననసభలలో అసభికారుల దుష్పరిస్థితిని నేను లెస్సగా గమనించితిని. కాననసభ్యు లందఱును నియోజకులుగ నుండవలెను. ఆర్థిక విషయములందు కానన సభలకు సంపూర్ణాధికారముండవలెను. కానన సభల తీర్మానములను కార్యనిర్వాహక సంఘములు తప్పక అనుసరింపవలెను. రాష్ట్రీయ కానన సభల తీర్మానములను రద్దుపరచుట కాయా గవర్నరులకును, సామాజ్య కానన సభాతీర్మానముల రద్దుపరచుటకు గవర్నరుజనరలుకును అధికారముండవలెను. కాఖాధికారులు అధికార రీత్యా సభ్యులుగ నుండవలెను. యుద్ధాంతరము న మొ సంగ దలచిన స్వాతంత్ర్యముల నిపుడే ప్రకటింపవలెను. వానిని చర్చించుటకు భారతీయ నాయకుల సమావేశము నేర్పరపవలెను. అటుల చేయక మాకు సానుభూతి కలదని యూరక తెలిపినంత మాత్రమున ప్రయోజనములేదు. 1818 వ సంవత్సరపు ప్రవాస కాననము పత్రికా కాననము కుట్రకాననము రాజద్రోహ సభాభ్యంతర కాననము ఆయుధకాననము మున్నగు కఠినకాననముల నన్నిటిని ముందు గ నిపు డు రద్దు పరచవలెను. నిర్బంధితుల నందరిని విడుదలచేయవలెను. ఇందులకు మనమందరము నాంగోళనము చేయవలెను. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున మన స్వాతంత్ర్యములను బ్రటిషు పౌరులు గ్రహింపజాలక పోయినవో సాత్వికనిరోధమీ దేశమున తలచూప గలదు. ఈ నెల 28వ తేదీని బొంబాయి నగరమున సమావేశము కానున్న కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము వారిందులను గూర్చి ధైర్యముతో తీర్మానము చేయవలెను. నాకు లాయడు బార్లి మాంటెగుగార్లయందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. వారిపట్లమనకు తోడ్పడగలరని విజయరాఘవాచారి గారు నుడివిరి. వీరు గవర్నరు జనరలుగారి కానన సభలో వెనుక సభ్యులుగా నుండిన ప్రముఖులు.

కృష్ణదాసుపాలు గారి సాంకేతిక కోత్సనము.— నిన్నటిదినమున కృష్ణదాసు పాలుగారి సాంకేతిక కోత్సనము కలకత్తానగరమున విజయవంతముగ జరిగెను. మూలగు బాబు భూపేంద్రనాథ బాసుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆసమయమున జిల్లా న్యాయాధికారి బార్లిబర్ట్టె వి. సి. ఎన్. గారొక ఉపన్యాసమున నిట్లుచెప్పిరి. ఇదివరకు తగినంత పరిశ్రమలేనిది ఒక్కమారుగ హిందూదేశము పరిపక్వపథము జెందుట ఆసందర్భము. ఇదివర కనేక కతాబులులు వెనుక బడిపోయి తనకు విశేషముగ తలగడచి అనేకకతాబులుల నుండియు రాజకీయములలో తేలుచు మునుగుచు విశేష పర్యావసానమున మంచి పరిపాలనల నెలకొల్పిన ఇతరజాతుల సామ్యతను వహించుట జాతికై నను దుర్లభము. తీవ్రతనమునగాని ప్రగల్భతనగాని, వివాదమునగాని, న్యాయ ఋజుత్వముల నతిక్రమించుటవలన గాని గాక మితత్వమువలనను, సహిష్ణుత వలనను, అన్యోన్యాయుర్రాగము వలనను, పరస్పర విశ్వాసమువలననే దేశమున కుత్తిమమైన సేవ లభింపగలదను నుత్తమగు సందేశమును కృష్ణదాసుపాలుగారు తమ దేశీయులకు విడచిజిరిరి.

డాక్టరు ఎన్. కె. మల్లికుగారు సభాధ్యక్షులకు వందనము లర్పింప ప్రతిపాదించు నపు డిట్లు పలికిరి. బాసుగారి వలన దేశము మహోపకారమును బడయ దలంచు చున్నది. బాసుగారిపుడు హిందూదేశ సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. వైస్రములలో నెక్కుడు ఉద్ధోగములు భారతీయులకు లభ్యములుగ నున్నటు నేర్పరపవలసినదని బాసుగారు హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి కొక సందేశమును నివేదించవలసి యున్నారు.

బాసుగారు తమ ప్రత్యుత్తరమున నిట్లు చెప్పిరి. తనచేత వైసంత సామ్యముతో మాతృదేశసేవ చేయుట యతని ప్రభుధమ కర్తవ్యము. తన నియామకమువలన దేశీయుల హృదయములలో గలిగిన ఆశాంకురములకు తగినరీతిగ తా నెప్పుడైన పనిచేయ జాలకుండిన తనను దయతో తలచుకొని తనదేశజుల సేవకు తనచేత వైసదంతయు తానుచేసియే యుండునని ప్రజలు తలచెరుగాక యని యతడు కోరెను.

నిన్నటిదినము లైలుప్రేమనుకు పోవుదానిలో మా తపాలబండికి కొంచెము అవాంతరము కలుగుటచే నిన్నటి ప్రతిక పాఠకుల కందజేయజాలక పోయినందులకు చింతిలుచున్నాము. ఇకముందు తగిన జాగ్రత్త తీసికొనబడును.

వ్యవస్థాపకుడు.

వృత్తాంతములు

(-0-)

ఈ నగరమున 20వ వార్డు కమిషనరుగా వి. సి. శేషచారియరు గారు నియమింపబడినది తెలియుచున్నది.

జోసెపు కన్యగారు:- తిరునల్వేలి శ్రీలక్ష్మణాచార్యులు యందు జోసెఫ్, కన్య వి. ఏ. గారు ఉపాధ్యాయునిగ నియమింపబడిరి.

పోలీసు వారికి మోటారుబండి:- తిరునల్వేలి పోలీసు వారి ఉపయోగము నిమిత్తము మోటారుబండిని కొనుటకు 4000 రూ.లను వెచ్చించుటకు మహారాజావారు సమ్మతించిరి.

న్యాయమూర్తి ముక్తనాయకంగారు:- తిరువాన్కూరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఏ.ఎం. ముక్తనాయకము డి. ఏ. డి. ఎల్., గారు తమ న్యాయమూర్తి పదవిని చాలించుకొందురని తెలియుచున్నది.

సి. శంకర మీనము గారు:- కొచ్చిన్ సంస్థానమున నుపాధ్యాయులుగా నుండిన శంకర మీనక్ ఎం. ఏ. ఎల్. డి. గారు ఆయుర్వేద వైద్య శాస్త్రముందు చాల పరిశ్రమ చేసియుండుటచే సంస్థానమునందలి వైద్యశాలల యధికారిగ నియమింపబడిరి.

"తిరుక్కర్ణ" గ్రంథము ఆంధ్రభాషాంతరీకరణము. టీకాతాత్పర్య విశేషముగ సమన్వితముగ గ్రంథకర్త గారి పుత్రుడగు కమలక్రిష్ణమూర్తిగారు తమవద్ద దొరకుననియు, వెల గు 2-8-0 లనియు, మైలాపురము నుండి మాకు వ్రాయుచున్నారు.

పోలీసువారు హంతకుని వెదకుట:- బెంజమిన్ ఛావాస్ అను పాశ్చాత్యుడు బార్ని ఎఫ్. స్టీనిలిను పాశ్చాత్యుని హత్యగావించి పారిపోయెను. హంతకుని వర్గము పోలీసువారికి వెలుపబడుటచే నాయానవాదుగల మనిషి కొఱకు కలకత్తా పోలీసువారు వెతకుచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా గాజోలు తాలూకా కడలి గ్రామమునందు మంగళవల్లి అంజనేయ లక్ష్మీస్వామివారికి 50 పుష్పకములతో ఈనెల 21-వ తేదీన ఒక పుష్పక భండాగారము స్థాపింపబడినది. దీనిని సభ్యులు వర్ణింపజేయుదురు గాకయని యొకవిశేషి వ్రాయుచున్నాడు.

క్రికెటు బంతి యాడుదు ప్రమాదము:- కొలంబో విక్టోరియా ఉద్యాన వనమున కొంతమంది పంజెమును వేసి క్రికెటు బంతిని ఆడుచుండిరి. ఎదుట పార్కి వారిచే వివరబడిన బంతి ఆడుచున్న వానికి నుదిటిపై తగిలి కణమైన గాయము తగిలి వెంటనే తెలిపితిమి అతడు నెలబడెను. ముక్కునుండి యు నోటినుండి యు రక్తము ప్రవహించు సాగెను. రక్తము, ప్రవహించుచుండ నాపిచేయుటకు వారు యెంత ప్రయత్నించి నను, ఆగనందున అతనిని వైద్యశాలకు తీసికొని పోయిరి. అచ్చట నతనికి తెలివీకదలి. ఉపశాంతి కలుగుచున్నది.

గుంటూరు జిల్లా ఇనకల్లు గ్రామమున నెలకొల్పబడిన ఆస్థానాధి పుష్పక భండాగారముయొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము ప్రేమిత, కొప్పోలు లింగరాజుగారి యాధిపత్యముక్రింద ఈనెల 20 వ తేదీన పాద్యంత్రము 8 గంటలకు జరిగినది. శ్రీయుక్త, సంకా ఉపేంద్రరావుగారు వ్యాఖ్యానములను గురించినను, పద్మతీదేవి వీరయ్యగారు సంఘసంస్కరణమును గురించినను, తుమ్మల గుంటకేశవరావు, పహాము రూపును గురించినను, రత్నాకరం వెంకటప్పయ్యగారు మాతృభాష, భారత మాతృప్రభుత్వము, ఆస్థానాధిపత్యమును గురించినను, ముదిగొండ వీరభద్రయ్యగారు గ్రంథభండాగారములను గురించినను, ఉపన్యసించిరి.

నీలంజిల్లా తాలూకా గ్రామమున స్థాపింపబడి పని చేయుచున్న భారతీ విద్యాసంస్థ 3వ నాటకపు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఈనెల 15 వ తేదీన తాలూకా పాశ్చాత్య గు శ్రీరాజాచారియ్య వజ్రపునాయకుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినది. తాలూకా గానసభవారు సంగీత శ్రవణముగావించి రి. వెల్లాల ముప్పయ్యగారు భారతీదేవి యారాధన జరిపిరి. విద్యార్థులు లగు వెల్లాల రామలింగయ్యగారికి గ్రంథాలను మహారు ఆంగ్లస్వాధ్యయము నొసంగిరి. అధ్యక్షులకును సంస్థానమువారికిని పూలమాల లొసంగబడెను. రాజావారు గ్రంథాలయమును ప్రోత్సహించుట గాకయని యొక విశేషి వ్రాయుచున్నాడు.

ఉన్నాదము:- ఏయేవృత్తులలో నుండువారిలో హెచ్చుచుండి పిచ్చుపట్టుచున్నదను విషయమున సొక పరామర్శ దేయడగు శాస్త్రజ్ఞు డిటివల పరిశోధనలను గావించెను. సేనలోను నాకాదశములోను పనిచేయువారిలో లక్షకు 199 మందియు చిత్రలేఖకులు, న్యాయవాదులు, మతబోధకులు, వైద్యులు, పండితులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగు వారిలో లక్షకు 171 మందియును (మీలో నున్నాదముక తగయందు కంటే మరియొక తగయందు తక్కువయినయు, మైలికులు నావికులు తగయందుకంటే చిత్రికారులందును, వారియందు కంటే న్యాయవాదులందును, ఇట్లు వరుసగా తక్కువయని గ్రహింపబడును) పరివారములు కూలివాండ్రు మున్నగువారిలో లక్షకు 159 మందియును యంత్రముల పనివాండ్రలో లక్షకు 68 గురును వర్తకము చేయువారిలో లక్షకు 42 ను పిచ్చివారగుచున్నారని తేలినది.

గుంటూరు కాపురస్తులను దేశభిక్షాపాలునగు మహారాజ రాజ శ్రీ చట్టి. నరసింహారావుగారు గరికిపాటి నేతు మాధవరావు గారును గుంటూరు తాలూకా యేటుకూరు గ్రామమునకు 19-7-17 తేదీన వచ్చి గ్రామస్తులను చేర్చి గ్రామ పంచాయతీలను గూర్చియు విద్యను గూర్చియు పలువిధముల బోధపరచి మా గ్రామమునందు స్థించి పోవుచున్న పుష్పక భండాగారమును పునరుద్ధరింప వలయుననియు ఆంధ్రప్రతికను తెప్పించుకొని చదువుకొనుచు అయికమత్తయ్యతో మెలంగవలయుననియు గ్రామమునందు తగవులు గలుగుచుండ యెల్ల రను కలుపుకొని ప్రకర్తించుట దేశభిక్షానికి మూలమనియు బహువిధముల బోధపరచిరి. ఇంతటనైన మా గ్రామస్తులు కొంచము శ్రద్ధవహించి నామానసిష్టముగా నున్న పస్తకాలయము నుగురించి శ్రద్ధచేసి ఆంధ్రప్రతికను తెప్పించుచురని కోరుచున్నాను. అని యొక విశేషి వ్రాయుచున్నాడు.

సమైక్యత:- జి. వి. పి. రెయిల్వేవారి పేరెలు కర్కా గారమునందలి సమైక్య ట్రైంకన్లు నే యున్నది. వారి యెడల సానుభూతిని గవబంచు నిమిత్తము మాటుంగ కర్కాలనుము లందలి కార్మికులను పలుల మానివేసిరి. వారందరను ఒకచో తేరి తమ కష్టముల వివర్తించుకొనిరి. పేరెలు కార్మికులతో గలసి యాలోచించి వా రేపునచేసిన నాపని చేయుటకు వారు నిశ్చయించుకొనిరి. సమైక్యతనువలన కారణ మేదియో తెలియకున్నది. తక్కువ జీతము వీరుబహువారికినలె నెత్తుడు జీతములవారికిని ధాన్యపుకలపు చేటా నీయవలసివదని వారు గోరుచున్నారు. జాను నెలలో సమైక్యతవలన తగ్గింపబడిన జీతమును పూర్తిగ నిచ్చునోయనకుల ఏతేటుగారి వద్ద ననుష్ఠించినవలయుననియు వారు కోరెనుచున్నారు. రెండు దినముల క్రిందటనే తమ కేకష్టములను లేచి మాటుంగవద్ద నున్న కార్మికులు యాభగ తెలిపిన ఇదివరలో తెలుపబడినది.

తగవులాట-మత్త:- డిన్ షా అనునతడు కలకత్తాలో కిడరూపురనందు ఓడలను నిలుపు స్థానమున ఫిరంగులు కాల్పువాడుగ నుండెను. ఆ స్థానముననే ఫిరంగులు కాల్పువారుగ నుండిన వైమన్ కాలియరసు, అతని తమ్ము లిద్దరును సోదరియు సూడ డిన్ షా ఇంటి పొరుగుననే నివసించుచుండిరి. గడచిన ఆదివారము రాత్రి డిన్ షా త్రాగి ఇంటికెచ్చి వీధిలో నుండి గావించుచు వైమన్ కాలియర ఇంటి కెదురుగ కూర్చొని దుర్భాషలు పలుక నారంభించెను. ముగ్గురు అన్నదమ్ములను వానిని అట్ల బ్రేయనదనని ఎంత బ్రతిమాలుకొనినను వివకమరింత ఎక్కువ అట్లబ్రేయసాని వారి ముగ్గురితోను కయ్యమునకు కాలుద్రవ్వెను. వారిలో యెవ్వడు వైమన్ కాలియర డిన్ షాను కత్తితో పొడిచి చంపెను. పోలీసువారు పట్టుకొనుదురని వారు ముగ్గురును ఎవ్వటికో పారిపోయిరి. ఆచరు నాడుదయమున (సోమవారము) అబ్దుల్ గంగ అను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ముగ్గురి అన్నదమ్ములలో రిచ్ మండు కాలియర్ అనువానిని పొబజారునందు పట్టుకొని ఖయరునం దుంచెను. మిగిలిన ఇద్దరికొకరును వెతుకుచున్నారు.

ఆస్థానాధిపతి అనాది దోషములు.

ఆస్థానాధిపతి దేశమునందు మొట్టమొదట నివసించు తనవారు నీర్మలముగాని, మలయాద్వితపు వారినగాని, మంగోలియనులగుగాని, అమెరికావారిని గాని బోలియుండరు. హిందూదేశము వారిని ముఖముందు దేహదారుస్యమునందును బోలియుండరు. పాశ్చాత్యులవలె పాడుగుగనుందురు. కాని వారికిగల బలము వీరికితేను. సన్ననికాళ్లను, నాజూకైనచేతులను గలిగి బలిష్ఠముగా బెరిగిన యొమ్ములను కలిగియుందురు. మీరు సాధారణముగ వస్తువులను ధరించువాడుక లేదుగాని ఏవ్వతేనంత చలిగానున్న పుష్పకమాత్రము ఏచెట్టు బెడదునో, లేక ఏజంతువు చర్మముతో కప్పకొను వాడుక కలదు. మనము ధరించు చొక్కాయలు కొట్లు బోపిలు వీరికి లేవు.

కుండలు చేయట వీరికి చేతగాదు. కాని రాతితో మాత్రము వారికి కావలసినకన్దులు, పాచులు, వంటపాత్రలు, మొదలగువానిని చేసికొందురు. ఇవి యొనను చూచుటకు అందముగా నుండక మిక్కిలి ఆశ్చర్యము పుట్టించు చుండును. వ్యవసాయ మెట్టిదో వీరికి తెలియదు. తుక్కలు మాత్రము వీరిచే పెంపబడును.

ఇండ్లను, వాకిట్లను వీరికి లేవు గాని దేశములో కొన్ని కొన్ని సరిహద్దులను 4 వైపుల యేర్పరుకొని ఆసరిహద్దులలోపుననే నివసించు చుందురు. మీరు శుభువులను జేటాడి వారి మాంసమును భక్షించి తమ జీవనములను నిలుపుకొనుచున్నారు. ఒక్కొక్క సరిహద్దులలోని ఒక్కొక్క జాతి వారిని ఇంకొక సరిహద్దులలోని వారు చూడవచ్చి కొన్ని కామేయుండి వెళ్లుటచే వీరిభాష వారికిని వారిభాష వీరికిని అబ్బుచుండును. ఇట్లు పది సరిహద్దులలోనివారు 10 పర్యాయములు ఒక సరిహద్దులోని వారిని చూడవెల్లినప్పుడు యీ పది సరిహద్దులలోని వారి భాషలను నీసరిహద్దులోని వారికి అబ్బుటచే వీరిలో మాట్లాడెడి భాషలు జాలగలవు. త్రాగుటకు జలమును దినుటకు ఆహారమును విస్తారముగ నన్నున్నను మీరు ముగుణవంతులుగ నె చూపరులకు అగపరుదురు గాని ఆరెండును వారికి దొరకుట దుర్లభముగానున్న సమయములయందు మీరు అడవి మృగములకన్నను (మౌరముగా గాన బడుదురు.

చంటి బిడ్డలవలె మీరు తెలివిలేకులు లేక మూర్ఖముగా నుండురు. వీరిలో విస్తారముగ ప్రబలియున్న అజ్ఞానము, అసమానము, భయము వీరిని మిక్కిలి స్రూరులనుగ జేయుచున్నది. కాని సహజముగ మీరొంచెము పాపభీతి కలవారు. ఈజాతి నశింప వంతునట్లు వృద్ధిలోనికి వెచ్చుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయ బడుచున్నది.

సీతారాంగారి నిష్పంధము

ఈ విజ్ఞప్తిని సీతారాంగారి సతి రాంగమ్మ గారు హిందూదేశపు రాజకీయనిధిగారి కిట్లు పంపిరి. ప్రస్తుతము నిష్పంధావాసమున కేమిపుడెల్ నగరమున నుంచబడిన నాపతియును సీతారామ్ గారు యాజ్ఞకు పూర్వము దొరతనమువారి కొలువున 17 సంవత్సరములు ఎట్టిరిందను బొందవండ్, అతిశక్తి విశ్వాసములతో బలిచేసియుండెను. సీతారామ్ గారు యెప్పుడును యే విప్లవమునకు కలసి పనిచేయక పోవుటయేగాక అట్టి తలంపు కలనైన దల వెట్టి ఎరుగనైన నెరుగరు. అట్టి నాధుస్వగ్రామమునకు తిరిగి వచ్చుచుండగ బొంబాయి నగరమున పోలీసువారు పట్టుకొని కేమిపుడెల్ నగరమున నిష్పంధావాసమున నుంచిరి. అతడుచేసిన నేరమేమో ఎవ్వరును తెలుపలేదు. నిష్టాతుకముగా సీతారామ్ గారిని నిష్పంధావాసమున నుంచిరి గాన నాయనను విడుదల గావించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. అట్లు విడుదల చేయుట తమకు సమ్మతమైనచో ప్రస్తుతము నిష్పంధావాసములలో నున్న పలువురినలె నాపతిని గూడ కొన్ని నిష్పంధనలతో మా స్వగ్రామములో స్వగృహముననే యుండునట్లైన నెలపిటు ప్రార్థించుచున్నాను.

జట్టి - హితకారిణీమిత్రము:- ఈ నెల 8 వ తేదీ నిచ్చటగల కొందరు హిందూయులకు లొకసభ గావించి, అందుపై పేరిట సొకసమాజమును స్థాపింప దిర్భావించియున్నారు. (1) అన్ని భాషలలో ధర్మపుస్తక భండాగారమును నెలకొల్పుట. (2) ఆంగహీనులకు సర్వవిధములను సాయము చేయుట. (3) పేదవిద్యార్థులకు విద్యాభివేతము లిచ్చి విద్యాభివృద్ధికొరొచ్చుట (4) ధర్మముగ వైద్యులచేయముగ కొరవవారికిచ్చుట (5) కరపత్రములను ప్రచురించును నుపన్యాసములనిచ్చియు ఆర్యధర్మములను వ్యాప్తిలోనికి తెచ్చుట, ఈవట్టి ముఖ్యోద్దేశములు అని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

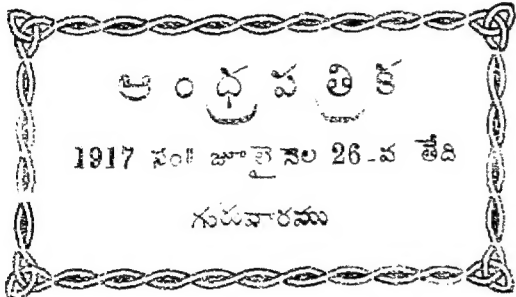
విషయానుక్రమణిక.

ఆంగ్లసామ్రాజ్యము, భారతీయవ్యవస్థాపకసభ, భూమిలక్ష్మి నిర్ణయము, వ్యవస్థాపకములు

ప్రధానవ్యాసము

భారతీయుల సంగ్రామ సాహాయ్యము, వార్తలు - వ్యాఖ్యలు, ఐరోపామహాసంగ్రామము, విశేషతంత్రీవార్తలు, ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు, ప్రజాభిప్రాయములు

2
3
4
5
6
7
8-9
10-11-12
13

భారతీయుల సంగ్రామ సాహాయ్యము.

భారతీయులు సంగ్రామమునకు తాము గావించిన సాహాయ్యము గూర్చి బైకి ప్రకటించుట కిష్టపడుచు గారు. భారతీయు లింతవరకు జేసిన సాయము సరిత మాసింది, గావించియుండలేదు. తమ విధి యని నమ్మి యింతవరకును సంగ్రామ విజయమునకు తోడ్పడుచున్నారు. కొందరు ఆంగ్లో హైందవులకు, భారతీయుల సాయమును తృణీకరించి యధిపతే రాజ్యముల తోడ్పాటును పొగడుట యాచారమయినది. కావున ఆ విమర్శనము సారవీణమునదని చూపుట యవసరమగుచున్నది. అధిపతే రాజ్యములవారివలె సాహాయ్యమును చేసినపుడు మాత్రమే భారతీయులు స్వపరిపాలనాది స్వాతంత్ర్యముల గోరుట కష్టమగుదురని విమర్శకులు పలుమరు పదించుచున్నారు. అధిపతే రాజ్యము లింతవరకును సంగ్రామమున కొనసాగి సాయము ప్రతిఫలసహిత మయినదని, ఆ యారాజ్యముల మాత్రము ఘంటావక్రముగ చాటియున్నారు. సామ్రాజ్యవిషయముల బదిష్కరించుటకు మాతృదేశముతో సరిసమానమగు హక్కులను బొందుటకై సంగ్రామములో పాల్గొనుచున్నామని వారు యుద్ధారంభముననే నుడివియుండిరి. హైందవ నాయకు లెవరును సంగ్రామమున సాయముజేయు విషయమునకును, యుద్ధానంతరమున పరిపాలనాస్వాతంత్ర్యముల బడయుటకును సంబంధము గలిగియుండలేదు. భారతీయులు సందిగ్ధతరూపులను సహజమగు రాజభక్తిచే, ప్రేమితులయి సంగ్రామవిజయమునకు తోడ్పడిరి.

యుద్ధమునకు తలవరకును నలువదిమైదు కోట్ల రూప్యములను భారతీయు లొసగిరి. అధికారు లనుకొనిన మొత్తముకన్న మూడురెట్లు వసూలయినది. ఇంగ్లండు దేశమున ఈ ధనమును మార్చుటకై గలుగు లాభముల దీసికొనిన, మొత్తము షుమారు ఏబదికోట్లగుట నిశ్చయము. హిందూదేశము ఇచ్చుటకు నిశ్చయించినదని పార్లమెంటుసభలో ఛేంబర్లెనుగారు చేసిన వాగ్దానపు మొత్తములో మూడవవంతు అప్పుడే వసూలయినది. ఇంత త్వరతో నింతధనము హిందూదేశమున వసూలగునని, యధికారు లెవరును తలచి

యుండలేదనుట విచిత్రమే. ఇంగ్లండులోని యుద్ధమునకులతో దీనిని బోల్చుటకు వలనుపడదు. ఆ యుద్ధవ్యయము స్వదేశములోనే వెచ్చించబడునని ఆంగ్లప్రజలకు నిశ్చయ మగుటచే, యందును గూర్చి వారికి నుత్సాహ ముండుటలో వాత్సర్యమెద్దియును లేదు. అందు స్వాధీనుగూడ కొంత మిత్రములు యున్నది. హిందూదేశయుద్ధమునకున్ననో, యుద్ధవ్యయము హిందూదేశమున వెచ్చింపబడక ఆంగ్లదేశ భనాగారమునకు చేరు ననియు సంగ్రామమునకై వినియోగించబడు ననియు భారతీయు లెల్లరకును తెలిసిన విషయమే. అట్లే, భారతీయుల స్వాధీనత్వము నిరుపమాన మని తేలుచున్నది. ఈ యుద్ధమునకు మూర్ఖముజేసిన సాయ మింకను గలదు. హిందూదేశప్రభుత్వ కోశాధికారి యగు సర్ విలియం మేయరుగారు నుడివిప్రకారము బ్రిటిషు యుద్ధమునకైతములలోను పేషకుక్రెడిట్, గోల్డ్ బండ్లు రిజర్వులలోను, నిరుత్పత్తిరాంతము వరికును హిందూదేశపు ధనము 70 కోట్ల రూప్యములకు పైగా విలువయున్నది. ఈ మొత్తములో 52కోట్లరూప్యములకు పైగా, సంగ్రామ మారంభమైన పిమ్మటనే నిలువ చేయబడినది. ఇదిగాక హిందూదేశపు వెలుపల సామ్రాజ్య లాభముకొరకుని సైన్యముల నిలువయుంచుటచే, అంగుళగు ప్యయమును హిందూదేశము గూడ భరించుచున్నది. సంగ్రామ వ్యయమునకై హిందూదేశము 17కోట్ల రూప్యములకు పైగా ధనమును భరించినది ప్రతింతర్మును వృద్ధియగుచున్న సైనికవ్యయముగూడ నిండు చేచ్చవలసియున్నది. గత రెండువత్సరములలో నిది 10 కోట్లకు పైగ బెరిగినది. సర్ విలియం మేయరుగారు ఆదాయవ్యయపట్టికను గూర్చి ప్రసంగింపుచూ, 1916, 1917 సంవత్సరమున హిందూదేశము తన నిలువ ధనములో ఇంగ్లండునకు 7 కోట్లకు పైగా ధనము నొసగవలసియుండునని నుడివియుండిరి. గత రెండు వత్సరములలో బంపిన యధికమొత్తము కన్న నెక్కువ మొత్తము ఈ వత్సరము పంపవలయునని తేలుచున్నది.

ఇది యటుండ ప్రజలును, స్వదేశ ప్రభువులును విచిగి నొసగిన యుద్ధదానముల గమనించుట యవసరము. దాదాపుగ ఏడువందలమంది స్వదేశ సంస్థానపుప్రభువులు ధనసాహాయ్యము గావించిరి. అనుదినమును స్వదేశ సంస్థానాధీశులు ధన సాహాయ్యముగావించుచున్నటుల తంత్రీవార్తలలో గాననగును. కైజముగారు 60 లక్షల రూప్యములను, మొనూరు మహారాజుగారు 50 లక్షలను సంగ్రామారంభముననే నొసగిరి. ఇంతవరకును అనేక విధముల తోడ్పడుచునే యున్నారు. భారతీయులొసగుచున్న సంగ్రామదానములు దేశములో వెచ్చింపబడవని దృఢీకరణముతో గావించబడుచున్నపుడు, వాటివిలువ యమూల్య మనుటకు సందియము లేదు. బ్రిటిషు, హైందవ యుద్ధములలో భారతీయులధనము దాదాపు 7కోట్ల 60 లక్షల సవరనులున్నది. వీటికి సంగ్రామ వ్యయమున కొనగిన ధనమును, ఇప్పుడు భరించుచున్న యధిక సైనికవ్యయమును, యుద్ధదానములు మొదలగు మొత్తములును గలిపిన దాదాపు 10కోట్ల సవరనులగును. వలయు యుద్ధమునకు మూడవవంతే వసూలయినందున నింకను 7 కోట్ల సవరనుల ఋణమును హిందూదేశము సమకూర్చవలసియున్నది. కావున సంగ్రామమునకు హిందూదేశ మొసగిన ధనము దాదాపు 20 కోట్ల సవరనులు లేక, 30కోట్ల రూప్యములని మది పుతే ముదచ్చును. ఇట్టి ధనవ్యయముచే ప్రపంచమునందె

దారిద్ర్యమునకు బుట్టినిల్లయిన హిందూదేశ మెట్టి సంకటముల ననుభవించవలయునో యూహించనశక్యము. గ్రేటుబ్రిటనులో ఆదాయము మనుజున కొకరికి వత్సరమునకు సగుటున 45 సవరనులు. హిందూదేశమున ఆంగ్లోద్యోగుల యొప్పుదల ప్రకారమే మనుజుని కొకరికి 2 సవరనులు మాత్రమే. గ్రేటుబ్రిటనులో సంవత్సరమున కీ వంతున ఆదాయము 210 కోట్ల సవరనులగును. హిందూదేశమున 60 కోట్ల సవరను లగును. అట్టిస్థితిలో హిందూదేశము 300 కోట్ల రూప్యముల నొసగినదన, ఆంగ్లదేశపుఆదాయమునుబట్టిచూచిన 1125 కోట్ల ధనము నొసగినంత విలువగలదని యూహించవచ్చును.

ఇక చలసరాజ్యములవారు చేసిన ధనసాహాయ్యమును గూర్చి విచారించెము. మాతృదేశమునకు వారు ధనసహాయముజేయుటకుబడులు మాతృదేశమునుండి సొమ్ము బడులు పైకొనుచున్నారు. బోస్నియా కాయస్సు సభలో నుపన్యసించుచూ, యధిపతే రాజ్యములకు మాతృదేశము గావించు సాయము దినదినము వృద్ధియగుచున్నదనియు, నింతవరకును 14 కోట్ల 60 లక్షల సవరనులను ఇచ్చితిమనియు మొన్న టిడినమున నుడివియుండిరి. ఇందుచే, అధిపతే రాజ్యముల సాయమును తృణీకరింప నేమాత్రము నుద్దేశము మాకు లేదు. భారతదేశము సంగ్రామమునకు తోడ్పడిన విషయమును గూర్చి తృణీకరించి వ్రాయువారలకు సమాధానము విచ్చుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము.

ఇక భారతీయులు తమ నిరుపమాన పరాక్రమముచే, సంగ్రామ రంగమున నెటుల తోడ్పడినదియు మేము వ్రాయుటకన్న, సర్ ప్రాన్సిసు యంగు హస్సెండుగారు 1915 సంవత్సరము 11-వ మే తేదీన నొసగిన యుపన్యాసములోని వాక్యములను గమనించిన తేట తెల్ల మగును. వా రిటుల యుపన్యసించిరి.

“భారతీయ సైనికుడు సంగ్రామ రంగమునకు సందిగ్ధతరుణమున నడుదొంచెను. ఆతడు సామ్రాజ్యమునకు గావించిన యుపకారమునకు సామ్రాజ్య మంతయు కృతజ్ఞత కలిగియున్నది. జర్మనులు తెలయి పత్రనమును తీసికొనుటకు వాయువేగముతో బరుగిడుచున్నపుడు భారతీయ సైనికులు 70,000 మంది హిందూదేశమునుండి యరుదొందిరి. ఆ నిగ్గుసమున, బ్రిటిషువారి పంక్తి పలుచబడి ఛేదించబడుటకు సిద్ధముగ నుండెను. జర్మనుల నిరంతర భీకర తాడనముల నీ పంక్తి యాపవలసి యుండెను. అక్టోబరు 28-వ తేదీన భారతీయసైన్య మరుదొంచి, న్యూవహాపెల్లీ పత్రనమును జర్మనుల నుండి లాగికొనెను. హిందూదేశమునుండి సైన్యములను మనము తీసికొనిరానిచో గాని, లేక, యా సైన్యమును హిందూదేశ మనందె యుంచి బ్రిటిషు సైన్యములను వీరికి సహాయముగ బంపవలసిన యవసరము కలిగినచో గాని, ఫ్రాండ్కులో బహుళా మన సైన్యములు జర్మను విజృంభణము నాపలేక రూపుమాసి యుండెడివి. అనేకసంవత్సరములనుండి సంగ్రామమున తయారగుచుండిన జర్మనుల విజృంభణము నాపి, ఫ్రెంచివారికిని, బెల్జియనులకును, మనకును సాయము జేసినందులకు భారతీయులు గర్వపడుట సహజము. అందుకు భారతీయులకు మన మెల్లపుడును కృతజ్ఞులమై యుండవలెను”.

భారతీయుల సాయము నెవరు తృణీకరించి నను నిరాశబెడక, సంగ్రామ విజయమునకై దేశరక్షక సైన్యముతో జేరియు, నితర విధముల తోడ్పడియు, భారతీయులు తమ రాజభక్తి నెప్పుడును తెల్లడించుచుండుట యవసరము.

దేశభాషా విద్యాలయములు.

V

దేశభాషావిద్యాలయముల గంభీరనివాదము తుట్ట తుడకు దొరతనమువారి కర్ణపుటముల జొచ్చినది. సెకండరీ పాఠశాలలో విద్యను బోధించుటకు దేశ భాషలను పయోగించుట యుక్తమా యాంగ్లభాష ను పయోగించుట యుక్తమా యని చర్చించుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగులు కానివారిని సమావేశపరచెదరు. ఈసమావేశము ఆగస్టునెలలో చివర భాగమున కూడునని దెలుప బడినది. దేశభాషాసమస్యను పరిష్కరించుటకై దొరతనమువారు బూనుకొనుట సమంజసము. రాజప్రతినిధిగారగు కెలమ్మప్పప్రభువుగారు దేశ భాషా సమస్య పట్ల సుముఖులని, జైల్లోగ సమావేశ సమయమున వారొసగిన యుపన్యాసము నిదర్శనము. ప్రస్తుత విద్యావ్యవస్థ యసహజమని వారు నిష్కర్ష గనుడివిరి. వంగదేశపాలకులు గూడ యిట్టి యభిప్రాయమునే నిటీవల వ్యక్త కరించిరి. ఈ సమావేశమునకు బూర్వము ఆంగ్లో ద్యమాభిలాషులు దేశభాషాపయోగమును గూర్చి మిగిలిన రాష్ట్రపాదకులకు బోధింపవలెను. వారల దేశ భాషాద్యమాభిమానులుగ జేయవలయును. హైందవప్రముఖులతోపాటుతో రానున్న సమావేశమున విద్యను బోధించుటకు దేశభాషయే మూలసాధనమని దొరతనమువారికి నన్యాయము కలుగజేసి కార్యసఫలత గాంచవలయును. హిందూ పత్రిక వ్రాసినటుల “దేశ భాషాపయోగముచే పౌరులు ప్రజాహితజీవితమున నెక్కుడుగ పాల్గొనుటయేగాక, ప్రజాసామాన్యమున విద్యను వ్యాపింప జేయుటకు సులభమగు సాధనమేర్పడును. అట్టిజీవనసామాన్యము తమ రాజకీయపౌరసత్వములను, బాధ్యతలను గూడ నెక్కుడుగ గుర్తెరిగి ప్రవర్తించుటకు మార్గ మేర్పడును.”

ఆంధ్రుల స్వభావము

ఆంధ్రుల స్వభావమును గూర్చి సి. పి. కృష్ణమూర్తిగారు కామనవీలు పత్రికలో నిటుల వ్రాయుచున్నారు.

“ఆంధ్రుడు క్రొత్తవారు గాన్నించినపుడు మొదలు “మీ నివాసగ్రామ మేది” యని ప్రశ్నించును. ఆంధ్రులలో భ్రాతృభావమును సూచించుట కీ చిన్న విషయమే నిదర్శనము. ఇతరుల బాగోగులతో తన సానుభూతిని గనుపరచునటకు గూడ నిదియే తార్కాణము. దాక్షిణాత్యులు, నైతికముగను, ధీశక్తులలోను ఆంధ్రులు వెనుకబడి యున్నారని దలచుటకు, సాంప్రదాయాచారములు వేరగుటచే గలుగు భావమే కారణమని చెప్పవచ్చును. జ్ఞానసముపాజ్ఞానా సక్రియమను, పరిస్థితుల ననుసరించి కాలానుసారముగ యభివృద్ధి జెందుటయందును, దూరదృష్టియందును దాక్షిణాత్యుడు ఆంధ్రునికన్న నతిశయము జూపుచున్నాడని యంగీకరింపవలెను. కాని విషయగ్రహణ సామర్థ్యమునందును, తాను నమ్మిన విషయమును వెలుబుట్టుటయందును దానిని కార్యాచరణయందు జెట్టుటలోను హృదయవైర్పల్యము నందును ఆంధ్రునికన్న దాక్షిణాత్యుడు వెనుదీయును. ఆంధ్రులెల్లపుడును బలవంతులుగ నుండిరి. తక్కువ జాతులలో కోపవాక్యములు ముదిరి ప్రహరణములక్రింద పరిణమించి తుద కవి కక్షలక్రింద మారుట సహజమైనను, ఆ చెడుగులోనే, పేక్కియరు చెప్పినటుల, మంచి ప్రస్ఫుటమగును. ఆంధ్రుని స్నేహ మతిగాఢము. నీ కొరకయి యన సగం గునెడల తన ప్రాణమునయిత మర్పించుటకు

వెనుదీయడు. ఆశనినైరముకూడ తీవ్రమైనది. కాని ఆనైరములో దుర్మార్గ మెన్నియునులేదు. ఆంధ్రుని స్వభావమున కొంత మోటుదన మున్నది. కాని ఆతని సహజ నిష్కాపట్య మట్టి స్వభావమునకు వన్నె దెచ్చుచున్నది. ఆత్మవివాశ హేతునైన, అగు నిక ప్రపంచము నందలి స్పృహను గూర్చి, యాతడు నిర్లక్ష్యముగ నుండును. కాని ఏ మహోద్యమము నైనను చేపట్టినపుడు, దానిని నిర్వహించుటకు తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగించును. ఆంధ్రుల తీవ్రాశయములచే, వారి స్వభావమును తిన్నగ గ్రహించుట కష్టసాధ్యము. అయినను ఆతని నిజస్వభావమును, చారిత్రనుగ్రహించుటకు ప్రయత్నము చేసినయెడల, ఆ కష్టములదాటి లాభము బడయవచ్చును.”

మాంటాగూగారి సంచేతము

మాంటాగూగారు వెస్టు కేంబ్రిడ్జ్ షైరుకు పార్లమెంటు సభ్యుడుగా నెన్నికొనబడిరని నేటి వార్త దెలుపుచున్నది. వీరు హిందూదేశ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యైరని తెలిసినది నమునుండియు భారతీయులు తమ యాశలన్నియు వీరిపై నుంచి. వీరు హిందూదేశాదర్శములయెడ జూపిన సానుభూతిని స్మరించిరి. ప్రజలకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపవలయు నని నిటీవల గావించిన యుపన్యాసమే, భారతీయుల యాశలను ప్రజ్వలించజేసినది. ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు వీరి రాక వలన ప్రస్తుత నిష్పంధములు తొలగిపోవునమో యని దిగులుజెంది యున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో వీరి యభిప్రాయము తెలిసికొనుటకు భారతీయు లాతుత గనుపఱచుటలో యాశ్చర్యములేదు. మాంటాగూగారు తమ యుద్దేశమును సూచించినారు. ఛౌబత్తే నుగారు వదలిపెట్టినదగ్గరనుండియు ప్రభుత్వసంస్కరణ కార్యమును కొనసాగించెదమనియు, సకాలములో ప్రభువిధానమును గూర్చి ప్రకటనము గావించెదమనియు జెప్పుచున్నారు. ఈ వాక్యములచే, మాంటాగూగారు హైందవ నాయకులు గోరిన ప్రభుత్వవిధాన ప్రకటనమును కార్యాచరణములో జెట్టెదరని దోచుచున్నది. మున్నగును గాని ఈవాక్యముల యర్థము పూర్తిగ తెలియదు. మాంటాగూగారి తీరపున ప్రాబ్టుగారు బిసెంటు గారి నిర్బంధమును గూర్చి వలికిన యసందర్భ వాక్యములకు మాంటాగూగారికి సంబంధ మున్నటుల దోచును. ఛౌబత్తేనుగారి యూహలే ఇందు ప్రతిఫలించుచున్నవి. మాంటాగూగారు మాటలచే గాక, కార్యసానుకూలతచే, భారతీయాశయముల దృఢీకరణి భారతదేశీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు గాక !

రుష్యులనిస్థితి

రుష్యులు దేశస్థితి నానాటికి మర్చరమగుచు న్నది. వశ్యిమరంగము కన్న తూర్పురంగము ప్రాముఖ్యత వహించినది. జైజరుచక్రవర్తి గెలిసియను రంగమున కేతెంచెను. టార్కపోలు రుష్యుల స్వాధీనమునుండి జారిపోయెను. స్టానిస్లావునుగూడ రుష్యులు విడిచిరి. గెలిసియాలో రుష్యులు సైనికులు ద్రోహబుద్ధితో ప్రవర్తించుచున్నారు. అధికార ప్రాబల్యము నశించినది. అధికారుల మాటలు లక్ష్యపెట్ట కుండగనే, శత్రుదర్శన మును సంతమాత్రమున సైనికులు వెనుకకు పరుగిడుచున్నారు. మాక్సిమిలిస్టుల కుట్రలు వ్యాపించుచున్నవి. ఇట్టి విషమసమయమున ఆశలన్నియు రుష్యులు నెపోలియని పిలువదగిన కెరెన్స్కీగారి వైకేంద్రీకృతమైయున్నవి. ఈయనకు వయస్సు 37 వత్సరములు మాత్రమే. రుష్యులు పరివర్తన కారకుడియనయే. టాల్క్యూటాయి యూరపులో నద్భుత ప్రతిభావంతుడు జనించునని జెప్పినది వీరిని గూర్చి

యని యూహించబడుచున్నది. సైనికపరిశ్రామిక ప్రతినిధులు సభజేసి కెరెన్స్కీగారికి యావదధి కారమును హస్తగతము జేసి, ప్రభుత్వమునకు అల్లరు లడగువరకు, సర్వాధికారిగ జేయుటకు నిశ్చయించిరి. కెరెన్స్కీగారు తమ యప్రతిమాన సామర్థ్యముచే ప్రస్తుత దుస్థితి బోగొట్టి, రుష్యా దేశమును గట్టెక్కించుదురని విశ్వసింపబడుచున్నది.

దీనికి తోడుగ మిత్రమండలివారి సభ గూడ జరుగబోవుచున్నది. ఈ సభకు అమెరికావారు రుదెంచి యమూలమృగు సలహానొసంగిన బాగుండెడిది. బాల్కనుసమస్య రుష్యులు ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగునటుల పరిష్కరింపబడునని నమ్ముచున్నారము. ఆంగ్లల రాజనీతి యెన్నడును విజయము గాంచక యుండలేదు. ఈ తరుణమున మాత్రము యగ్రభా సందించునా?

—:—:—:—
ఆనిబిసెంటు నిధి.

45. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిశిఖ.
ఈ నిధికి మొదటి సంకల్పము ప్రకారము చేరవలసినధన మంతయు చేరినదని కొద్దిమంది తెలయచున్నట్లున్నది. ఈయభిప్రాయము సర్వమునదిగాదు. దీనినిగమ్యియిదివరకు వాగ్దానము చేసినవారు సామ్యులు పంపకుండుటయు ఇతరులు క్రొత్తగా చందాలను విరాళములను ఇచ్చకుండుటయు నమచితముగాదు. నిష్పంధవిమోచనమునకు మనము చేయవలసిన దేదో ఎల్లరకును తెలిసియున్నది. ఆందులకు కావలసిన సామ్యులం దితవరకును చేరిన మొత్తము మిక్కిలి తక్కువ యని తెలుగుడువ బనిలేదు. ఆవివరముల నిపుడు తెలుప నన కాశము లేదు గాని ఒకవ్యాయవాది ఆంగ్లదేశమునకు బోయి పనిచేయుటకు 3600 రూపాయలు కావలెనని నేను తెలిసిన ఎంతసామ్యు కృయము కావలసియుండునో తెల్లము కాగలను. స్థితిగతులు నానాటికికంతమయలగుచుండగ నీస్వల్ప మొత్తమే సమర్థి యని తలంచి సానుభూతిగలవారు ధనమును పంపుట కభ్యంతరమును కలిగించుట ఆలోచన లేనిపనియగును. కాన నిధికి ధనసహాయము చేసినవారు తమకును ఏమాతృదేశము కొరకు మనవారు నిర్బంధము వైకో ఆర్థికరత ఖంఠమునకును గౌరవమును సంపాదించ గలుగుదురు.

ఆనిబిసెంటు ఆరంభమే వాడియా గార్లను మతింపని ఏకాగ్రమునకును గూడ నీ మొత్తమునుండి యొకకవ్వయైన వెచ్చింప బడదని నేను ఖండితముగ నుడువగలను. ఎంతస్వల్ప మొత్తము నె సంగిన వారైనను గూడ లెక్కలను పరిశీలించుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండును. అట్లు పరిశీలించుటవలన మే మెట్లు మితకృయమును పాటించుచున్నామో తెల్లము కాగలను.

ఈ తరుణమును వినియోగించుకొని మనము జ్ఞానునీయ మగు మొత్తమును సమకూర్చుటయే సమంజసము. అట్లువిపుల మగు మొత్తము సమకూరినచో ముఖ్యోద్దేశములకు కృయము పోను మిగిలిన ధనమును ఆనిబిసెంటుకొరెండులకు వినియోగించ గోరిన నందులకు మనము వినియోగించెదగును. ఇంతవరకును మహోదారభావముతో నయ్యగారు వహించుచుండిన ధనభావమున స్వల్పభాగమును మన మిపుడు వహింపగలుగుట కంటె నామెకు సంతోషప్రదము వేరొకటి కలుగదు. ఇంతవరకును చేరిన స్వల్పమొత్తమున చాల కొద్దిభాగము తప్పకక్రొవ దంతయును నిరుపేదలవలనను సామాన్యులవలనను నొసంగబడినది. నే నీ దిగువ ప్రకటించిన శ్రీమతి రాధాబాయిగారి శిఖను చదివి దేశీయులందరు నీ సోదరీమణికి గల దేశభక్తి సలహానుకొందురు గాక యని కోరెదను.

శిఖ.

పూజ్యులకు— మనదేశీయులు పలువిధముల ఆనిబిసెంటుకొరెండులకు తమకృతజ్ఞతను చూపుచున్నారు. అయ్య గారిని పృథవానువలన నామానసమున దృఢతమమగు మాన్యకలిగినది. నాదేశజేయమును కోరి పనిచేసిన నాజననికి నాకృతజ్ఞత నెట్లు తెలుపదగునని మోచించుచుంటిని. నాతండ్రి సమర్థుడు. నావయసు 18 వత్సరములు. నా తల్లిదండ్రుల నడిగినవారు నాకుకొంతసామ్యునిచ్చెదరు. దానిని నేను నిధికి సంపదముగ గాని నాకంతటితో తృప్తికలుగలేదు. ఇటీవల నాతండ్రి నాసోదరుడొక కొలును కుట్టింపదలచి వక్రవానికి రు 1-8-0 యిచ్చుటకు మాటలాడి బట్టకు వానికియ్యదలచెను. అనినాకు తగినయదనని నేను ఆగుడ్డకు పుచ్చుకొని పగలుపూర్తిగను రాత్రికొంతభాగమునుగూడ పని చేసి స్వకాయ కష్టమువలన రు 1-8-0 లను గడించి ఉత్తమమగు నీస్వాస్థిత స్వల్ప మొత్తమును తమకు సమర్పించితిని. ఇంకను నాత్తిని నిధికి నేను పంపగలను. సర్వప్రపంచమున ప్రముఖజేయదగినంతటి మేటిధన వినిధికి జైవాను గ్రహమున సమకూరు గాక యని నేను జైవమును ప్రార్థించుచున్నాను. నాప్రాణన సిద్ధింపగలను. విభేయములు నీ. రాధాబాయి- కల్లాయా దక్షిణ మలభారు.

స్థానిక వార్తలు

ఒక ఉపన్యాసము:— బాట్లటవును నందలి వరదా మున్నీయప్పకవిగారి 5వ వ గృహమున ఈ నెల 28 వ తేదీ శని వారమునాడు సాయంత్రము గం 5-40 ని. వేళ బమ్మ పాపయ్య శ్రేష్ఠిగారి ఆధ్వర్యమున ప్రవచనము. పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థియగు జి. ఆదిరంగముగారు వాణిజ్యమును గుర్చి ఆంధ్రమున నుపన్యాసించెదరు.

గుమాస్తా యజమానుని మోసపుచ్చుట— సింగరాచారిగారి వద్ద గుమాస్తాగా నుండిన గోపాలాచార్యులు ఆన నెలకు తన యజమానుడు యింటలేని సమయమున నతని నేవింగున్నబాంకు పేను పుస్తకము నపహరించి తన యజమానుని సంతకమును పోస్తాక్షిచేసి ఎగ్ మూరు పోస్తాక్షినునందు 225 రూ॥లను దీసికొనెను. గోపాలాచారిపై రాజధాని మొదటి మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసు చేయబడగ వారు పోస్టాక్షి క్రింద కేసును ఫిరకవచి విచారణనిమిత్తము జడ్జిగారివద్దకు కేసు పంపివేసిరి.

చెన్న పురి ఉప్పుధర:— కొంతకాలము క్రిందట చెన్న పురి బజారులందు ఉప్పు పది 1-కి రూ 0-1-2లకు క్రయింపబడుచుండెను. అప్పుటి నుండియు మొన్నటి 23వ తేదీ వఱకు ఉప్పుధర పది 1-కి రూ 0-2-0లు వఱకు పెరిగినది. ఆ ధర అయినను నిలబడక నిన్నటికోజున (25-7-17) పది రూ 0-2-8 లకు ఉదయమునను, మధ్యాహ్నము రూ 0-3-0లకును విక్రయింపబడెను. ఈమధ్యను కొంతకాలము చెన్న పురి ఉప్పుడిపోయెను ఉప్పు విక్రయింపబడలేదు. ఉప్పువైపున తగ్గించినపుడు 2 చుండుల ఉప్పు బస్తా రూ 2-14-0 లకు దిపోవారిచే విక్రయింపబడెను. బస్తాలో నుమారు 40,40వస్తు ఉప్పు ఉండులచే చిల్లరవర్తకులు విస్తారము లాభము పొందుచుండి నప్పటికి ప్రజలకు చాకగ నమ్ముచుండిరి. కాని కొద్దికోజుల క్రిందట వేలము పాటయెందు పన్నును, నొర తనము వారు నిజమించి ఖరీదునకులసి బస్తాకు రూ 5-14-6 లు ధన పన్నుడెను.

చింతా ద్రిపేట:— శ్రీ ఆదికేశవస్వామి వారి సంవత్సరోత్సవము యిచ్చటను 9వ దినమున జరుపబడు నుత్సవము నకు యీ నగరమున దొరకు వింతవీరవంతుల పుష్పగులు తెప్పించెను.

శ్రీమంత్ విద్యాన్ రాజగోపాలకృష్ణగారు శ్రీరామ చక్ర సుపన్యాసముగ చెప్పిరి. పచ్చయ్యప్ప కళాశాలలోను ద్రవిడపండితులు గోవిందరాజ ము ద లి యారు గారు శ్రీవిద్యరాలన కలుగులాభమును చెప్పుచు చునలో బాలి కలకు విద్య నేర్పుట ముఖ్యమని నుడివిరి. ప్రస్తుతపు హిందూ దేశముల యొక్కయు, మండలముల యొక్కయు స్థితిలను సభ్యులకు ఎన్. సి. క్వీరింగ్ ముదలియారుగారు విశదపరచిరి. హామురూలుగొరకు పాటుపడుట వృధాఅని వక్కాణించి వీరు పరికినప్పుడు సభయందుండి ఒక రిద్దరు బ్రాహ్మణులు సభను భంగపరచుటకు యత్నించిరికాని సభలో చాల పండిత బ్రాహ్మణేతరులగుటచే వారి యద్యము కొనసాగకపోయెను.

స్వాములవారు:— శ్రీ నరసింహ మహాధిపతులగు శ్రీ గోస్వామి గోకర్ణలాల్ జి స్వాములవారు గడచిన నెల 16వ తేదీని తమ స్వగ్రామమునుండి జగన్నాథమునకు యాత్రాధ్యక్షు బోవు సమయమున హారాష్ట్రము వద్ద కలకత్తా పురవాసులచే సత్కరింపబడిరి. బాబూ దామోదరదాసు దత్త వనోగారు స్వాముల వారిని తమ గృహమునకు దీసికొని వెళ్లిరి. అచ్చట ఆరాత్రియగి ఆయనాడు స్వాములవారు తిరిగి జగన్నాథమునకు బయనపై వెళ్లిరి. వీరు కలకత్తా నగరమున దాసుగారి ఇంటనున్న రాత్రి వీరి దర్శనార్థము గొప్ప గొప్ప పండతులొక గు పెట్టిరి. హత్యా మహారాజువారు స్వాముల వారిని బాడ వెళ్లి వారికి గౌరవము గావించిరి. వీరు జగన్నాథమునకుండి మరలకచ్చి నపుడు విశ్వవిద్యాలయ మందిరమున సెల సభ గావించబడినది. సంస్కృతమున స్వాగతోపన్యాసములు జరిగినవి. స్వామమూర్తి నో ఆమతోష్ ముఖ్యుగారు సభాధిపత్యమున వహించిరి. ఉపన్యాసములు జరిగిన వెనుక సన్యాస వ్రతముల నొక సభ చేరికయందుండి స్వాముల వారికి సమర్పించిరి.

హైకోర్టువక్తీలు:— సి. వైద్యనాథరావు, పి. ఎన్. సీతారామయ్యగారు నిన్నటిదినమున (25-7-17) హైకోర్టు వక్తీలుగా నెన్నుకొనబడిరి.

నేటి వాతావరణపుటి:— దక్షిణమునందు వాయు భారము నందు ముప్పులేదు. ఇతర ప్రదేశములందు కొద్దిగా తగ్గినది. రాజధాని దక్షిణాంతము నందును, బంగాళా ఖాతమునందును వాయు ప్రచండత కొంచెము వృద్ధిబొందినది. కాని రాజధానియందు మాత్రము వాయుగతి సామాన్యముగానున్నది. సాధారణదిశలను వాయువు వీచుచున్నది. ఈ యదయము చుచి బందరునందును, కల్లికోట యందును వాయుచలనము నిలిచి పోయినది. మధ్యమోష్ణము దత్తమండలములందధికము గను, ఉత్తరసర్పారులందు తక్కువగ నున్నది. తూర్పు తీరమునందు సాధారణస్థితికంటె తక్కువగ నే యున్నది. రాజధాని లోపలను పడమటితీరమునందును పశ్చిమోష్ణము కొంచె మెక్కువగ నున్నది. తూర్పు తీరమునందు సాధారణ స్థితికి తక్కువగా నున్నది. నిన్నటిదినము తిరుచనాపల్లిలో 101 (ఫా) డిగ్రీల యుష్ణము గనపట్టినది. నిన్నటిదినము పురుకోటు మధుర, కడప, వాగపట్టులందు 95 నుండి 98 ఫా డిగ్రీల వఱకు యుష్ణముండెను. నెల్లూరునందు 94 డిగ్రీలుండినది. గుంటూరు చెన్న పురి, గూడలూరు, అనంతపురం, బళ్లారి, కర్నూలు, సీలములందు 90 నుండి 92 డిగ్రీల వరకు యుష్ణముండెను. ఇతర ప్రదేశములందు యుష్ణము 88 డిగ్రీల కధికముగ లేదు. ఉత్తర సర్పారులందును, కర్ణాటకము నందును రాత్రి యుష్ణము తక్కువగ నున్నది. రాజధాని మధ్యమునందు వాయువునందాద్వితీ తక్కువగ నున్నది. కొంత దట్టముగ మేఘములు గలవు పశ్చిమ తీరమునందు కొంత బాగుగ వర్షించినది. కల్లికోటయందు 1 అంగుళము వర్షించినది. దక్షిణమున నెల్లూరు నుండి దక్షిణమునకు వర్షములేదు. ఉత్తరసర్పారు లందును, కర్ణాటకము నందలముగా వర్షించినది.

విస్మృతాయుర్వేద వైద్య విధానము:— చరక శుక్రేత గ్రంథములందు బస్తీ విధానము వివరింపబడినది. గాని ఇపు డిది విస్మరింపబడినది. దీర్ఘ కాలవ్యాధులం దీ చికిత్స చాల పనిచేయును. మహమ్మదీయ విజయకాలమున క్రిశ్టిశేషులగు చక్రపాణి దత్తుగారు దీనిని చాల జ్ఞాపించుచు వ్రాసిరి. దత్తుగారి యాయుర్వేద పాండిత్యము లోకవిదితము. ఆయుర్వేద విధానము నవలంబించిన హైందవేతరుడగు బాస్కరుడు గూడ దీనిని జ్ఞాపించెను. జైవధమిశితముగు జలముతో ప్రేగులను కడిగి జౌషధ మిశితముగు తైలము నాప్రేగులపై ప్రసరింప చేయుటయే ఈ విధానము. దీని నిపుడు కలకత్తా నగరమున హంబజారు వీధి 11-వ గృహమున నున్న కవిరాజ కేదరినాథ కావ్యశిక్ష గారనుసరించుచు మరల వ్యాప్తి నొందింపజూచుచున్నారని యొకరు వ్రాసిరి. కలకత్తా నగరమున 1-3-1 ప్రేమ చంద్రబోరలు వీధి యందుండిన కవిరాజ లీనర చంద్రశాస్త్రికవి శేఖర ఎల్. సి. పి. ఎన్. గారు చాల సమగ్ర లినియు, ఆంగ్ల పాశ్చాత్య హామపతి. ఆయుర్వేద విధానజ్ఞు లెవ్వరును కుదుర్చుకొనకపోయిన ప్రజల వ్యాధిని స్వల్ప కాలమున కుదుర్చు గలిగి రనియును జోరకొనిరాజ వీటి నుండి కుమార రాజేంద్ర నారాయణరాయి బహుమారుగారు వ్రాసిరి.

మా॥ భూపేంద్రనాథబాసూగారు: కాపిటలు ప్రతిక:- ఇండియా మంత్రిగారు సభయందు సభ్యులగు నియమింపబడిన మా॥ బాసూగారివైని తేబడిన దావానుగూర్చి కేప్టిలప్రతిక పోరబాటుగా ప్రకటించినందున అది మాననవ్వకరమని బాసూగారి న్యాయవాదులు ప్రతికాసంపాదకున కొక లేఖవ్రాసిరి. అందులకు కాప్టిలప్రతికవారు తమక్షమాపణమును తెలిపిరి. ఈదావా బాసూగారివైని దృష్టాంగమహారాజుగారును రాయి సోదరులునులేలేదు. వెనుకమహారాజు బాసూగార్లను రాయి సోదరులు మరకొందరును బంగాళాదేశమున బారికికి డైరెక్టులుగానున్న సమయమున కొంతవ్యయవచ్చినదని వీరందరి మీదను రెండువత్సరములకు పూర్వము బాంకివా. దావా చేసిరి. ఆదావా యితవరకును పరిష్కారము కాలేదు. మా॥ బాసూగారి పు డాంగ్లదేశమునకు వెళ్ళునందులచే దానిని త్వరలో పరిష్కరింప గోరిరి.

ముగ్గురు బిడ్డలను కనుట:— నుల్లూరు పేటకుం దొక చాకిత ముగ్గురుబిడ్డలనుక నెను. ముగ్గురు బిడ్డలను ఆరోగ్యవంతులుగనే కనబడిరిగాని మూడుదినములకంటె పెచ్చుగా జీవించలేదు.

చెన్న పురి రాజధాని గజెటు
26-7-17.

మా॥ హెచ్. ఇ. ఎల్. కేశవ్ గారు తమ సెలవు ఆఖరున నెల్లూరులో డిప్యూటి కలెక్టరు బనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు గవర్నమెంటు ట్రెయినింగు పాఠశాలలో సెకెండరి ట్రెయినింగు తరగతికి ఉపాధ్యాయులుగా నుండుటకు బందరు సబ్ అసిస్టెంటు అచ్యుతరావు గారు నియమింపబడిరి.

పుల్లిపురమునందు వ్యవసాయ బోధకులుగా నున్న ఎం. రామానుజము అచ్యుతగారు నెనుకొండ సబ్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు రెండవ అసిస్టెంటుగా నున్న జై. ఎస్. హనుమంతరావుగారు హార్వనపల్లి సబ్ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

చెన్న పురి రాజధాని కళాశాలయందు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగ నున్న యు. కన్నప్పగారు బళ్లారి ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు రెండవ అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

వైదాపేట ట్రెయినింగు పాఠశాలయందు మొదటి అసిస్టెంటుగానున్న వి. చెలయ్యంగారు గుడివాడ సబ్ అసిస్టెంటుగ నుందురు. పి. పొగ్గసారధి నాయకుగారు తిరుచనాపల్లి సబ్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

గోదావరి జిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండిన కె. వి. నుబ్బినాథయ్యగారు రామనాథము జిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

చెన్న పురి హైకోర్టునందు వక్తీలుగ నున్న జి. జానికి రామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు 4వ గ్రేడు మునసబుగ నరసారావు పేటకు నియమింపబడిరి.

ఉత్తరకర్నాటకుజిల్లా రాణి పేట డివిజనుల ఆఫీసరుగ నున్న ఎల్. శ్రీనివాసరావు పంతులుగారికి జీతముపై ఒక మాసము తెల వొసగబడినది.

లోపకు గోదావరిలో మూడవ గ్రేడు రేంజరుగా నున్న వి. టి. ప్రేస్న గారికి జీతముపైని మూడుమాసములు తెల వొసగబడెను.

ప్రస్తుతము సెలవుయందున్న ఎన్. రామస్వామి అచ్యురుగారు, (మొదటి గ్రేడు రేంజరు) తమ సెలవులంతయున గోఖలేవరమునకు బోయి వి. టి. ప్రేస్నగారి వద్దనుండి చార్జి పుచ్చుకొవలెను.

కడపజిల్లా ఉత్తరభాగమున నున్న బేడో వెల్లు మేజరుగా నున్న వి. పి. నారాయణమూసన్ గారికి ఒక నెల జీతముపైని సెలవు ఇయ్యబడినది.

కడపజిల్లా పోరువుమిల్లరేంజరుగా నున్న ఏ సిద్ధన్ బిళ్లగారు బేడో వెల్లురేంజరు పనికూడ చూచుటకు నియమింపబడిరి.

న్యాయవాదులు:— అన్నావర్ణుల వేంకటవల్ల గారును కరా రామమూర్తిగారును హైకోర్టు వక్తీలుగా నామోదించబడిరి.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

పదిమంది కమిషనరులచే సంతకము చేయబడి 20-6-1917-వ తేదీని గలిగిన ప్రార్థన ననుసరించి, వారివలన తెలియచేయబడిన యీ దిగువ తీర్మానమును పునరాలోచన చేయుటకై 30-10-1917-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషను యొక్క స్పెషల్ మీటింగ్ గొకటి కార్పొరేషను భవనమునందు జరుగును.

“స్పెషల్ ఇంజనీరు యొక్క ఆఫీసు రిపోర్టు భవనమునకు మార్పుచేయుటను గూర్చి అనుకూల ప్రతికూలాభిప్రాయుల సంఖ్య సమ మగుటవలన కార్పొరేషను యొక్క కోశమునకు సంబంధించు యీ ముఖ్య విషయమును గూర్చి పునరాలోచన చేయుట కీ దిగువ సంతకము చేసిన కమిషనరులు అభిప్రాయబడుచున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను. } జి. సి. మొగ్గసాని,
24-7-1917 } సెక్రటరీ.

విరోధామహాసంగమము

విల్లండు స్వరాజ్య సం సమావేశము-ఉత్సాహము లేకుండుట

(౧)

ఈ కృష్ణాడులో జరిగిన పాక్షిక మధ్యమగుటవలన తీవ్ర పరివర్తనము కలుగుట

(౨)

అనిబిసెంటమ్మ అసత్య ప్రకటనము చేసెనని నిందించుట

(౩)

నీ పి యాలో ర న్య నేనల భీరుత్వ ము

(౪)

కయిజరు పరిపియారంగమున కేగుట.

(వైటరు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

అనిబిసెంటమ్మగారి నిర్బంధావాసము.

పార్లమెంటులో చర్చ.

లండన్, జూలై 25:—ప్రభుత్వమువారి కాసనములకు అపార్థములను జేసి ప్రజలకు ఆపోహమును కలుగజేయుచుండుట చేతను, ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశములను దురుద్దేశము లని ప్రజలకు బోధించుటచే అనిబిసెంటమ్మగారు నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచబడిరి. కాని ఆమె అభిప్రాయము మంచిది గాదని ఆమెను నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచలేదనియు కామన్సు సభలో ప్రత్యుత్తర సందర్భమున ముంపేగుగారు మరల ఆపోహమున కింకను నియోజితము గావించుటచే ఆయనతరపున ప్రాధుగారు స్పీకరుగారికి తెలియజేసిరి.

వరి యుత్పత్తి చట్టము.

లండన్, జూలై 25:—నిన్నటి దినము ప్రజల సభలో వరిశిశ్మత్తి చట్టమునకు చేయబడిన సవరణము త్రోసివేయబడెను. తక్కుడు కూలులు 30 పిల్లింగులకు తగ్గిపోకూడదను బిల్లు తీర్మానింపబడెను. 301 రు దానికి ఆనుకూలముగను 102 రు ప్రతికూలముగను అభిప్రాయముల నిచ్చిరి. వరిశిశ్మత్తి బిల్లునకు చేయబడిన తక్కుడు కూలి సవరణమును గూర్చి ప్రజల మందరములో గలిగిన కక్షల పర్యవసానము ప్రజలకు దొరతనము వారి యెడల గల గొప్ప నమ్మకమును, దానికి దాత్రగ నున్నవారి దౌర్భాగ్యతను వెల్లడించుచున్నది.

ప్రేట్టు సెట్టిమెంటుల యుద్ధ విరాళము.

లండన్, జూలై 25:—ప్రేట్టు సెట్టిమెంటువారు ప్రతిసంవత్సరమున తాము యుద్ధమున కొనసగుచున్న విరాళమును 5 లక్షల పానుల కధికము చేయుటను బ్రిటిషు కోరాధికారులు మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగ గ్రహీతము చేయుచున్నారు. ఆ దీవుల కాసనసభ్యులు ఈ మొత్తములను సామ్రాజ్య దొరతనమువారినుండి మరల గ్రహించగూడదని తీర్మానించిరి. ఇందువలన నీవలసదేశములు 1913-14, 1914-15 సంవత్సరముల దొసగిన పైనిక విరాళము లా కాలము లోగా వారి పైనికలకగు ఖర్చులను మించిపోయినవి.

ఫ్రాంకో బ్రిటిషు మందుసామగ్రి.

లండన్, జూలై 24:—యుద్ధము విజయవంతముగ సంపదగునరకును తమకాళి లవ్యోన్మత సహాయమును కప్పక నోరెంచుకొను చుండవలయునని నొక్కి పలుకుచు ఎంథావసు చరిట్టుగారులు అభినందనసందేశముల నంపుకొనిరి.

లండన్, జూలై 25:—నర్త దగ్గాను పేగుగారంపిన కాగితములలో నుదహరింపబడిన ఉద్యోగిష్టుల పేర్లపట్టికను “గజెట్టు” పత్రిక ప్రకటించెను. అందు నవనగరు జాముగారి పేరుగూడ గలదు.

జర్మనీ - సంధి.

పరాసు బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు.

లండన్, జూలై 20:—జర్మను మిత్రులకును సాంఘికవాదులకును ఉపయోగించునట్లు జర్మనముంత్రి మైకేలిసుగారు ఉపన్యసించి రని వార్తాపత్రికలు భావించుచున్నవి. ఇటు అత్యుములే సంగ్రామవిజయమునకు మూలాధారమనిశ్చయించుకొనిరి. ఈతావుగ సంధివిషయమై ముచ్చటించు

చున్నారని వెల్లువినిస్తూ గజటు ప్రకటించుచున్నది. హెర్బాల్ డెత్తెక్ హేల్వెగ్గగారిని మైకేలిసుగారికిన తారతమ్య మొకటి కలదని ప్యారిసు వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. అదేదా:—డెత్తెక్ హేల్వెగ్గగారు జర్మను మిత్రులను కొన్ని సదుపాయములను కలుగజేసిరి.

మ్యాటిక్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—హెర్బాల్ డెత్తెక్ హేల్వెగ్గగారి విధానమంతయు యుద్ధమును చేయవలయుననియే. మైకేలిసుగారన్నచో యుద్ధమును జేయుటయేగాక ఇతరులను మోసపుచ్చుటకు గూడ యత్నించుచున్నారు.

ఫిగారోపత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది:—జర్మను అధికారులలో మార్పులేవియు కలుగలేదు. క్రొత్తపరిశ్రమ క్రొత్తయుపన్యాసము తప్ప ఇతరమార్పు లేవియు జర్మను ప్రభుత్వమున కానము.

మామూలుల యుద్ధము

డాక్టరు ల్యాంకెస్టరుగారి సమాచారము

లండన్, జూలై 25:—ప్రస్తుతము ఇండియా సరిహద్దులలో యుద్ధములేదని కామన్సు సభలో ప్రాధుగారు ముంపేగు గారిస్థానమున బోయిస్ సన్ పిమ్మగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారికోరిక ననుసరించి వాయవ్య రాష్ట్రముల సరిహద్దుల యందు క్రీస్తు మతబోధక సంఘమునకు జేరిన డాక్టరు ల్యాంకెస్టరుగారు మామూలు యుద్ధమునకు వైద్యసహాయమును ఆరోగ్యసౌకర్యములను తృప్తికరముగ నున్నవని తెలిపిరి. కడచిన 12 మాసములనుండి సరిహద్దుల యుద్ధమును 500 మంది మృతులైరి. వ్యాధిగ్రస్తుల లెక్క ఇంతవరకు చేరలేదు.

హిందూ దేశ పరిపాలన సంస్కరణములు.

ముంపేగుగారి వాద్యాలము

లండన్, జూలై 25:—వెప్టెక్స్ బ్రిష్టిమైనకు ప్రతినిధిగ ముంపేగుగారు మరల ఎన్నుకొనబడిరి. హిందూదేశీయ పరిపాలనయందు ఛేదనలేదుగాను చేసిన సంస్కరణముల తరువాయిని తా మందుకొనెదమని ముంపేగుగారు తమ యుపన్యాసమున తెలిపిరి. కాలక్రమమున ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును ప్రకటించెదరు.

లండన్ పై విమానదాడులు

లండన్, జూలై 24:—యుద్ధమారంభమైన దానిగబ్రిటిషు దేవులయందు 78 మామలు శత్రువులు విమానదాడులను కలిపిన మ్యాక్స్ గురుగు నడిపిరి. ఇందులో 47 దాడులను ప్రత్యేకము విమానములతో జరుపబడినవి (కెటెటలుగావు)

గ్రీసు

గ్రీసు దేశపు స్థితిగతులు అభివృద్ధిగాంచుట

ప్యారిసు, జూలై 26:—గ్రీసు ప్రభుత్వము వారికిని రాజుగారికిని సఖ్యత మధుగుచున్నదని గ్రీసురానుబాధలు నుడువుచున్నాయి.

బొల్కను సమావేశము.

లండన్, జూలై 25:—జనరలుస్కట్టు, ఆడ్మిరల్ డెల్లికోజు, రాబర్టుస్ గార్లు ప్యారిసులో జరుగబోవు బొల్కను సమావేశమునకు పుత్రించెదరు.

ఫ్రాన్సు

నియిస్సి శిఖరమున జరిగిన యుద్ధము.

లండన్, జూలై 25:—పరాసు ప్రధాన కార్యాలయము నద్దనున్న రైటుగారి విలేఖనును జూలై 22 వ తేదీని చెమిక్ డె జేమ్సుగూడ పరాసువారు సలిపిన యనస్కందనమును వర్ణించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. పరాసువారిక ఫలము నాక్రమించుకొనిన పిప్రిలు 20-వ తేదీనుండియు ప్రతి రెండవదినమును శత్రువులు విశేష ప్రమాణమున యుద్ధ మొనరించుచున్నారు. ఈ నెల 2-వ తేదీ నుండియు వారి యుద్ధములు మరింత తీవ్రముగనున్నవి. ప్రస్తుతయుద్ధము మిక్కిలి యద్భుతకరమగు భయంకరపు మట్టుడితో ప్రారంభింప బడెను. శత్రువు లీయుద్ధము నిమిత్తి మనేక ఫిరంగుల ముందుగ బాగ్రత్తజేసికొనిరి. యుద్ధము పదిమైళ్ల రంగమున నొకగంటకాలము జరిగెను. పదాతిదళములు రెండుమైళ్లరంగము నాక్రమించినవి. పదాతిదళములు తేసిమెట్టిసును కాలిఫోర్నియా పీఠభూములమాత్ర మెదిరించెను. తేసు మెట్టిసు పట్టుకొనుటకు వారొనర్చిన ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. భయంకరముగ యుద్ధమొనర్చినపిదప కాలిఫోర్నియా పీఠభూమియందు మాత్రము వారు కొంత ప్రదేశము నాక్రమించిరి. సాయంకాలమునరికి గూడ నా యుద్ధము భయంకరముగ జరుగుచుండెను.

జర్మను అవస్కందనములు.

లండన్, జూలై 25:—ప్యారిసు నగరము నందలి ఒక రిద్దరు, చెమిక్ డె జేమ్సు, మారోసు విలియమ్స్ శిఖరముల మరల స్వాధీనము చేసికొనుటకు శత్రువు లింతతీవ్రముగ నేల ప్రయత్నించునదియు తమ యభిప్రాయమును విశేషీకరించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈ ప్రదేశముల పరాసువారి యధీనముననున్న తామనేక సాయలు తిరోగమనము చేయవలసివచ్చునపు డెల్ల తమ గమనముల నన్నిటిని పరాసువారి యుద్ధ ప్రదేశములనుండి చూచుచుండుదురు. కనుక నా ప్రదేశము నాక్రమించుకొనుటవారి కెంతయు నావశ్యకము. తమ చివర ప్రయత్నమున నేదియో విజయము నూదించిన గాని జర్మను దొరతనమువారు యుద్ధమునకు తగినంత ధనము నివ్వరుగనుక రుక్మరంగమునుండి జర్మను రెయిచ్చిగు సభకు విజయవార్త అందునమయమున నె, తాము విజయవంతముగ చెమిక్ డె జేమ్సువద్ద పోరాడుచున్నామను వార్తను గూడ నంపవలయు నను నుద్దేశముతో యువరాజు గారి యెత్తు యెత్తిన కొందఱు జర్మనులు చెప్పుచున్నారని వారు వ్రాసిరి. కెయోనీ, హాప్టిలై జు, మైసీతభూమిని మరల నాక్రమించుకొనెదమని శత్రులు తలంచుచున్నారు. ఇందు నిమిత్త మొక కొలొనియిటరు రంగమున శత్రువు లొక్కమారు నాటగు పటాలముల నుంచిరి. న్యూపోర్టువద్ద విజయము గలుగుచున్నను బ్రిటిషు వారింతలోనే గొప్ప యవస్కందనమును జేయుచున్నారని జర్మను వార్తాపత్రికలు నూదించుచున్నవి.

మిత్రమండలివారి సమావేశము.

లండన్, జూలై 25:—లేపటిదినము ప్యారిసునగరమున రిబ్బటుగారి యాజమాన్యమున మిత్రమండలివారి బొల్కను కాన్ఫరెన్సు జరుగగలదు. ఆ సభకు లాయరు బార్బిగారును, బొల్కనుగారును, సెర్వియా ప్రధానమంత్రి ఎం. సోనినోగారును, రుక్మరంగమేనియా, గ్రీసుల ప్రతినిధులును విచ్చేసెదరు.

శత్రువుల ఫిరంగియుద్ధపు తీవ్రత.

లండన్, జూలై 25:—వైసెసుకు ప్రాగ్నిక్కుగను, ఈకాన్యముగను జయవంతమగు దాడులను నల్వి 114 మందిని బండ్లకృసులుగ జేసితిమని నేటిపధ్యాన్నము పేగుగారు ప్రకటించిరి. ముంపేగు తూర్పుగను లాంబార్డు దైకు చుట్టుప్రక్కలను శత్రువులు ఫిరంగులతో అతితీవ్రముగ పోరిరి.

మెసపోటమియా

మెసపోటమియా యుద్ధము

కుట్టువర్గ విడిచిపెట్టిన ఫిరంగులు మరల బ్రిటిషువారు తమవశము జేసికొనుట.

లండన్, జూలై 25:—కుట్టువర్గ బ్రిటిషుపటాలములు తమ ఫిరంగులను నివ్వమోసము గానించినదిలో పారవైచిన మహిమలను తురుమ్ములు బాగ్రత్త చేసిరి. పిటిసె:ఖ్య 35. పిటి నిన్నటిని 55 స్ట్రాకోలియాగారు మరల స్వాధీనము జేసికొనెనని కామన్సుసభలో మ్యాక్స్ గురుగు నుడిపిరి.

గుమ్మా

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 25:— వెనుక నుండు నాకల కథికారిగా నియమింపబడిన రాజనోగో గారు బాల్విక్కు నావి శాస్త్రాధ్యయనకు సర్వసాధిక నియమింప బడిరి.

నైస్యములు తమంతట తామె తిరోగమనమును గావించుట

రషియాను ప్రసిద్ధులను విడనాడుట.

లండన్, జూలై 25:—రషియాను అధికారాల వాయు వాస్తవ లిట్టు ప్రకటించుచున్నది:—దీనినిగూర్చి దక్షిణముగ నూ పటాలములు డివినిగూర్చి విల్నాయినుపనారుల కడ్డముగ నున్న జన్మ స్థానములను ఆక్రమించుకొన్నవి. కాని కొంత కాల మైనపిదప మానైస్యములు బుద్ధిపూర్వకముగ తమంతట తామె మొదట తామకమించుకొన్న కందకములకు పోయి జేరినవి. కొంతమంది నైసికులు అధికారతరస్కారమును గావించి నైస్యధిపతులకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిరి. 24-వ పటాలము ఆకుంతరి విక్రమముతో పోరి ఘోర నష్టముల పాలయెను. ఉద్యోగస్థుల నిరుపమాన బలపరాక్రమములు వర్ణనాత్మకములు. కింగదరును కడు క్లృప్తునియుముగ పోరిరి. బోగ్మకుత్తరము గనున్న కొండలను జన్మములు ఆక్రమించు కొనిరి. ఈ కొండలు విల్నా మాగ్గ ప్రదేశములందున్నవి మానైసికుల తరమును తిరోగమనము గావించకుండగ మా ఉద్యోగస్థులు కడుప్రయత్నతో ప్రయత్నించిరి. వీరి ప్రయత్నముల వలన పెక్కుమంది తిరోగమనము గావించలేదు. నికూ లిను ప్రదేశములను సీరెత్తును జన్మములు దాటిరి. ఓలియమా, ఓవిలియాతిపులు లెను స్వాధీనము జేసికొనిరి. సీరెత్తుస్త్రిహా మధ్య శత్రువులు యరస్కందనమును జేయుచునే యున్నారు. మాడు గ్రామములు రిపుల స్వాధీన మైన నవి బుకరూజుకు వాచక్యమున నున్న ఎవరకా మొనాస్టిరి నోకో పండ్రి మాస్వాధీనములో నుంచుకొనుచుంటిమి. నీర్వరుకు దక్షిణముగ నున్న తూర్పుభాగము నైపు మేము మరలిపోవు చుంటిమి. ప్రసిద్ధులను చాలవరకు విడనాడితిమి. రుమేని యను రణరంగమున గొముకుపటకు దగ్గర జయవంతముగు దాడి గల్గితిమి. ట్రాన్సినిఫవముల శత్రుత్వములతో డ్యాటుతో నల్లగనుప్రయనుండి టరియోలీని ముట్టించినవి. మందుకొన్ని ధోరణులు నాశము జెందినవి.

రషియా: రాజ్యాంగసత్తిగతులు.

హెండర్సన్ గారి యభిప్రాయము.

లండన్, జూలై 25:—ప్రిటిషు కార్మికమంత్రి యగు హెండర్సన్ గారు రషియానుండి తిరిగివచ్చునపుడు రూటరు విలేఖరునితో ప్రస్తుతము రషియాపరివర్తనమునకు కలుగజున్న విభావముల గురించి ముచ్చటించిరి. సంయుక్త ప్రభుత్వ మాగి పోవుట చాలదురదృష్టము. ఇట్టికష్ట కాలమున తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారు అద్వితీయముగ తమవిధులను నిర్వహించు చున్నారు. కాని అతివాదు లందరను నిలుకడగ ప్రభుత్వ మేష్పకుటకు కలుతేమండగ జేయుచున్నారు. పరివర్తన ఫలితములు చాల విషమించుచున్నవి. నైసికుల ౨ ది కను క్రమశిక్ష బాహ్యులై మెలగుచున్న వారు. నాకా నైస్యము లందును, భూనైస్యములందు క్రమశిక్ష యడుగంటుచున్నది. దీనికి తోడు రాజనోగోగోగనవాదులు కూడ కొంత కలకర మును కలుగజేయుచున్నారు. పెట్రోగ్రాడులోను రణముఖ మందును మ్యాక్సిమాల్నిక కక్షిదారులు చేయుచున్న శాస్త్రాధ్యయనములను హెండర్సన్ గారు ఖండించిరి. రషియా భావిదశ యంతయు నైసిక కార్మిక ప్రతినిధిసభవారిచేతిలో నున్నదని హెండర్సన్ గారు తెలియజేసిరి. రాజ్యాంగసభయంతయు సరి పలుకుబడిలో నుండును. అభిల రషియా కార్మికనైసిక ప్రతినిధుల జేయ మహాసభలోని వారును కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును ప్రభుత్వమువారికి మహాపకారమును గావించిరి. నిత్రమందలివారందరను సమాజేశమై తమయుద్ధాభిప్రాయములను మరల తెలియజేయువరకును రాజ్యాక్రమణవలను నష్టపరిహారము కూడ దను విషయములను తమ యుద్ధాభిప్రాయములతో సమాకరణము జేయువరకు నైసికు లందరు గాని లేక వికసాదులగు సాంఘికవారు లందరను సంగ్రామవిజయ మునకై పోవవలయురాయని హెండర్సన్ గారు సంతరించిరి.

రషియా క్రొత్త ప్రధానమంత్రి

లండన్, జూలై 25:—రషియాకు నైసికతను పెర చుగచున్న అధికారందరు కెరెన్స్కీగారి చేతిలో రషియా

భావికాలపు సంగతులన్నియు నిమిడియున్నవి. రషియా పరివర్తనమునకు కెరెన్స్కీగారు నెయుంటుజుట్టువలె పనిచేసిరి. కెరెన్స్కీగారి వయసు 37 వత్సరములు. ఈయన న్యాయవాది. వైబేరియాలో ఈయన తండ్రి పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యయన గ పనిచేయు చుండెడివారు. మలేసంబంధమైన హత్యనేర ములో మీనదుబెలిను వైపున ఈయన కొంచెము పనిచేసి సాయ మొనరించిరి. ఆ యువసంవత్సరముననే సాంఘికవాదుల గు కార్మికుల ప్రతినిధిగ న్యాయసభకు ఎన్నుకొనబడిరి.

కెరెన్స్కీగారు సర్వనైస్యధికారిగ నుండుట

లండన్, జూలై 25:—నైసికవాద్యులందరను కెరెన్స్కీగారు సర్వనైస్యధికారిగ నుండవలెనని కొందరున్నా రని పెట్రోగ్రాడులోనున్న మార్షింగు పోస్టుపత్రికా విలేఖ కుకు తెలుపుచున్నాడు. పెట్రోగ్రాడు విషయములలో ఇది ఖండితముగ జరుగగలదని ఈ విలేఖకుకు తెలుపుచున్నా డు:—కొంతమంది రషియానైసికులు తమ సమరక్యత్యము లందు బాధ్యతవహించకుండగ ప్రవర్తించిన రషియాపత్రికల యందు బహిరంగముగ ప్రకటించబడియున్నది. ఇదంతయు లాభకరముగ నుండునని ఈ విలేఖయేవ్యక్తకరించుచున్నాడు. వాస్తవముగ రషియాకు ఆధారభూతులైన ప్రజలందరను లక్షలకొలది నిరాధారులై పలుకుబడి లేకుండ యున్నారు. అట్టియెడల వారుకొంచెము శ్రద్ధవహించి నిద్రనుండి మేల్కొని చుటుకుగ పనిచేయుటకు మంచి యనకాశము కలిగినది. పిరందరు 4 మాసములనుండి సమరము దెట్టిజోక్యమును కలుగజేసికొన వుండుటచే రషియాయంతయు ఘోరవిపత్తున మునిగియున్నది. కాని ఇప్పుడు కాశ్యోతముగ నటు లుండజాలదు. ప్రస్తుతమున రషియాలో అల్లకల్లులముగ నుండుటచే పడమటి రంగమున జరుగుచున్న సంగతులను గమనించుటకు పీలు లేకుండెను.

ప్రభుత్వ పరాయణులైన నైసికుల తీర్మానము

లండన్, జూలై 25:—నైస్యవాద్యుల పటాలపు ప్రతినిధులును రణముఖమును పోరుచున్న పటాలములను సర్వాధికారమును కెరెన్స్కీగారి కిచ్చివేయుటకు తీర్మానించుకొనెను. తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారియెడల భక్తివిశ్వాసములతో మెలగుచున్న నైసికసాయముచే కెరెన్స్కీగారు తప్ప మరెవరును జేతమందు శాంతిని నెలకొల్పజాలరు. రాజ్యాంగసభను మరల సమాజేశము జేయువరకు కెరెన్స్కీ గారేజేతమందు అల్లులు లెవ్వియు లేకుండగ నెమ్మదిని కలుగ చేయు పథము.

రషియా ఆవత్సముద్రమున మునుగుట.

కర్తవ్యమును తక్షణ మరయవలెను. ప్రతినిధులు ప్రభుత్వము వారికి నిరంకుశాధికారము నిచ్చుట.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 25:—నైసిక కార్మిక ప్రతినిధుల సభవారును రైతుల జేయ మహాసభ సభవారును 2-క రాత్రంతయు నింజోలగమున కూర్చుండి రాజ్యమంతయు అరాజకముతోను నీలి బాహ్యులగు నైసికుల ద్రోహము చేతను నిండియున్నదనియు రాజ్యమును పరివర్తనము అపాయముగ నున్నవనియు దృఢపరచిరి. పరివర్తనమున కెట్టిప్రయత్నము రాకుండగ ప్రభుత్వము వారే యధయహస్త వియవలెనని నిశ్చయించిరి. నైస్యములను మరల ఏర్పాటుచేసి సమగ్రత్యాహులుగ జేయుటకును ప్రజలకు శాంతిని కలుగజేయుటకును ప్రభుత్వమువారికి నిరంకుశాధికార వియవలెనని.

కెరెన్స్కీగారి ప్రకటనము.

దొరతనమువారు తీవ్రముగ చర్య నవలంబించవలెను. లండన్, జూలై 24:—సామోపాయముచే కార్యము చక్కబడినచో దొరతనమువారు దండోపాయముచే జేతమును కాపాడ గలుగుదురని కెరెన్స్కీగారు ప్రస్తావ వశమున నుడిచిరి. ఏదెట్లున్నను పరివర్తనమునకు పూర్వమున్న అధికారము, పరిపాలనము ఇపుడెంతమాత్రము పనికిరారు. అయ్యదిసాధ్యముగారు. మనమిప్పుడు నైసికులు తిరోగమనముగావించకుండగ నుండునట్లును, అధికసాకార్యములు కలుగునట్లును ప్రబలప్రయత్నములను ముఖ్యముగ నలుపవలెను. రణముఖమున స్థితిగతులు చాలవక్రముముగ నున్నవి. దీనినివియమమున ముతిపయ్యయ్యముతో కర్తవ్యంబోలోచించి యిస్థితిని నివారంపవలెను. జేతద్రోహులను దొరతనమువారు కడిగివేడవలె గావించవలెను.

గల్పియా అపరిమితముగు భయంకర

స్థితియందుండుట.

నైసికులందరును పటాలములనుండి పోవుచున్నారు.

నైస్యమంతయు చీకాకుగ నుండుట.

లండన్, జూలై 25:—నైసిక రాజముఖమునుండి స్థితి గతులన్నియు అతి భయంకరముగ నున్నవని రషియా ప్రభుత్వము వారికి తెలిసినది. నైసికులందరు నీలిబాహ్యులై ప్రవర్తించుచున్నారు. చాలమంది నైసికులు తమ ఇష్టము చొప్పున పోవుచున్నారు. నైస్యమంతయు పీకా పిక లగుచున్నది. నైసికుల సమగ్రత్యాహ మంతయు సూర్యకిరణ ప్రసారమున కరగుమందు వలె నీరైపోయినది. ఎచట జూచినను అల్లులలే కానిండుచున్నవి. అధికారుల యాజ్ఞలను లక్ష్య పెట్టుటయే లేదు. స్నేహితులైన నీలిగజువుకు గడుగ నేని వారిని తుపాకులతో గాల్చించవలెనని భయపెట్టు చున్నారు. శత్రువులు తమస్థానములను సమీపించక పూర్వమే రషియాను నైస్యములు తమ స్థానముల విడనాడి పోవుచున్నారు. కొన్ని జేతల క్రొత్తనైస్యము లలిజరుగుగ వలయునని ఆజ్ఞాపించినచో ఆయుత్తవు లన్నిటిని అననసరముగ గంటలకొలది చర్చించుచున్నారు. 67 మైళ్ళ దూరమున కేగిపోయిటకుకూడ నిచ్చుగించక ఆజాన బాహులగు నైసికులు నిర్లబ్ధులై నైస్యముల విడనాడి పోవుచున్నారు. తరుగు నైసికులందరును పూర్తిగ పటాలములను విడిచి పోవుచున్నారు. ఇట్టి అక్రమములవలన విభూత మేమియు వాటిల్లుకుండగ దొరతనమువారు తీవ్రముగ చర్యను జరిపించవలెను.

ద్రోహులయెడల దయకాక్షిణ్యముల జూపవలెను.

పటాలములను విడనాడిపోవు వారిందరని ఫీరంగులతో గాల్చించువుదని పడమటి రంగమున నున్న ముఖ్యసేనాని ఎల్ల వారు కుత్తర వాసంకెను. పిరికి పందలై రషియాను శత్రువుల వశముజేయ వలచుకొన్న వారందరిని, రషియా పరివర్తనమునకు భంగము కలుగజేయజూచువారిని ఎంతమాత్రము జూలివలచక కూరదండనకు పాలుచేయవలెను.

శత్రువుల ముట్టడి.

గ్యల్బరుగు రషియా మూలబలములు.

లండన్, జూలై 24:—బాల్విక్ సమద్రమువరకు తూర్పు రంగమందంతటను మాకనుమాలముగ తీవ్రముగు యుద్ధము జరిగెనని జర్మను అధికారులు వాయువాస్తవ సంపుచున్నారు. బ్యూకోబుస్టాటుదగ్గర రషియానులు రెండుమారులు వృథగ రణరంగమున ముట్టడిసల్పిరి. దివినిగూర్చి దక్షిణముగ 5 మారులు 6 రషియాను పటాలములు పోరినవి. బాహాబాసిని వెనంగిన పిదప రషియానులు వెనుకకు మరలిపోయిరి. క్రీవోద్గర్గ రషియానులు మరల ముట్టడించుటకు ప్రారంభించిరి. ఈప్రాంత మంతయు మా స్వాధీనములోనే యున్నది. స్కోర్గ్గ్ దక్షిణముగ 8 రషియా పటాలములు యుద్ధ మొనర్చినవి. టార్నాపోలుకు దక్షిణముగ సీరెత్తుచు మానైస్యములతో దాటిపోతిమి. ట్రెంబోలాదగ్గర రషియానులు కుప్పలు కుప్పలుగ సమకూడి యుద్ధ మొనర్చిరి. కాని వాటి నన్నిటిని మేము విఫలము జేసితిమి. అర్విడ్యూకు జోనెపు గారి నైస్యములు కూడ ఈ యుద్ధమునకు జేరిరి. ట్రోటిసు, పుల్నూలో య మధ్య ని కాల మగు ప్రదేశమున రషియా రుమేనియను నైస్యములు దాటిపోవుటకు ప్రయత్నించినవి. కాని వీటిని మేము వెనుకకు పారదోలితిమి. క్రొత్త యుద్ధములు మరల ప్రారంభమయినవి. మ్యాకెన్ సెన్ గారు పుల్నూ సీరెత్తుదగ్గర రషియా రుమేనియా నైస్యముల ముట్టడులను ప్రతిహతముజేసిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

శత్రువుల ఘోరనష్టములు.

లండన్, జూలై 22:—తూర్పు ఆఫ్రికా పత్రికలిట్టు ప్రకటించుచున్నది. 186 తేదీని నారెన్గోబు దగ్గర జరిగిన యుద్ధముకొండ పుజేశమందు జరిగినది. శత్రువులగు గొప్ప నష్టములు కలిగినవి. తమ స్థానము లన్నిచోట్ల నుండి శత్రువులు వెడల గొట్టిబడిరి. ముఖ్యనైస్యములన్నియు మెంతురూలోయ వైపుతిరోగజనము గావించినవి. ఒక చిన్నపటాలము నైస్యలిమూలగ మరలెను. పోర్చుగీసు తూర్పు ఆఫ్రికాలోనికి జర్మను నైస్యములను తీసుచుచున్నారము. దక్షిణ న్యాయసాహ్యంనుండి రిపునైస్యములు అతి తొందరగ రూపుమాపి నదినుఖమున పలాయనము గావించుచున్నవి.

ఇటలీ

ఇటలీ వైమానికుల యాధికృత

లండన్, జూలై 24:— విసాంబోద్గర్ ఇటలీ వైమానికులు సుప్రసిద్ధముగ పోరన ఆస్ట్రీయన్ వార్తాపత్రిక లాస్టో కొనుచున్నది. దీనికి దృష్టాంతముగ ఇటలీ వైమానికుల తొలి ఘనముగ పోరన వారికి తీసిపోకుండుగ మీ రందరును శక్తి వంచన లేకుండగ పోరి మీ పేరు ప్రతిష్టల నిలబెట్టు కొంటి రని ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తిగారు నుడివిసట్లు ఆస్ట్రీయా వార్తా పత్రికలు నడుపుచున్నవి. ఇటలీ రణముఖమంతయు వైమాని కులచే నిండియుండె ననియు ఇటలీచేవులలో గూడ వైమాని కులు క్రిక్కిరిసి పీకిరిచొర ననకాశము లేదని మార్షలు కోనార్డువాక్ హోఎటుజెక్ దాట్టగారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా

జనరలు గోయిథాల్సుగారి రాజీనామా.

వాషింగ్టన్, జూలై 25:— ప్రెసిడెంటుగారి యిష్ట ప్రకారము “ఎమర్సన్ ఫీట్స్ కాన్సలేషన్” మేనేజరు జన రలు గోయిథాల్సుగారు, “పిప్పింగుబోర్డు” అధ్యక్షుడు డెన్యానుగారును తమ పదవులకు రాజీనామాల సొసగిరి. నాకానిర్మాణమున నగుచున్న ఆలస్యమును గూర్చి గలుగు వివాదమును తప్పించుటకు ప్రెసిడెంటుగారి కిది యొక్కటే ఉపాయము గన్పించెను. పూర్వము “ఫెడరల్ ట్రేడు కమిషన్” న కధ్యక్షుడుగ నుండిన ఎడ్వర్డ్ హార్లిగారు డెన్యానుగారి స్థానమున నున్నాడు. నాకా ప్రధాన నిర్మాణాధికారి డెన్యాను. ఎల్. కాపుగారు గోయిథాల్సు గారి స్థానమునను నియమింపబడుదురు. ఉక్కుపడవల నిర్మింప వలయునని గోయిథాల్సుగారు పట్టుపట్టుటవలనను, నష్టపూర్తి నిమిత్తము ప్రాను పడవలు నిర్మింప వలసినదని డెన్యానుగారు సొక్క చెప్పటవలనను ఈ వివాదము ప్రారంభమయ్యెను.

వాషింగ్టన్, జూలై 25:— యుద్ధపునస్సుల బిల్లుచర్చ ను కొంతకాలమువరకును నిలుపుచేయుటలో దొరతనమువారు విశ్రమించెడివారికి బదులిచ్చు నిమిత్తమును, పైనిక సమగ సన్నాహము కొరకును, ఇదివరలో ననుకొనినటుల 5 లక్షల మందిని గాక పది లక్షలమందిని మొదటి వైద్యముగ సంపుట చేర్చుటల జేయు నిమిత్తమును 5 లక్షల కోట్ల డాలరుల ధనమును ప్రత్యేకముగ నుంచవలసినదని కోరుచున్నారు.

సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ ను వారలందఱును తమపదవు లకు రాజీనామా సొసగిరి.

ఈక్వడారులో పిదపను ప్రారంభమయ్యెను. ప్రెసిడెంటు గారి ఏకచ్ఛతాధిపత్యముగ జన్మను అనుకూలపద్ధతివలన విప్ల వము గలిగినదని తెలియుచున్నది.

కెనడా

టోంటో, జూలై 25:— కాన్ఫ్రెస్సును బిల్లు ప్రజల సభలో మూడవ పర్యాయము చదువబడెను. 112 వోట్లు అనుకూలముగను 44 వోట్లు ప్రతిపాదముగను వచ్చినవి.

జర్మనీ

జర్మనీ, బెర్లినుము.

లాయిసు జార్జి గారియుపన్యాసమును పూర్వవక్షముజేయుట. ఆముట్టరుడం జూలై 24:— బెర్లినుమును జర్మనులు తమకు సామంత రాజ్యముగ నుంచుకొనజూచుచున్నారని లాయిసు జార్జిగారు యుపన్యాసించి యుండిరి. ఇదంతయు కల్లయని జర్మనులు ప్రకటించుచున్నారు.

అమర్జుము, జూలై 25:— బెర్లినునుండి ఇటుల తలచి వచ్చుచున్నది. రుస్సా వైముతిరంగమున కేగుచుండగా కెయి జరుగారు క్రోక్యూసవిషమున పొడగొరిట్టావద్ద ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తిగారిని గలసికొనిరి.

జర్మను జాతీయ స్వేచ్ఛాకక్ష నాయకుడు హెర్బిన్ రుమాన్ గారు మరణించిరిని తెలియుచున్నది.

జర్మను మంత్రినగ్రమున మార్పులు

లండన్, జూలై 25:— అడ్మిరల్ హెన్రీ క్రిస్టియా గారు మరల నాకామంత్రిగ వచ్చెదరని జర్మను నాకాసంఘమువా రనుకొనుచున్నారని జ్యూరిచ్ నుండి కోముహోజియునేలు పత్రి కకు తెలిసినది. వాయవ్య యుపపభాగల యధికారులు రా

క్షసిబాగ్ నకు బదులుగ పోగబండి యంత్రములయందు చమురు సుపయోగించెదరని తెలియుచున్నది. ఈతీర్మానమునకు పూ ర్వము ఇట్టి యుద్ధముతో చాల మారులు చమురు సుపయో గించి పరికోధన గావించిరి. కెయిమాన్ దగ్గర చమురుచే ఆకు లనే కముగ నెలకొల్పబడినవి. లక్షరూపాయలు వ్యయపరచి గొట్ట ములుగూడ వేయబడును. ఈగొట్టములగుండా చెఱువులనుండి చమురును యంత్రములలో నింపెదరు. కరాచీ క్యాంటన్ మెంటు ప్రేమనకును ఈచెఱువులకును గొట్టములద్వారా సం బంధము కలదు. ఈపని నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ ఒక ఇంజ నీరు నియోగించబడును.

కెయిజరుగారు గెల్లిసియారంగమున కేగుట.

కోపెక్ హేగెక్, జూలై 25:— కెయిజరుగారు గెల్లిసియారంగమున ప్రవేశించిరి.

హెర్బిన్ రుమాన్ గారు రాజీనామా నిచ్చుట.

లండన్, జూలై 25:— కోలదిగోజులలో హెర్బిన్ రుమాన్ గారు తమపదవిని త్యజించెదరని జ్యూరిచ్ నున్న పెటిటు వెరిసెక్ పత్రికావిలేఖకుడు జర్మను సమాచారముల వలన తెలియుచున్న దని నుడువుచున్నాడు.

కేంబ్రిడ్జ్ ఎన్నికలు.

లండన్, జూలై 25:— ప్రతికక్షిదారు తమరును తేకుండుటచే 50. ఈ గడ్డినుగారె కేంబ్రిడ్జ్ ప్రతినిధిగ నెన్నుకొనబడిరి.

సయాంవారి యుద్ధప్రకటన

లండన్ జూలై 25:— చాలమంది జర్మనులు జపాను నుండి, చీనానుండి సయాములో వర్తకమును జరుపుచు తూర్పు దేశమున తమ వర్తకమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నా రు. అక్కతన సయాంవారిపుడు యుద్ధమును ప్రకటించుటచే జర్మనుల వర్తకమునకు ఇష్టము విభూతము తటస్థించెను. దేశ మందున్న విదేశీకర్తృవుల నందరిని సయామువారు బంధించిరి. వీరినందరిని త్వరలో ప్రవాసముల కంపెదరు.

విగ్లాండు స్వపరిపాలక సమావేశ మారంభమగుట ఎచటజూచినను నిరుత్సాహమే.

లండన్, జూలై 25:— విగ్లాండునకు స్వపరిపాలన మొనంగుటకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు విగ్లాండు ప్రజ లతో సొకసంఘము చేర్పరిచిరి. ఈవిషయమును చర్చించుటకు నేడు డెల్బిన్ విటిటికళాశాలభవనమున ఇంగ్లాండు స్వపరిపాలక సంఘమువారు సమావేశమైరి. సభ సమరూదక పూర్వమే కళాశాల భవనమంతయు ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసియుండెను. సకాలములోనే రెడ్డుండు, డెల్బినుగార్లు సభాభవనమున ప్రవేశించిరి. వీరివెంట ప్రోటప్రెంటు క్యేతలికు మత సంఘాధ్యక్షులుగూడ వచ్చెరిచిరి. వీరు వర్తకసంఘము మున్నగు వారి తరఫున ప్రతినిధులుగ విచ్చేసిరి. అచట ప్రజలకెవరికిని ఉత్సా హమే లేదు. ఒక డెల్బినుగారు మాత్రము ఉత్సాహముగ కాన్పించిరి. కాక్ర్యకమమంతయు గూఢముగనే జరిగినది.

రాజమహేంద్ర వరమునుండి యొక విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. రాజమహేంద్రవరమున నాగమువారి సత్తములో ఈ నెల 22-23 తేదీలలో బ్రా చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహము గారి గయోపాఖ్యాన నాటకమును విమర్శించుచు సొక మహాసభ గావించబడినది. ఆసభకు బ్రా కాశీ భట్ట బ్రహ్మయ్య కాశ్రిగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. మొదటి దినము బ్రా కొం నెల్ల సుబ్బరాయ కాశ్రిగారు, అం కరాజు రామరావుగారును గయోపాఖ్యానము నందలి గుణ దోషములను వెల్పుచు నుపన్యాసించిరి. మరునాడు పుల్లెల శ్రీరామకాశ్రిగారు, శతావధాని చెళ్ళపిళ్ల నేంకటకాశ్రిగారు ను మహాపన్యాసములం జేసిరి. వీరి యుపన్యాసములలో గయోపాఖ్యానమునం దనేక విషయమైన దోషములు గలవు. దిద్దుకొని నటించును. అని తేలికది. ప్రసిడెంటు గారును తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుచు గయోపాఖ్యానము నీతికి బదులు దుర్నితని బోధించు చున్నదని వ్యక్తక రించిరి. సభకు వచ్చిన వేయివందయినట్టి యభిప్రాయమునే పొందిరి.

బర్మాజిల్లా యుద్ధోగముల పతల సంఖ్యాకములగ నుండుటచే వాని తగ్గించుటకు తగినపలహాల నియోగించు బర్మా లెఫ్టినెంటుగవర్నరు గారిొక ప్రకటన వుపిరి. బర్మా

జిల్లా యుద్ధోగముల స్థితికిని. హిందూదేశ జిల్లాఉన్యోగుల స్థితికిని చాల భేదముగలదు. అచట జిల్లాబోర్డువారు కోర్టులు, ప్రాథమిక విద్యములకు వానిని జూచుచుండుదురు. బర్మాలో యటుల ప్రత్యేకముగ బోర్డులు లేవు. కాఖోద్ధ్యోగుల సభిక ము జేసి జిల్లా యున్యోగముల పనిని తగ్గించిన బాగుండునని వారు సూచించు చున్నారు.

విద్యాభ్యుదయ - స్వాస్థ్యత్యాగము:— బాదరు విద్యాభిసం ఘము నెనుట అనన్వికాభాయి ఘోక్షేనతిగా రిటుల నుపన్యసించిరి. భావిభారతమునకు విద్యాభ్యుదయాల స్థంభము. మా తృప్తకోర్ధరణదీక్షితు లగుదురేని విద్యాభ్యుదయ స్వాస్థ్యత్యాగ మునకు సంసిద్ధులుగావలెను. అందులకు ఆత్మవిశ్వాసమును దేశభక్తియు ముఖ్యముగ కలుగవలెను. ఆత్మవిశ్వాసముకలుగ నుండ స్వాస్థ్యత్యాగము; కలుగజాలదు. మనశక్తిరామచంద్ర మూర్తి శివాజీ ఘోక్షే దా దా భాయి వా కో జీ మహాత్మ్య గంధిగార్లు మా గ్గ ద య్య లు. గంధి గారి నిపుడు మనము ప్రత్యక్షముగ చూచుచున్నాము. ఈ గుగుణ మును తల్లులు తమ పిల్లలకు పనితనము నుండియు ప్రవర్ధితము కావింపవలెను. మనకిపు డిది ముఖ్యముగ కలుగవలసియున్నది. ఎవరోటి నెల్లరును స్వాస్థ్యత్యాగ మొనరింపగలరు. గాన విద్యా భ్యుదయ స్వాస్థ్యత్యాగ మొనరింపలేరనుట విశ్వసింపదగినది గాదు. యువకులు నేనలో చేరవలెనని దొరతనమువారు కోరిరి. ఈ మాత్రము త్యాగమునైన యువకులు చే య కుం డి న చో దేశభివృద్ధిపట్టు మ నము మా తా శు ల ము కా వలెను. భరతఖండము స్వస్థ భూమియని విఖ్యాతిబడసినది. ఆప్రా ప్త గౌరవమును నిలుపుటకు భారతపుత్రులును పుత్రికలును గూడ పనిచేయవలెను. అట్లు చేసిన మనదేశమునకు మహా స్వత్యము కలుగుట నిశ్చయము. విద్యాభికులు చేయదగిన స్వాస్థ్యత్యాగ మిపుడు శ్రీలకు విద్య నేర్పుటయే. ఇట్లు శ్రీలు విద్యావతులు గాకున్న కార్యసిద్ధి కలుగజాలదు.

BRIEF TELEGRAM.

The Bank of India made a profit of Rs. 4,10,712 for the last half year including Rs. 26,639 brought forward. The Directors recommend an interim dividend at the rate of 8 per cent, carrying forward Rs. 2,10,712.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

Situation at the Front.

Heroic Measures Necessary.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—M. Kerensky, interviewed, said the Government would save Russian by blood and iron, if appeals to reason, honour and conscience failed. Whatever happened, the pre revolution "regime" was impossible. The problem of the moment was to check the retreat and end economic disorder and restore finance. The situation at the front demanded heroic measures, and the Government would deal ver sternly with traitors.

Admiralty announces that arrivals during weew numbered 2891 and sailings 2791. Twenty one steamer over and three under six hundred tons were sunk also one fishing boat. Fifteen steamers were unsuccessfully attacked.

Admiralty announces that armed merchant Cruiser "Otway" was torpedoed and sunk on 22nd inst., in northern waters. Ten men were killed. Remainder were saved.

Berlin official camuniqué dated 22nd inst states that British submarine C. 31 has been sunk by an enemy submarine. One stoker survived and was taken prisoner.

PARIS. Allied Balkan conference opened today. Ribot referred to modified conditions created through Greece ranging alongside Allies necessitating reconsideration of military situation in Balkans.

MADRID.—Martial Law has been abrogated in Valentia. French communique says reciprocal cannonading continued very live y especia ly on California and casemates plateaux at monvillers and on ist of meuse. Five hundred and sixty-seven shells were thrown into rheims.

It is officially announced that Irish convention has unanimously appointed Horace plunkett chairman and Sir Francis hopwood secretary.

British communique says following heavy bombardment eastward of Monchylepreny enemy using flamme-warfer attacked infantry hill and drove in a few of our advanced posts on a front of 250 yards. We drove off raiders northward of Bullecourt and raided enemy trenches at a number of points north ward of Ypres. Weather restricted aerial operations. We drove down four German machines, three of ours are missing.

R. ME.—During week ending 22nd instant 550 departed, two steamers were sunk.

JASSY Rumanian communique says we took offensive in southern carpathians and occupied villages of maresci and velocany stating several hundred prisoners. We also captured nineteen guns including some of heavy calibre. We broke in along a wide front strongly orga-nised enemy line

"Times" states that M.T. Chadurich has been appointed Permanent indian trade commissioner in London. He will probably have an Indian assistant. Before taking up his new appointment Chadwick who has just returned from Italy will write a report on his twelve months enquiry as to possibilities of Indian Trade with Russia France and Italy. His principal fuction will be to assist Indian export trade. He will advise commercial public in its search for fresh markets for Indian products and in establishing new commercial connections within Empire and help Indian industrialists in enquiries regarding machinery, and processes regarding machinery and processes of manufacture. He will closely co-operate with commercial intelligence branch of Board trade and direct organise of commercial intelligence in India.

చే శీ య త త్రి వార్తలు

సింహ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సింగ, జూలై 25:— హిందూ దేశ కార్యదర్శి గారు 24 వ తేదీని బంజీయూక్రింది యుద్ధతంత్రీవార్త రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

యన్యాయమున శత్రులు అకస్మాత్తులముల ప్రారంభించిరి. యన్యాయమున శత్రులు నిశ్చయింప వలయుట నను, అధికారులకు లాంగుకుండుట వలనను, తగ్గులమున నవి యుద్ధపరిణామము లగుట వలనను, పంక్తి నే చెప్పెదట శత్రువులు ప్రేమించి అప్రదేశములకు వెంటనే తగినబలములు సకాలమున సంపాదకుండుటవలనను శత్రువులు హతీహింసాపాతకమున ప్రధానముగా బాధపాలు నగునను నాక్రమించిరి. అందుములమున యన్యాయమున అపాయకరముగా చరిత్రదోషము. ఈయందుముక్కు కార్యనిర్వాక సంఘమువారు ఇప్పుడు ప్రధానమంత్రిగను, యుద్ధమంత్రిగను మున్న కర్మస్థితిగారికి విషయస్థితిని తెలియజేయుచు వెంటనే దాని స్వాధీన పరచు కొనుట క త్యక్తి ప్రయత్నము లావశ్యకములని తంత్రీనిచ్చిరి. వెల్లెగ్రాడు నగరపు కార్మిక వైరిక ప్రతిఘటన తాము తాత్కాలికపు దొరతనమువారి పరిపాలనకయ్య కొనుచున్నామనియు, దానివలన విప్లవప్రతిభాత్మకమైన వేరగలదనియు తెలుపుచు యుద్ధమంత్రిగారి కొక తంత్రీనిపిరి. తాత్కాలికపు దొరతనమువారి కత్యంత అధికార స్వాతంత్ర్యము వాసగ వలమునని వారి యాజ్ఞలు కాననులవలె పాటించ దగినవనియు వారు తెలియజేసిరి.

తెలుగుకు దక్షిణభాగమున బ్రిటిషువారు విజయవంతముగా దాడిని పలికిరి. అనేకస్థానములలో నున్న శత్రు దండము లపై బాంబులచేసిరి శత్రుల వైమానికాగ్రములమీదను, మందుకొట్ట మీదను, రెండున్నె కట్టడములమీదను బ్రిటిషు విమానములు మాకుటన్నుల బరువుల బాంబులచేసిరి. అనేకమంది వైరికులలో శత్రువులు పరాసు రణరంగమున విశేష సామర్థ్యముతో సంతృప్తిపడెదనములను సలుపుచు న్నారు. ఎ యి స్నేహితులమున నున్న పరాసురంగమున శత్రువులు భయంకరముగ ముట్టడించిన పిదప పరాసువాగ్గిక యుద్ధమున వెనుక మరియొక యుద్ధమున తిక్కగనమున జేయుచువచ్చిరి. ఒకవోటు శత్రువు లాక్రమించుకొనిన ప్రదేశమున వారు బలవంతముపై పరాసువారి ప్రతిఘట్టము వలనవిజయవలసిన వాడైరి. శత్రు భూస్థితి పరస్పరముయం గొకప్రదేశమున మూత్రము శత్రువులు విడువకుండ కాపాడుకొనగలిగిరి.

ఇటాలియను దండమున సాధారణముగా సోంగియుద్ధమున వైమానికయుద్ధములను జరుగుచున్నవి.

యరమ్మ అగ్నికదళములు దీప్తి బ్రాహ్మణి ముందుకు పోయినవిగాని వాని బ్రిటిషువారు చురచెనుకుకు తరిమివేసిరి. గాజాకు దక్షిణమున నున్న శత్రుప్రదేశములమీద బ్రిటిషు వారు బాంబుల వైచిరి.

శత్రు వైరికదళ మొకటి ఇంగ్లాండు సూర్యుతీరమున కొన్ని బాంబులచేసెను. కాని విశేషమమముగనింపకే తరిమివేయబడినది.

సయామువారు జగ్మనీతో యుద్ధ మొనర్చు ప్రకటించిరి. భూతదయ సింహాంతములను, చిన్న చిన్న జాతు లధికారులను ఏగించునట్టియు జాతులతో అంతర్జాతీయపు మాట్కల యొక్క ధర్మిత్రము గాపాడు నిరుద్ధము జగ్మనీతో యుద్ధము చేయవలసివచ్చినదని వారియభిప్రాయము.

ఉగ్గాము సంస్థానము దావా ప్రేక్షకొన్నింటిని:— ఉగ్గాము సంస్థానమువారు నీటి పన్నునుగురించి చెప్పెపురి మోహిస్త వారి తీర్పుచేరి ప్రేక్షకొన్నింటి అటు చేయగా కొన్నింటివారు క్రిందికొద్ద తీర్పులను రద్దుపరచి సంస్థానము వారికి అనుకూలముగా తీర్పుచెప్పిరి. ఈనాం ద్వారాంతి భూములకు వరదా రానదిని నీటి నుపయోగించుటకు జమీందారులకు హక్కుగలదనియు దొరతనమువారు అందులకు ప్రత్యేకపు నిర్ణయ విధిపరాదనియు నుత్తరవుచేసిరి. జమీందారులకు దొరతనమువారు కర్షకులకు వ నిచ్చుకొనవలెనని.

వంగదేశ విప్లవాద్యము

డక్కా, జూలై 25:— నీటినిమున జరిగిన దర్బారు నందు తమ యుద్ధసమయన గవర్నరుగారు వంగదేశ విప్లవోద్యమమును గుర్చి కొంతకడి చర్చించిరి. తాము పరిపాలనకు వచ్చిన ఈ కొలదికాలముననే కార్యదేశము లేతైర గావించిన వో నతనికి మిక్కిలి విచారకముగ నుండగలదు. కార్మికులు ప్రభువుగారి యుద్ధసమయన జే కొన్ని న బడిన దాని కంటెను ఎక్కుడు విప్లవోద్యమము తేతమున వ్యాపించి యున్నదని ఇటీవలి నూతనవృత్తాంతములవలన తెలియగలచున్న దనివారు సభికులకు బాగుగ నాలుగుబడియిరి. అప్పుడు నమ్మబడిన దానికంటె నాయుద్ధము మెక్కుడు వ్యాపనము కలిగి అతిభాగ్యుకతతో నెలకొల్పబడినది. దేశసంరక్షక కాసనము లేకుండిన నాయుద్ధమును నణచివేయుట దొరతనమువారికి చాలకష్టముగ నుండిదేశమున సంత కాంతిమంతముగ నుండక పోయియుండును. అలాగ క్రొత్తుటన్న అసహ్యకరమైన పనియేయును. కాని దొరతనమువారి యుద్ధకార్యమునైన నన్వహింపవలసివచ్చెను. తమ జేయముకొరకును, దేశజేయము కొరకును ప్రతివారు నిషయము దొరతనము వారికి సహాయముచేయుచుండ వలయును. ఉత్సాహమునయును తగిన క్రీతినీక వంగదేశము యుద్ధమునపాల్గొనలేదు. వంగదేశమునుండి ఇంక నెక్కుడు వైరికుల తేరడియుటకు దొరతనమువారు సిద్ధముగ నున్నారు. వైరిక సేవాసందర్భమున వివిధములగు పనుల జేయగోరు వారిని ప్రతి నెలయుండు నిరంతరమును దొరతనమువారు తీసికొను చుందురు. క్రొత్తగా స్థాపింపబడిన రిక్రూటింగు బోర్డులవలన తగినలాభముల జడయుడని అతడు ప్రజల హెచ్చరించెను.

డక్కా విశ్వవిద్యాలయమును గుర్చి ప్రసంగించుచు ఆయోచనము విడిచిపెట్టబడు నని ప్రబలిన వాయువార్త లబధ్యము లని గవర్నరుగారు పలికిరి.

దేశీయ సభాధ్యక్షత.

హిందూ, జూలై 25:— జాతీయ మహాసభయొక్క హిందూసంఘమువారు రాజాపు భారతజాతీయ సభాధ్యక్షత రీతిని నిర్ణయముల వరుసగా జేకొనిరి. (1) మహామహ్మదాబాదు రాజాసాహెబుగారు. (2) పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారు (3) డాక్టరు నర్ ముబ్రహ్మణ్య ఆయ్యగారు.

TELEGRAMS.

Bengal

Revolutionary Movement in Bengal

The Governor's Speech.

Dacca, July 25.

In the course of his speech at the Durbar to-day H. E. the Governor referred to the revolutionary movement in Bengal. He regretted to any catalogue of crime that had been added to even during the short period of his rule. He impressed upon his hearers that fresh knowledge since Lord Carmichael's speech showed it was even more widespread and carefully organised than was then believed. Without the Defence of India Act it would have been impossible for the Government to have controlled the movement and given Bengal comparative immunity they had recently enjoyed. Repression was distasteful but the Government could not shrink from a disagreeable duty. Everyone should do all to assist the Government in their own interest as well as of the State. Bengal had not yet played a part in the war commensurate with the opportunity of the spirit. The Government were prepared to recruit more and more men from Bengal. They were prepared to accept steady stream of men month by month for different branches of war work in connection with the army. He urged the people to take advantage of the newly formed recruiting board.

Referring to the Dacca University H. E. the Governor denied the rumour that the scheme would be abandoned.

Burma

Rangoon Boat Owners on Strike.

Rangoon, July 25.

Since yesterday all Indian cargo boat owners in Rangoon who particularly monopolize cargo boat supplies for the port have been on strike. They allege as reason for their action that whenever their boats were alongside European, Japanese Singapore and China bound steamers they are not so liable for prosecution for alleged breaches of port rules as when B. I. steamers and Asiatic steamers are loading for Indian ports in which case the boat owner has to pay Rs. 300 to 500 by way of fines. The Employees or boat owners have been ordered to stop loading and hold up perspective loading. The boat owners are petitioning the local Government, British Steam Navigation Co., and Port Commissioners for an enquiry into their grievances. They further allege that the fault is as much on the shippers who order cargo to be sent in excess of capacity of a particular steamer, thereby causing obstruction. This evening the matter was temporarily settled. Satisfactory arrangements regarding towing of cargo boats were made so far as three vessels directly concerned.

Burma District Officers.

Rangoon, July 25.

His Honour the Lieutenant Governor has issued to the press a minute regarding the devolution of the District Officers' duties. His Honour pointed out in the course of the minute the clear evil caused by District Officers being tied too much to their desk by writing and routine work which occupies so much of their time as to prevent them from knowing their districts as they should, and Commissioners of districts in the main confirm that view. The machinery in Burma, says His Honour, is different from that in India as there are no district boards to relieve District Officers of work in connection with district roads, pounds, primary education, etc., His Honour invites suggestions from all District Officers in the province. His Honour also points out the waste of time involved over inelastic rules requiring annual inspection of certain offices and suggests the utility of sub-divisional officers relieving district officers of much of the work done by the latter. Reports are asked for from all Commissioners and District Officers so as to reach His Honour by the 25th August.

Bombay

The Home Rule Movement.

Deccan Sabha Representation.

Poona, July 25.

(Delayed in transmission.)

Mr. Hormusji A. Wadia President and Messrs. Apte and Cupte, Secretaries of the Deccan Sabha, Poona, have by direction of the Council of the Sabha submitted to the Governor-General of India through the Bombay Government a representation in respect of the grave situation that has arisen in the country because of the manner in which the Indian demand for self-Government within the British Empire has been treated by some of the British authorities subordinate to the Government of India. The representation says that the Council of the Sabha submits that the Madras Government clearly misapplied the provisions of the Act and pressed them beyond their legitimate scope when they utilised them against the methods or the results of the methods of a political propaganda for a change in the system of Government. The ordinary courts were competent to deal with any charge or charges that could be substantiated against Mrs. Besant and Messrs. Arundale and Wadia and it could not be pretended that the ordinary machinery was unequal to the task. The representation concludes as follows: India has been waiting for the response with remarkable trust and patience and all that has been vouchsafed to her in way of response is that the elected members in the Imperial Legislative Council have been kept at arms length instead of being consulted and treated with trust. The leaders of the Indian National Congress and All India Muslim League have to all appearances been ignored. Some of the leaders of the Home Rule League have been interned.

Congress Presidentship.

Bombay, July 25.

At a meeting of the Council of the Bombay Provincial Congress Committee this evening the following names were adopted for the presidentship of the next session of the Indian National Congress in the order given below:— (1) The Hon'ble Ruj Sahab of Mahumudabad, (2) Pundit Madan Mohan Malaviya and (3) Dr. Sir Subramania Iyer.

The Bombay Legislative Council.

Bombay, July 26.

At the meeting of the Bombay Legislative Council, held at Poona to-day, the Hon'ble Mr. Curtis moved for the second reading of a bill further to amend the Bombay District Municipal Act and the Bombay Local Boards Act of 1884. The object of this legislation was for purifying Municipal and Local Boards elections. The main changes which the Bill had undergone in the hands of the select committee were: (1) the candidates were not to be criminally responsible for the Acts of their Agents unless the acts in question were committed with the candidates' knowledge; (2) the period of disqualification for subsequent elections of a candidate should not be more than seven years; (3) the question whether a candidate convicted of corrupt practice at a Municipal election should be disqualified for subsequent local board elections, should be left to the Magistrate to decide. The council then granted leave for the withdrawal of a bill to provide for increasing the number of elective and local boards.

The Hon'ble Mr. Curtis in moving for the withdrawal of this bill said that the Government was preparing a similar measure on a broader scale which would soon be introduced into the council. A feature of the day's proceedings was the introduction of a Bill by the Hon'ble Mr. V. J. Patel to provide for the extension of Primary education in the Municipal Districts in the Bombay Presidency. Mr. Patel described the Bill as the first of its kind in India and if passed into law would ever remain a monument of Lord Willingdon's stay in India. The object of the Bill was to enable Municipalities to make Elementary education within their areas compulsory. The Provisions of the Bill, being permissive do not make it obligatory on any Municipality to introduce the principle of compulsion in the system of Elementary education under its control. Mr. Patel said in the case of several Municipalities in the Presidency the total number of boys in Elementary schools is little more than half the number of boys of school going age. It is necessary that such Municipalities, if they were willing to introduce the principle of compulsion, should be empowered to do so by an appropriate enactment. Mr. Patel intended to pilot this measure through and to proceed continuously. He therefore proposed that first the Bill should apply only to Urban areas. Similarly there were safeguards provided to prevent the misuse of the provision of the Bill by any Local body. The Bill was heartily welcomed by non-official Members and the discussion centered round on the question of finances the majority being of opinion that the Government should extend financial help where the Municipality was too poor to provide for full educational facilities. The Bill was under discussion when the Council rose for the day.

There was a garden party at Government House Genahkind, Poona, this evening which was attended by a large and distinguished gathering.

THE GREAT WAR

Irish Convention Opens: No Enthusiasm Observed

REVOLUTION IN EQUADOR: EFFECT OF STAUNCH PRO-GERMAN POLICY

Mrs. Beasant Accused of Mis-representation

FATAL BREAKDOWN IN RUSSIAN MORALE IN GALICIA

KAISER AT GALICIAN FRONT

[Reuter's Agency.]

Russia

Troops Voluntarily Retire. Russians Evacuating Stanislaw.

LONDON, July 25. A wireless Russian official Communiqué says:—South-west of Dvinsk our detachments occupied German positions astride the Dvinsk-Vilna Railway but subsequently whole units voluntarily returned to their original trenches and a number of units disobeyed commands. The twenty-fourth Division acted heroically and lost heavily. The gallantry of the officers was noteworthy. The enemy occupied the heights north of Bogush in the direction of Vilna, our officers with the utmost difficulty restraining great numbers of men from withdrawing to the rear. The enemy crossed the Sereth in the region of the Nikulice and occupied Volyama-Voveckaya. The continued the offensive between the Sereth and the Strypa and has occupied three villages. We are holding the line of Gaivoronka-Monastirjisko, northwest of the Buczacz. We are retiring to the east southward of the Dniester and Stanislaw is being evacuated. We made a successful raid at Domukpatak on the Rumanian front. Torpedo boats co-operated with the artillery and bombarded Tireoli in the Black Sea and destroyed depots and barracks.

"Kerensky for Dictator." Military Demand.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—The "Morning Post" Petrograd correspondent refers to the military having raised the cry of "Kerensky for Dictator," and says this will doubtless be the next turn of the Petrograd kaleidoscope. This correspondent expresses the opinion that the public advertisement in Russian communiques that portions of the Russian army failed to conduct themselves like soldiers, is likely to have a beneficial effect. It is calculated to arouse those voiceless millions who make up the real Russia but have taken no part in the movements of the past four months, which threaten to decide their fate for the moment, but not for long. The situation in Russia is momentarily overshadowing the Western Front.—("Pioneer" Cables.)

Commander-in-Chief of Baltic Fleet.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—Rear-admiral Razvozow has been appointed Commander-in-Chief of the Baltic fleet.

Resolution of Loyal Regiments.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—The Petrograd "Gillette" states that a meeting of the delegates of the Pregbrajensky Regiment and regiments from the front resolved that it was necessary immediately to hand over all authority to M. Kerensky, who, with the support of the troops loyal to the Provisional Government, is alone able to restore order and direct the country until the summoning of the Constituent Assembly.—("Pioneer Cables.")

Russia Threatened.

Need of Immediate Action.

Delegates Accord Government Unlimited Power.

LONDON, July 25. PETROGRAD.—The Council of Workmen's and Soldiers' Delegates and the Council of the Peasants' Congress, after an all-night sitting, passed a resolution that the country was threatened with a military 'debacle' and internal anarchy, declaring that the State and the Revolution were endangered and proclaiming that the Government would be the guarantee of the safety of the Revolution and according it unlimited power to re-establish the organisation of the army and public order.

Appalling Situation in Galicia.

Whole Units Deserting Army Completely Disorganised.

LONDON, July 25. An appalling official account of the situation on the south-western front has been received by the Russian Government. It says that a fatal crisis has occurred in morale of the troops. Most of the units are completely disorganised. The offensive spirit has utterly disappeared. Orders are unheeded and exhortations by comrades

are replied to by threats and shots. Some elements voluntarily evacuate positions without waiting for the approach of the enemy and sometimes urgent orders for reinforcements are discussed for hours. For a distance of a hundred of versts long files of robust, shameless deserters are proceeding towards the rear. Frequently entire units desert and extreme measures are necessary to avert a catastrophe.

Merciless Action Necessary.

The Commander-in-Chief on the westfront has ordered deserters to be fired on and says there must be merciless action against cowards who are selling Russia and the revolution.

Russian Political Situation.

Mr. Henderson's Opinion.

LONDON, July 25. Mr. Henderson, the British Labour Minister, interviewed by Reuter's representative on his return from Russia, dwelt on the existing dangers, to the Revolution. He regarded the discontinuance of the Coalition Government as a misfortune and said that the Provisional Government was magnificently attempting to cope with unparalleled difficulties but the Extremists had succeeded in rendering a stable Government almost impossible. The most disastrous experiment of the Revolution was the relaxation of discipline in the Army and Navy, accompanied by active and rival participation by the members of the Services in political manifestations and propaganda. Mr. Henderson strongly denounced the poisonous activities of the Maximalists in Petrograd and at the Front and said that the future was largely in the hands of the Council of the Workmen's and Soldiers' Delegates, who represented the community likely to dominate in the Constituent Assembly. The majority of All-Russian Workmen's and Soldiers' Delegates Congress and the Executive had invaluable assisted the Government. He doubted if the whole Army or the majority of Moderate Socialists would give their best for the successful prosecution of the war until the Allied Conference had restated the Allies' war aims and had harmonised the same with the formula of "no annexations; no contributions."

Russia's New Premier.

His Antecedents.

ALLAHABAD, July 25. LONDON, July 24th.—Future events in Russia appear to be entirely dependent on M. Alexander Kerensky, the Russian Napoleon, and the Saint Just of the Russian Revolution. He is 37 years old, is a lawyer and is the son of a Siberian schoolmaster. He assisted to defend Menad Belia in the Kieff ritual murder case. He was elected to the Duma in the following year as the representative of Socialist Labour.—("Pioneer" cables.)

Enemy Bombasts.

Slight Russian Reverses.

LONDON, July 24. A wireless German Official message says there have been bitter fights in our favour on the whole of eastern front from the Baltic to the Black Sea. The Russians twice vainly attacked on a wide front near Jacobstadt. Six Russian divisions five times attacked southward of the Dvinsk and after a tough hand-to-hand fighting the Russians withdrew. Renewed Russian attacks failed on a wide front at Kretz which we again hold. Eight Russian divisions attacked southward of Smormon. We forced crossing of the Sereth southward of Tarnopol and repulsed desperate Russian mass attacks near Trembowla. Arch Duke Joseph's north wing joined in movement. The Russians and Rumanians attempted to advance in a wide sector between the Trotus and Putna valleys but were driven back. Fresh fights developed and Mackensen broke down the Russian and Rumanian attacks along the Putna and the Sereth.

Kaiser at Galician Front.

LONDON, July 25. COPENHAGEN.—The Kaiser has arrived at Galician front.

Great Britain

The Corn Production Bill.

Minimum Wage Amendment Rejected.

LONDON, July 25. The House of Commons has rejected the amendment to the Corn Production Bill in favour of a thirty shillings wage of thirty shillings by 301 votes to 102.

TELEGRAMS.

Significance of the Rejection.

LONDON, July 25. The result of the division in the House of Commons on the Minimum Wage Amendment of the Corn Production Bill is regarded as a sweeping vote of confidence in the Government and as confirming the solidarity of its supporters.

Straits Settlements' War Contribution. Treasury Appreciation

LONDON, July 25. The Lords of the Treasury record with high appreciation the spontaneous generosity of the Straits Settlements in increasing their war contribution to half-a-million sterling yearly. They recall that the Legislative Council of the Straits has also resolved not to recover from the Imperial Government the amounts whereby the military contribution of the colony for 1913-14 and 1914-15 respectively exceed the cost of the garrison during these periods.

Franco-British Munitions.

LONDON, July 25. M. Thomas and Mr. Churchill have exchanged congratulatory messages emphasising that their departments will co-operate until victory is secured.

"Mentioned in Despatches".

The Jam of Nawanagar.

LONDON, July 25. The "Gazette" contains a list of officers mentioned by F. M. Sir Douglas Haig in despatches, including the Jam of Nawanagar.

Mrs. Besant's Internment.

Statement in Parliament.

LONDON, July 25. In the House of Commons, in reply to Mr. Snowden, Mr. Pratt, speaking on behalf of Mr. Montagu, pending the latter's re-election, stated that the action taken against Mrs. Besant was due to her activities such as misrepresenting the acts and intentions of the Government, and was not due to the ideas professed in their justification.

The Mahsud Expedition.

Dr. Lankester's Report.

LONDON, July 25. In the House of Commons, replying to Mr. Joynton-Hicks on behalf of Mr. Montagu, Mr. Pratt said there was no Indian frontier warfare at present. The report of an independent inspection, made by Dr. Lankester of the Church Missionary Society on the Northwest Frontier at the request of the Government of India, showed that the medical and sanitary arrangements for the Mahsud operations were satisfactory. The total casualties in the Frontier operations during the past twelve months totalled five hundred. Sickness returns had not yet been received.

Indian Government Reform.

Statement by Mr. Montagu.

LONDON, July 25. Mr. Montagu has been re-elected as a candidate for West Cambridgeshire. In a speech he said he would take up the work of the reform of the Government of India where Mr. Chamberlain left it. The Government would announce its policy in due course.

The Balkan Conference.

LONDON, June 25. General Smuts, Admirals Jellicoe and Robertson will also attend the Balkan Conference in Paris.

The Irish Convention Opens.

No Enthusiasm Observed.

LONDON, July 25. Historic convention summoned to draft a scheme for future Government of Ireland assembled to-day in the Trinity College, Dublin. Long before the opening of the convention the college green was packed with spectators. Messrs. Redmond and Devlin arrived early and were followed by protestant and Catholic Bishops, representatives of the Board of Trade "etcetra". Crowd was not enthusiastic. The only delegate cheered was Mr. Devlin. The proceedings were private throughout.

Abolition of Objecting German Residents

LONDON, July 25. In the House of Commons Mr. Johnson Hicks suggested that on the completion of three years of War, all men of German extraction in any branch of public services who objected to sharing in defence of their adopted country, should no longer be employed by the State. Mr. Bonar law replied that he sympathised with the views expressed and after enquiring among departments of government he would consider whether the course suggested was necessary.

Air Raids on London.

LONDON, July 24. McPherson stated that there had been seventy-eight air raids in the United Kingdom since war. Forty-seven of them had been by Airships.

TELEGRAMS.

Cambridge Elections.

LONDON, July 25.
Sir E. Geddes has been returned unopposed for Cambridge.

Conference of Admirals.

LONDON, July 25.
Admiral Sims has arrived to confer with Admirals Jellicoe, Lacaze and Italian Minister of Marine on naval matters.

Italy

Italian Air Supremacy.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th.—Austrian newspapers admit the Italian air supremacy of the Isonzo and quote the message of the Emperor addressing aviators in which he said: "Notwithstanding the supremacy of the enemy you performed valiant services bravely fulfilling your duty. Marshal Conrad Von Hotzendorf, in circulating the address mentions the almost impenetrable aerial closing of the Italian front and ports." ("C. & M. Gazette cables.")

America

Delay in Shipbuilding.

Parties Concerned Resign.

LONDON, July 25.
WASHINGTON.—At the President's request General Goethals, Manager of the Emergency Fleet Corporation and Mr. Denman, Chairman of the Shipping Board, have resigned, as, in the President's opinion this was the only way to end the dispute about delaying ship-building. Mr. Edward Hurley, the former Chairman of the Federal Trade Commission, will succeed Mr. Denman and Mr. W. L. Capps, Chief Constructor of the Navy, will succeed General Goethals. The dispute was due to General Goethals' insisting on the construction of steel ships and Mr. Denman urging the building of wooden vessels as a stop-gap.

American War Expenditure.

LONDON, July 24.
The Government in pending War Tax Bill, proposes the additional expenditure of five billion dollars in loans to the Allies and the equipment of the Army and a million men as a first draft instead of half-a million.

Peruvian Crisis.

LONDON, July 26.
LIMA.—The Peruvian Cabinet has resigned.

Revolution in Ecuador

LONDON, July 26.
PANAMA.—A revolution has broken out in Ecuador. It is attributed to the President's tyrannous pro-German policy.

Conscription in Canada.

LONDON, July 25.
OTTAWA.—The Conscription Bill has passed the third reading in the House of Commons by 112 votes to 44 votes.

United States and Balkan Conference.

LONDON, July 25.
PARIS.—The United States was invited to participate in the Balkan Conference but invitation was accompanied by explanation that as it was a small conference for specific purposes and the United States had no soldiers in the Balkans, America might not desire to be represented, but in any case representatives would be welcome. Washington replied that the United States did not wish to be represented.

Siam

Siam's Declaration of War.

Commercially Important.

LONDON, July 25.
Siam's declaration of war is important commercially, as many Germans from Japan and China have been operating in Siam with the object of maintaining German trade with the East. All enemy aliens have now been arrested and will soon be deported.

Greece

Greek Situation Improving.

LONDON, July 25.
PARIS.—The Greek legation states that relations between the Greek Government and the Crown are absolutely normal and are improving daily.

E. Africa

Fighting in East-Africa.

Heavy Enemy Losses.

LONDON, July 25.
An East African communique says, action at Narongombe on 18th, was in difficult hilly bush country. The enemy's losses were heavy. They were driven out from all their positions and the main body retreated towards the Miamkura valley. A small detachment retreated south-west. Small German column in the Northern area was reported on 20th upon the shore of the Lake Matyara westward of Arusha. The column from Songea on 21st got in contact with the retreating enemy, fifty-eight miles southward of Mahenge. We are, pursuing them into Portuguese East Africa. Enemy detachments from southern Nyasaland are hastily retreating towards Rovuma river.

Germany

Kaiser and Austrian Emperor Confer.

LONDON, July 25.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram states that the Kaiser, when journeying to the Russian south-west front, met the Austrian Emperor at Podgoritz near Cracow. The death is announced of Herr Bassermann, leader of the German National Liberal Party.

Germany and Belgium.

Comments on Mr. Lloyd George's Speech.

LONDON, July 25.
AMSTERDAM.—The German comment on Mr. Lloyd George's speech at Queen's Hall is principally devoted to protestations that all idea of Belgium's becoming a German protectorate is out of the question.

Germany and Peace.

Franco-British Press Comments.

LONDON, July 25.
(Delayed in transmission)
Newspapers regard Dr. Michaelis' speech as an effort to play up to both Pan-Germans and Socialists. The "Westminster Gazette" says it may be summed up in a sentence, namely, that Germany relies on sub-marine and practically nothing else and that the attitude of the Government meanwhile is to keep the peace door open.

PARIS.—The newspapers declare that the only difference between Dr. Michaelis and Herr von Bethmann-Hollweg is that the former has been obliged to make concessions to the Pan-Germans.

The MATIN says Herr von Bethmann-Hollweg's programme was to hold on. That of Dr. Michaelis is to hold on and bluff.

The FIGARO says nothing is changed in official Germany. We have a new Chancellor and another speech.

Her Zimmerman Resigns.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th. The correspondent of the "Petit Parisien" at Zurich states that according to the German despatches Herr Zimmermann will resign in a few days. ("C. & M. Gazette Cables.")

Change in German Ministry.

LAHORE, July 25.
LONDON, July 24th.—The "Rome Nazionale" hears from Zurich that the German navy men are talking of Admiral Von Tripitz resuming the ministry of marine. ("C. & M. Gazette Cables.")

Mesopotamia

Mesopotamian Expedition.

Recapture of Kut Guns.

LONDON, July 25.
In the House of Commons, Mr. Macpherson stated that Sir Stanley Maude had recaptured all the thirty-five guns and Kut which the garrison put out of action and threw into the river prior to surrendering and which the Turks salvaged.

British Front

Enemy Artillery Activity.

LONDON, July 25.
In this afternoon's communique General Haig says we took 114 prisoners in successful raids eastward and north-eastward of Ypres. Enemy's artillery was active eastward of Monchy and in the neighbourhood of Lombartzyde.

French Front

The Battle of Aisne Ridge.

The Great German Attack Described.

LONDON, July 25.
Reuter's correspondent at the French headquarters, describing the French attack on the Chemin-des-Dames on July 22nd, says that the enemy has given battle on a large scale practically every second day since April 20th when the French captured a position. The attack has been the most powerful since the 3rd instant. The present attempt opened with an amazingly violent bombardment from a tremendous accumulation of guns which lasted an hour over a front of ten miles. The infantry attack covered two miles and was directed against casemates and California Plateau. The attempt against Casemates failed, but the "stostruppen" gained a foothold in our first line on a part of the California Plateau after a tremendous struggle. The fight was still in progress in the evening.

The German Attacks.

French Opinion on Their Object.

ALLAHABAD, July 25.
LONDON, July 24th.—One or two writers in Paris, while restating the view that the Germans are fighting to recover the Chemin-des-Dames and Moronvillers Crest, because from these vantage points the French command the country over which the enemy must inevitably retreat, ascribe the moment chosen for the Crown Prince's latest effort to the desire to send a telegram to Germany to be read in the Reichstag with that from Russia, thus facilitating the voting of the war credit. It was hoped to retake Craonne, Hurtibise and the Plateau. To this end four regiments were massed on a front of one kilometre. The German newspapers anticipate that, despite the German success near Nieport the British will shortly launch a big offensive in which the fleet will co-operate. ("Pioneer Cables.")

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, July 25.
A French communique says.—An attempted German attack this morning after a brief violent bombardment on the positions we recaptured yesterday on California plateau was completely repulsed. We retained and consolidated our gains.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 25.
H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated the 24th instant from the Secretary of State for India:—

The enemy resumed offensive at the Russian front and owing to the indecision and insubordination on the part of certain Russian Regiments who voluntarily withdrew and of others who delayed in supporting where breaches in line had been made the enemy were able to occupy the important town of Tarnopol in Galicia and so cause a serious breach in the Russian front. The Executive Committee for this front has sent a telegram to Kerensky who is now Prime Minister as well as War Minister pointing out the gravity of the situation which demands extreme measures and extreme efforts. The workmen's and Soldiers' Delegates, Petrograd, issued an urgent proclamation saying that they have acknowledged the Provincial Government and with it lies the salvation of the Revolution. They have acknowledged its unlimited authority and its unlimited power and its commands must be law.

The British carried out a successful local operation south of Lens and raided the enemy positions in various points. British aeroplanes dropped three tons of bombs on enemy aerodromes, ammunition dumps and railway sidings. The Germans continue to make incessant and powerful attacks with large number of troops and after intense bombardment upon French positions. At the Aisne Ridge the French have repulsed attack after attack and where the enemy gained a temporary footing, have by counter-attack ejected him out. Only at one point on the California Plateau have the Germans been able to maintain their hold.

There has been usual artillery and air activity on the Italian front.

The Turkish cavalry advanced from Beersheba, but were driven back by the British who also raided the enemy position south of Gaza.

An enemy squadron of aeroplanes dropped a few bombs on the east coast of England but were driven off before being able to do serious damage.

Siam has declared war on Germany, her object being to uphold the sanctity of international rights against nations showing contempt for principles of humanity and the rights of small nations.

Saturday the 4th August 1917 has been appointed as the day of intercession in connection with the war and requisite informal facilities will be given to all Government employees who desire to attend special religious service which may be held on that day by Christian or other communities either by the temporary closing of offices or by granting leave of absence to persons concerned to cover the time occupied by service.

Rules for Indian Emigrants.

SIMLA, July 25.
It has been brought to notice that Indian emigrants are still arriving at some ports without either passports or credentials. The Indian public is hereby informed that the Defence of India passport rules are now to be strictly enforced in the case of Indian emigrants of all classes except those formally exempted under Section 4 of the rules issued under notification No. 1908 dated the 22nd March 1917. With the exception of those alone all Indian emigrants must take passports and the credentials prescribed by previous orders will not by themselves be accepted. Applications for passports should be made to the District Officers of the districts in which the applicants reside. Failure to observe this rule will cause delay and expense to intending emigrants or travellers.

A Press communique says.—The recent announcement that no meeting of the Punjab Legislative Council will be held in Simla this year appears to have created some misunderstanding. Accommodation in Simla is difficult to obtain in September and the meetings held in Simla entail considerably more expense than those held in Lahore. It is intended to hold a meeting in Lahore at the end of October or early in November.

An Educational Conference.

To Consider Place of English and Medium of Instruction.

SIMLA, July 25.
It is understood that the Government of India will probably convene a small conference consisting of non-officials to discuss the question of the place of English and that of the vernacular as the medium "of instruction in secondary schools". The Conference will meet during the latter half of August.

It is understood that the North western Railway Administration have decided to use oil instead of coal for their engines. With this object in view experiments have been made for some considerable time before the decision was arrived at. Large oil tanks have been installed at Kiamari and pipe costing some lakhs of rupees is to be laid between these tanks and Karachi Cantonment station. A special Engineer will be appointed to carry out the work in this connection.

Sir Sankaran Nair returns to Simla on 31st July.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

స్వరాజ్యపతాకము, ఒకయు.

అయ్యో,

48 అడుగుల పొడవుగల కట్టెను పాతిన తరువాత దాని మొక సాహసపురుషుడెక్కి స్వరాజ్యపతాకమును స్థాపించుటకంటె, భూమిలో బొంగును స్థాపించుటకు మున్నె పతాకమును దానికికట్టియెత్తి యుండిన అనాయాసముగనుండు ననియు, మహాలోచనాధురీణులగు శ్రీమతి బిసెంటుగారికి గాని, ఆమె సహచరులకు గాని యీ యుక్తితోచకపోవుట కోచనీయమని నర్థమిచ్చుమాటలతో చదరాసు టైముస్ పత్రిక వ్రాసినదాని నభినందించుచు 18వ తేదీ వెలువడిన ఆంధ్ర ప్రకాశకేమేమో వ్రాసెను. శ్రీమతి బిసెంటుగారు, ఆమె సహచరులు మాత్రమే గానూలేదుగురు. వారు చేయు ప్రతి కార్యమునందును మొక యర్థమిడిచుచుండును. ఒక నేళ్ల హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమో, తత్సమానాధికారమో ప్రసాదించబడిన నయ్యది ముఖ్యముగా వచ్చియుండదని గ్రహించుటకే, బావుటానులభముగా నెత్తగలిగియుండినను అతి ప్రయత్నము మీద బంధించబడెను. హిందువులు తమ ఆదర్శము నతి ప్రయత్నముమీదనైనను సాధించెదరనటకు నిదర్శన మిదియే.

(ఒకరు)

II

యుద్ధ ప్రవచనము.

అయ్యో,

మొన్నటి సోమవారపు ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికలో 3వ పేజీయందు, "యుద్ధ ప్రవచనము" అను శీర్షికలో అధిపతుల మొత్తములను గూడగా 3834 వ సంఖ్యయే తేలికదని తెలుపబడినది. ఈ యుద్ధ ప్రవచనము ఈ తొమ్మిది దేశములకు మాత్రమే అనుసరించి యుండెనా? యుద్ధపు విషయములకు మాత్రమే సరిపోవునా లేక అన్ని విషయములకును సరివచ్చునా? అని యోచించవలసి యున్నది.

3834 మొత్తములు వచ్చిన ఆపత్రికయందు దీప్రకటింపబడిన వివిధదేశములకు సంబంధించిన మొత్తమును 1917 సం॥ ౧౦ వతర 3834 అయ్యె, ఈ సంఖ్యను రెండుచే భాగింపగా 1917 వచ్చును. ఇట్లే 1921-వ సం॥రం॥లో అనగా అన్నిటికి 4 కలిపిన యెడల 3842 అధిపతుల మొత్తమగును. దీనినిరెండు చేతను భాగింప (ఏ యుద్ధమునందయినను "ఇరుపేదలు పోరు చుండునుగాన") 1921 వచ్చును. యుద్ధము 1917 సం॥రం॥ ముగియునా? లేక 1921 సం॥రం॥లో ముగియునా? ఈ లెక్క-1931 సం॥రం॥ మునకును సరిపోవుననుక 1931 సం॥రం॥లో ముగియునా? ఇంతేగాక సింహాసనాధిపత్య కాలమునుండి ఇప్పటి వరకు గలిగిన సంవత్సరములను సింహాసనాధిపత్య సంవత్సరముతో కలిపిన 1917 వ సం॥రం॥ వచ్చును. పుట్టిన సంవత్సరమునకు ప్రస్తుతమున్న కల్పినను 1917 వచ్చునగాన ప్రవచనమున జెప్పబడిన దేశాధిపతులకే గాక ఇంకెవరి విషయమై లెక్కచేసినను 1917 వచ్చును.

ఒకరు.

III

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సంఘము. పెనుమూసి.

అయ్యో!

వై నారాయణ 19-2-16 తేదీన పురజనులందిలును మొక పుస్తక భాండాగారమును నెలకొల్పిరి. స్థాపితమైన పిదప 6 మాసముల కంటె చాలబాగుగ పనిచేయు చుండెడిది. యువజనులందఱు స్వాగత్యము జూపి 200 గ్రంథరాజములను, 3 వార్తాపత్రికలను సమకూర్చిరి. సాతకులు విశేషముగ విచ్చేసి పత్రికలను, గ్రంథములను పఠించుచుండిరి. కాఖగ బేట్ మింటన్ కోట్ల గూడగలను. అనుదినమును నితర గ్రామముల వారచ్చటికే తెంచి సందేహముల వీర్చుకొనుట జూచినపుడు నాకు గలిగిన అనందమునకు మితిలేదు. ప్రప్రథమమున పాఠులు జూపిన స్వాగత్యమును, కాగ్యవీక్షణ్యము, పట్టుదలయు గాంచిన వారి కల్ల అనతికాలముననే ఈ పుస్తకాలయము ఈతాలూకాలో గ్రంథాలయముల కల్ల మాగ్గదర్శియై యుండుననియు

హిందూ చుండెడివారు. అట్టిదేశయనదు నేనును దిలకించి యుంటిని. గాని, అప్పడెనుట్లుండ యిప్పుడెట్లుండెనో యని కొన్ని యవాంతరములచే నాయూరికి బోయి గ్రంథాలయ

ము జూచు సరికి తాళమువేయుచు ప్రస్తుతపు యుండెను. వీరేనాడును తాళము దీసిన పాపమున బోదని భావించి నామిత్రునకుగ "స్వాగత్యముతో భాండాగార కార్యముల నిర్వహించు వాఁలు లేరనియు, గ్రంథాల యాధికారులు నిర్నిమిత్తముగ మనస్థుల బనింపజేసి కొన్ని కొన్ని దినములు వచ్చి యు రాకయునుండి కుదకప్పుడే రీతిమంచి" నియె. ఈకడ మైనవాడ విశంకం నే నాకుగలిగిన సంతాపమునకు మితిలేదు. పెనుమూడి గ్రామమును మేల్కొని పుస్తక భాండాగారాభివృద్ధికి ప్రయత్నింప ప్రార్థించుచున్నాను.

IV

వెంకటగిరి డివిజన్ పోస్టుఆఫీసులు

అయ్యో,

వెంకటగిరి డివిజనులో 200 లేక 210 గ్రామములకును వెంకటగిరి టవును నలుసోప్రాణీను ద్వారా ఉత్తరములు బట్టాడా యగుచున్నవి. 30 మైళ్లవఱకు కొన్ని గ్రామములకు ఉత్తరము లంగుటయేలేదు. 10 సంవత్సరముల క్రిందట వెంకటగిరి పురమునకు 8 మైళ్ల దూరముననున్న మోహూరు గ్రామమున బ్రాంచి పోస్టాఫీసు నేర్పాటు చేసి అచ్చట 3 1/2 మైలు దూరముననున్న నాగుడు పాలెం గ్రామమునందలి కొప్పొలు చెంచులత్తుయ్య అను వతరిని బ్రాంచి పోస్టుమాస్టరుగా జేసిరి. వీరు కొంత కాలము మోహూరులోనుండి పనిచేసిరి కాని తరువాత మోహూరు వదలి స్వగ్రామమునకే పుచ్చుకో తపానేళ్ల వచ్చినపుడుండెను. అప్పుడు గ్రామస్థులకు గాని ఇతరులకు గాని కాలకాకాద్ద అయినను వోడకకుండెను. చెంచులత్తుయ్య గారు కొంత కాలము నెలపుత్తిసిరిగా ఒక ఆచారి గారు నియమింపబడి సకమముగా పనిచేసిరి. అప్పుడు పోస్టు ఆఫీసు లాభకరముగ నేయుండెను. తరువాత మఱుల లత్తుయ్య గారు వచ్చినపుడు కాద్దలకు బిల్లలకు కరువయ్యెను. వారు గ్రామములో నివసింపకుండెనుకలననే ఈ పోస్టుఆఫీసు అవకాశమని తీసికేసిరి. ఆచార్యులుగారు పనిచేసిన కాలము దుపయోకరమై యుండెను ఎప్పుడెవరు ఉత్తరములు వ్రాయవలయునని 2 అణాలు కచ్చుచేసి కాలకాకాద్ద కొఱకు వెంకటగిరికి పోవలసి యుండును. ప్రజల కిది విశేషప్రయాస సకరము. తేలాలాకాఖాధికారులు యోచించి మోహూరులో నైనను ఇంకెచ్చటనైనను ఇంకొక పోస్టాఫీసునుంచవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

విశ్వాసం చంచయ్య, దండనోబ.

V

నెల్లూరుమండలసభ.

అయ్యో,

మా మండలసభ ఈ వత్సరము కనిగిరికి ఆహ్వానించి యున్నాను. ఇందునుగూర్చి యంతరంగ ప్రయత్నము లేచియు జేసిన బాడలు కావరావు. గత మండలసభకన్న ఈ సంవత్సరము రాష్ట్రసర్వస్వ మా మండలములో చాలావ్యాప్తము గాంచినది. గాన నలు ముఖంబులనుండియు ప్రతినిధులు ఈ సభకు విచ్చేయు గాన కనిగిరి వాసులు ముందు బాగ్రత పడి సభ జయప్రథముగ జరుగునటుల ఏర్పాటు చేయవలెను. అందులకు ముందుగా పనులు ప్రారంభింప పడినగాని మండలమున సభా తీర్మానములను గూర్చి యోచనలు, చర్చలును బహులు వెడలవు. రాష్ట్రసమస్య ఈసభలో తీవ్రచర్చలకు లోను గాగలదు. ఇందులకు అన్నిప్రక్కల నుండియు ప్రతి నిధులు విచ్చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలో తీర్మానింపబడిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సమస్యను ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించి ఆంధ్రుల గౌరవము కాపాడ ప్రార్థింతులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలో భేదభావములు జనించి కారణాంతముల ఉద్దేశ్యముల మార్పుకొని రాష్ట్రమున కష్టతగిలిన యహనీయు లెల్లరును నొచ్చించి తమకు నిష్పంధముల మూలమున కలిగిన ఉద్దేశ్య మార్పులను మార్పుకొని రాష్ట్ర ప్రవసనని ఏకగ్రీవముగా తీర్మాన మొనరింప ప్రార్థింతులు. ఈ సంవత్సరసభకు అగ్రాసనాధిపతిగారిని గూర్చి యోచించి అనుభవ బాధును స్వాగత్య గులును నిరపమాన దేశాభిమానులగు వారిని ఎన్నుకొనుట ఉత్తమము. ఏతత్వధికు నొనవనీయులగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి నెన్నుకొనుట సమంజసముగ నుండునని నా యభిప్రాయము. తత్వణము కనిగిరి వాసులు పనులు ప్రారంభించి కాకోశముఖులయి సభను జయప్రథముగా వెరవేర్చ ప్రార్థించుచున్నాను.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

VI

వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి విజ్ఞాపన.

అయ్యో,

ఆంధ్రదేశములోని మండలపుస్తక భాండాగారములకు తమవలన ప్రకటింపబడినట్టియు తమవద్ద లభించునట్టియు, యావద్ద్రంధముల నుచితముగ నివ్వవలెనని శ్రమరుద్దేశించి యున్నట్లు నాకు తెలియవచ్చి తమకీయుత్తరమును వ్రాయ సాహసించుచున్నాను.

మా నిజామురాష్ట్రములోని సగముభాగము ఆంధ్రదేశమునకు చెందియున్నదనియు, ఈభాగములో, గొన్ని భాషా నిలయములు చాలాకాలముక్రింద స్థాపింపబడి పనిచేయుచున్నవనియు తమరెగియే యుండును. నిజామురాష్ట్ర వాసులగు వాంధ్రులు విద్యావిషయములందు చాల వెనుకబడియున్నారు. కనుక స్థానికులవలన తగినంత సహాయము లభించుట లేదు. అట్లుండియు, ఈభాషా నిలయముల నిర్వాహకులు క్షేమించుచేత ఆంధ్రభాషా ప్రచారమునకై కృషిచేయుచునే యున్నారు. పరిపాలనా విభాగమును బట్టి నిజామురాష్ట్రమునకు, బ్రిటిషు ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధము లేకపోయినను, ఇతరవిధముల వీనికి పరస్పరసంబంధ మున్నదని చెప్పవలసిన యవసరమేలేదు. కనుక ఆంధ్రదేశమునందలి మండల ముఖ్య స్థానములందును పుస్తకాలయముల విషయమున తమరుమాత్రమే దలచిన యోచనలను మార్గాష్ట్రములోని భాషా నిలయములకు తప్పక చూపెదరుగాకమని ప్రార్థించుచున్నాను.

మార్గాష్ట్రములలోని నిలయములు చేయుచున్న పనిని గూర్చి తమరు చ-రాశ్రీ, అయ్యోకి వేంకటరమణయ్య గారిని విచారించవచ్చును. వారుమాకృషిని చాలవరకు చూచియున్నారు. వారి నూచనల ననుసరించి తమరు మాభాషా నిలయముల గూర్చి యభిప్రాయములను స్థాపింపవచ్చును.

మాడపాటి - హనుమంతరావు

హైదరాబాదు.

VII

ఆంధ్ర సోదరీమణులకు

ఆంధ్ర సోదరులారా!

వాస్తవత్వముల జదువుచున్న మీలో గొందరకు ఇప్పటిచున దేశస్థితి తెలియకపోదు. హిందూదేశాభివృద్ధికై మన భారతీయ ప్రముఖులు నిరాహారముల వైన నదలిపెట్టి స్వలాభావేక్షకు బావతోలి యెట్టి శ్రమలనెర లక్ష్యపెట్టక యెట్లు పాలుబడుచున్నారో మీ రెరుగుదురుకదా. ఇట్టిశ్రమయందు స్త్రీలుకూడ దేశాభిమానము నహించి మార్కఫూమికొరకు పాలు పడినయెడల మన కోరికలు నేరము ఫలింపవు. దేశాభివృద్ధికి పురుషుల కన్న స్త్రీలు చేయవలసికే ముఖ్యమైనది. చిన్నపిల్లలకు తమ కల్లులవద్ద నున్న చువు తండ్రులవద్ద యుండదు. బిడ్డలకు బుచ్చుతినుట, తాతా, అమ్మా అనుట నేర్పినది తల్లి గాని తండ్రి కాదుకద. ఇప్పటిబిడ్డలేకద లేపటికినెద్దులు. వీరేకద అపుడు దేశాభివృద్ధికి పాలు బడవలసినవారు; కనుక బిడ్డలకు దేశాభిమానమును నేర్పి, వారిని నాయకులుగా చేయు బాధ్యత తల్లులదై యున్నది. ఇదిగాక స్వదేశ వస్తువుల కప్ప యితరదేశములనుండి వచ్చుచున్నవాటిని మీ గృహము లలోనికి చేరనీ గనవలదు. మరదేశపు వస్తువులు ఇంకా చంటి పిల్లలకుంటిని. అవి యిప్పుడే మెల్లమెల్లగ లేచి నడువ బ్రయత్నించుచున్నవి. మీముద్దులబిడ్డులు లేచుచు నడువ బ్రయత్నించుచు క్రింద పడుచున్నప్పుడు మీరు వారి చేతులకు పట్టుకొని మెల్లమెల్లగా తప్పుటకుగూలు పెట్టుట నేర్పలేదా? "అదుగో! అదుగో! మా మా పిల్లవాడు విద్యాలు చేస్తున్నాడు" అని మీ పొరుగువారితో మీరు సంతోషముగ చెప్పుటలేదా? అట్లే మన దేశములో వస్తువులు ఇంకా చిన్నపిల్లలకుంటిని. స్వదేశ శత్రు వస్తువులు ప్రస్తుతము విదేశపు వస్తువులంత సొగసుగా నుండక పోవచ్చును. అయిననేమి? మీ బిడ్డలకన్న పొరుగు వారి బిడ్డ లందఱుగా నున్నంతమాత్రమున మీ బిడ్డలను ప్రేమించుట మాని క్రింద యెత్తివేయుదురా? కనుక స్వదేశ వస్తువులనే మీ రాదరించవలెను. అట్లు చేసినచో నితర దేశములకు ప్రతిపంత్సరము మనము బట్టు మొదలైనవానిని కొనుటకు పంపుచున్న భవము మనదేశములోనే యుండును. అందుకల్ల మన బిడ్డలిపోవును. కనుక ఓ ఆంధ్ర వారిరత్నము లా... దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుకు. నీక, కుంతి, ద్రౌపది మొదలైన స్త్రీరత్నములను మరచకుడు. దేశాభివృద్ధియే యెల్ల సమయములందును మీ మనముల నినుకొనుడు. విదేశ వస్తువుల నుపయోగించుటవల్ల మన భారతమాతకు అపకారము చేయుచున్నామని నమ్ముకు. మొ. సు బ్యాపాపు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

పండ్లచూర్ణము పండ్లనోముటకు ...	0.2	మోసినీలైలము పెండ్లకలు పెరుగుటకు	0.12
జీర్ణ సాయము మాత్రము అశ్మముకు ...	1.4	రోమహరి పెండ్లకలు ఊడుటకు ...	0.0
దంతిశుభావారి పండ్లనోముటకు ...	0.8	ఉబ్బుమునకు మందు సీసా 1-కి ...	1.8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1.0	కస్తూరిమాత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-కి ...	0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0.12	సుఖభోగి మాత్రము ...	1.0
మూలశంకులైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.12	సుఖభోగి లైలము పుండ్లకు ...	1.0
బేలుమందు బేలు కాటుకు సీసా 1-కి ...	0.8	విరేచనములకు మాత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0.8
శత్రుతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4	గ్రహణి మాత్రము డబ్బీ 1-కి ...	0.8
కలదామాత్రము వాంటి షేగులకు ...	0.6	కరోవేదన మాత్రము శిలనొప్పలకు ...	0.12
గజ్జికలైలము గజ్జిచేదలకు డబ్బీ 1-కి ...	0.8	కాలికపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.8
వామకాయూరము సీసా 1-కి ..	0.6	శక్తు వ్రాచకము సీసా 1-కి ...	1.0
పెలకు మందు సీసా 1-కి ...	0.4	కుసుమరి మాత్రము, కుసుమ వ్యాధులకు	1.0
తామర లైలము; తామర, తీటకు ...	0.4	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0.6
కుప్పకు లైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.4	కుంకరిలైలము, ముఖకాంతికి ...	0.8
సురప్రదానకు సీసా 1-కి ...	1.0	పగుళ్లకు లైలము శిశుపగుళ్లకు ...	0.8
కఫహరి శిశుగట్టు దగ్గులకు ...	1.4	కష్టమాలహరి చెవిపోటుకు ...	0.6
కఫహరిచూర్ణం ఉబ్బుములకు డబ్బీ 1-కి ...	0.8	జాలాలి మాత్రము మలబద్ధమునకు ...	0.8
చాయపుపోటుకు మందు ...	1.0	జంతు వాటిహరి ఎమిడికలకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.
సంఘమరాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. నెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

**శ్రీకృష్ణలైల గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము**
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిలా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటువలన జన్మించు, కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
పుండ్లను, ప్రాతినొప్పలను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (2కి)
వనోషధిసారసవరిలా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను వ్యభిచియైనను అన్నివిధములైన రోగములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధమును కారణంబునను నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాంగోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.
ప్రాస్తోటరు:— **పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No 2, BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
ఇది పెన్నలకంటి అపూరయ విరచితము
నెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక పసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ 619
1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బున సాలామిసిరి కాదని గుఱువునకువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీయలోనే ధాతుసప్తము
కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బు సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయై ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బువల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు
ముక్తిముతో కలిసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా
మిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండ్ల. ఇదికాబూర్, కాందహార్ శకములలో వ్రేగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండ్లను విశేషముగా తినటవలన వనదేశపు 4 గురు మనస్సుల బలము అజేతమున ఒకమసికి గలదు. వై మురబ్బును
సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల భూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-కి డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్కులో పంపబడును.
15 తులాలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్లు, బెంగుళూరు సిటీ.

FOR SALE.

A second hand chaindrive Fiat (F.I.A.T.) Motor Car 18 20 Horse power. Tenders are invited till 10th August. If not sold meanwhile, it will be disposed off in auction on 11th and 12th, August at Bezwada.

APPLY TO.—

A. Kaleswararow
EXECUTOR & TRUSTEE
BEZWADA.

అనిలైన్ చాయలు - లర్నీ రేడ్ (బెర్లిన్)
బెన్ జో - పర్ పరైవ్ (బెర్లిన్)
కాంగోరేడ్ (బేయర్)
టిన్ను 1-కి కెన్సెల్లు 8 గలది.
పర్ పరైవ్ 4 (B.A.) కీ సెవాచాయ
టిన్ను 1-కి అవున్నలు 20 గలది.
దొరుకు వైవిలాసము:—
సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ ప్ల నేడ్, మదరాసు.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన
మంచినస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్తయిచేతురు.
ఒకసారి అర్జును యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

శాకభక్షణము

భరతఖండవాసుల మగు మన మార్యముల
బంశజులము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి
నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా
ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
పెంటు నేవాయుడు.
219 వైద్యశాస్త్ర ముగేశంకర్ గోవిందజీ,
అంకెన్ గ్రామ జ్యోషధాలయం 186, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని మజువుపర్చుగల
సమర్థులకు 100-0-0లు యినాం
గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.

రిజిస్టర్డ్ (నమ్మకమైన మందు) రిజిస్టర్డ్
తామ్రమైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, చచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధోపధము.
ఇది శ్రీకృష్ణాగ్ర చంద్రారెడ్డిగారు (జమీందారు,
నిడదవోలు) వగైరా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను
జర్మించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ
బాణమునలె ఖండించి యావనకుతులగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0
సగము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును.
యస్. వి. యస్. రాజు అండు సన్స్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం అనపర్తిపాస్టు, గోదావరి జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ
(53) 21. హమ్మంబిధి, బొంబాయి